

SDÍLENÉ MĚSTO:
BRNO S TEBOU

BRNO
2028

OBSAH

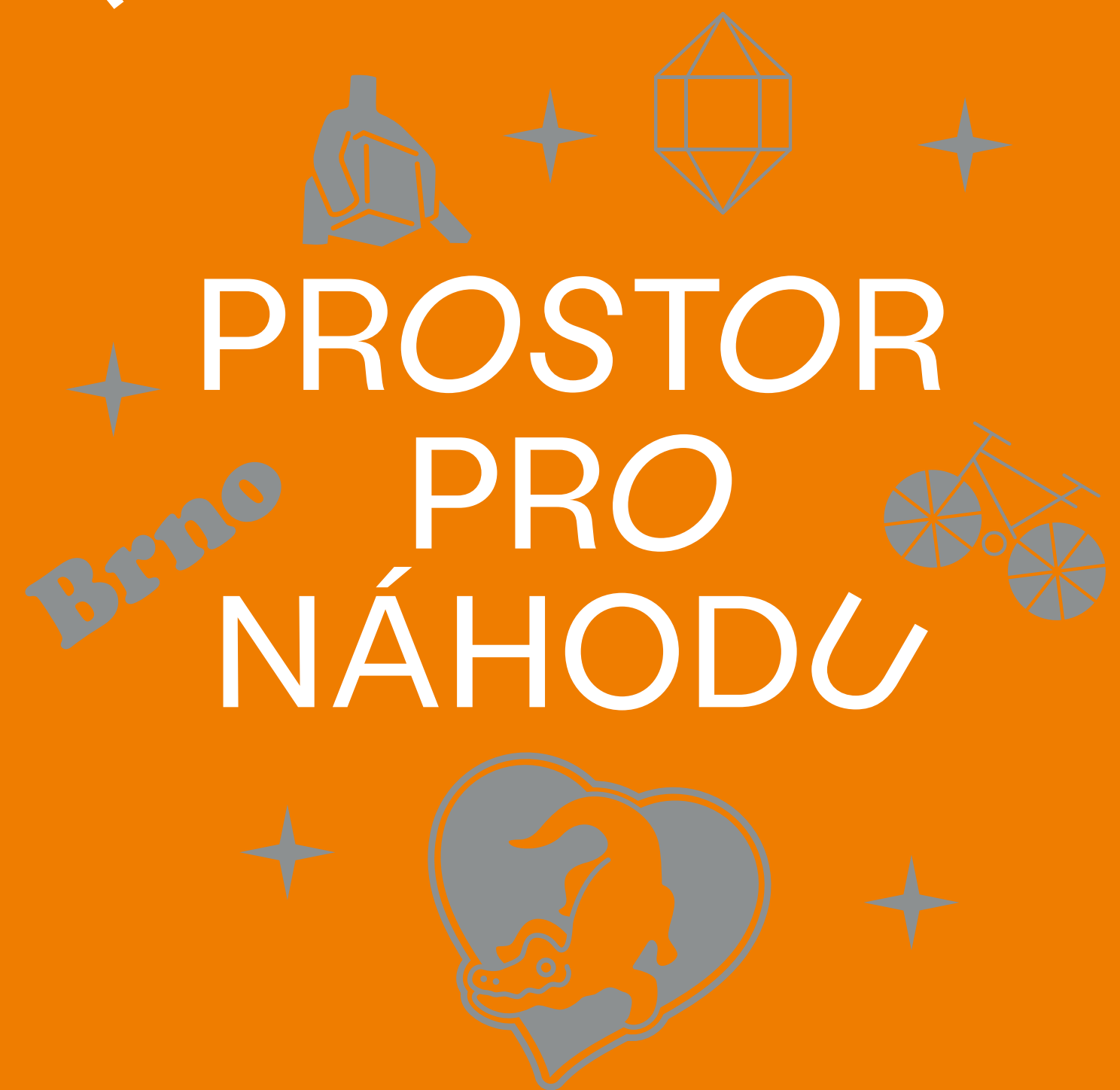
ÚVOD OBECNÉ ASPEKTY	Q1 1	Q2 3	Q3 6	Q4 8			
I. KAPITOLA PŘÍNOS K DLOUHODOBÉ STRATEGII	Q5 10	Q6 11	Q7 10	Q8 13	Q9 14		
II. KAPITOLA KULTURNÍ A UMĚLECKÝ OBSAH	Q10 16	Q11 17	Q12 27	Q13 28			
III. KAPITOLA EVROPSKÝ ROZMĚR	Q14 30	Q15 32	Q16 34				
IV. KAPITOLA ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI	Q17 36	Q18 36	Q19 38				
V. KAPITOLA ŘÍZENÍ	Q20 41	Q21 41	Q22 41	Q23 42	Q24 42	Q25 42	Q26 43
	Q27 44	Q28 44	Q29 44	Q30 45	Q31 45	Q32 46	Q33 48
KOMUNIKACE	Q34 51	Q35 53					
VI. KAPITOLA SCHOPNOST PROJEKT USKUTEČNIT	Q36 55	Q37 56	Q38 59				

Q

ÚVOD

Proč se chce Brno stát
Evropským hlavním městem kultury?

01

PROSTOR PRO NÁHODU

Seznamte se, toto je Brno. Brno, jak ho zná většina obyvatel Česka, tedy město, o kterém se vypráví nespočet vtipů. Například: „Brno je jediný vtip, ve kterém se dá bydlet.“ Nebo „Věci se dělají dobře, špatně a v Brně.“ A v některých vtipcích se Brno stává dokonce hlavní postavou: „Přijde Brno do baru a říká...“ Svérázný a ojedinelý úkaz, který si stojí za svým, a ke vtipům, které o něm kolují, si ještě Brno rádo přisadí. Jsme jedineční, i když se jedná o vtipy.

1

Jsme druzí. Podobným fenoménem se pyšní téměř každé druhé město. Nejen B jako Brno, ale i Birmingham, Braga nebo Bordeaux. Jako druhé největší město České republiky bylo Brno vždycky ve stínu první Prahy. Druhá pozice, jak ale všichni víme z taktiky pelotonu, je někdy mnohem příjemnější a nezávislejší, méně exponována a zábavnější. A z „rivality“ s Prahou Brno těží. Je tak nějak pevnou součástí brněnské identity a folkloru stejně jako místní mluva hantec, auta prohánějící se občas na pěši (!) zóně nebo ryze brněnský fenomén pátrání po místě, kde by mohlo stát „nové“ hlavní nádraží. No, hledáme už víc než 100 let. S nadsázkou se o Brně mluví i jako o „zatáčce před Vídní“ a asi to není náhoda, protože stávající nádraží je skutečně v zatáčce – ovšem pro moderní vlakové soupravy zcela nevyhovující. To vše není důvodem, proč chce Brno kandidovat, ale jak víme, všechno souvisí se vším.

BRNO S TEBOU

Nejdřív si musíme přiznat, že není vůbec jednoduché poodstoupit a podívat se do zrcadla. Celé město se tam totiž jednak nevejde a jednak je těch úhlů pohledu tolik, že je velmi lehké se mýlit. K tomu, abychom si ale odpověděli na otázky „Proč Brno potřebuje být evropským hlavním městem kultury?“ a „Na co si kandidaturou odpovídá?“, je potřeba jistý odstup a střizlivý pohled mít. A my ho máme! Vidíme člověka jako jednotlivce, kterému chceme věnovat největší péči. A podle nás **Brnu právě hluboký zájem o jeho obyvatele chybí. To je tedy pravý a hlavní důvod naší kandidatury.** V Brně se vždy pracuje se skupinami. Ať už se jedná o marginalizované nebo zájmové. Ale jaké jsou potřeby a přání jednotlivců? V Brně lidi tak trochu nálepkujeme, házíme je do pytle s ostatními a vůbec se nezajímáme o jejich další znaky, které jsou často ale to nejzajímavější. A právě o to nám jde. Posunout Brno o míli v této oblasti. Skrz kulturu se zajímat o jednotlivce, zapojovat je, spojovat. Zvat cizí lidi na oběd a zjišťovat, že fanoušek fotbalu může být vášnivý zahrádkář a že kadeřnice je zároveň i amatérská básnička. Chceme naslouchat jejich potřebám. **Brno** chce být **s Tebou**.

Brnu zatím chybí **komunikace**, která se rozprostírá od komunikace mezilidské i institucionální, **město nereaguje na reálné potřeby jednotlivých občanů či skupin obyvatel**, chybí i komunikace dopravní, kdy město **nevytváří podmínky pro udržitelnou městskou dopravu** či **nezahrnuje potřeby obyvatel do městského plánování**. A velkou výzvou pro město je i **nedostupné bydlení pro sociálně znevýhodněné**, jehož rozvoj se na rozdíl od minulého volebního období zásadně pozastavil.

Kandidatura chce pomoci zásadně zlepšit komunikaci a re-flektování potřeb běžných lidí. Naučit jednotlivce, že svoje zájmy mohou uplatňovat i v participativních projektech a že město jsou oni. Projekty pod hlavičkou Brno2028 mají změnit mindset a zakořenit principy sdíleného města, které bude fungovat pro všechny. Udělat z Brna město, které neroste kvantitativně, ale kvalitativně skrz bohatý sociální a kulturní kapitál. Říkáme tomu **inkluzivní nerůst**. Ten stojí nejvíce na lidech, komunikaci, schopnosti vést dialog, potřebě naslouchat, na vzájemném sdílení přání a vize, dovednosti kriticky město nahlížet a hledat správnou cestu. Město žije, pouze když v něm žijeme my. A proto má kandidatura podtitul Brno s Tebou. Ve **Sdíleném městě** budeme prostor žít a sdílet. Chceme zprostředkovat něco, co je nepřenositelné: pocit, zážitek, živou vzpomínku a pevné místo v srdci. To je totiž to, v čem je Brno nejsilnější. Brno zůstane v nás a neseme si jej sebou, ať je to kdekoliv. **Zaměřením na potřeby, zážitky, pocity jednotlivce chceme inspirovat další města. Brno si vezeme kamkoli s sebou.**

BRNO SAMO SEBOU

V dnešní hektické době toužíme všichni po lázních. Lázně poskytují **všem lidem prostor, ve kterém se budou cítit vítáni**. Bez rozdílu. Reagujeme na tzv. „syndrom přeplněného díáře“ (nehledejte to, vymysleli jsme si to) a nabízíme alternativu. O každého se v Brně postaráme a vytvoříme mu nabídku na míru. A **inkluzivní nerůst** nám nabízí spoustu možností, nebudeme budovat žádné nové megalomanské stavby, ale naopak budeme objevovat a zkoumat, jak nově využít již existující budovy, místa, předměty... Chceme propojit tradiční a inovativní, přerážovat a rekultivovat ducha města. Člověk ani město totiž nemusí dále růst, aby se rozvíjeli, mohou růst zevnitř, re:růst i nerůst.

Zpomalení je Brnu vlastní, tak proč ho nepředat dál?

BRNO SEBOU

Brno přijímá vtípy na sebe s lehkostí a naopak se k nim přidává. Tak může Brno inspirovat ostatní, zasmát se sám sobě není lehká věc, jde o součást duševní hygieny, kterou se každý musíme po svém naučit. Tady to zvládlo dokonce celé město. A my se ptáme: existuje proto lepší místo na světě, kam by se člověk mohl vydat hledat sám sebe? **Od Brna se může Evropa učit autenticitě, zpomalení a mindfulness přístupu k jednotlivci, který nabízí upřímnou přítomnost se schopností pozorovat vše okolo sebe i v sobě...** Brno jako Evropské hlavní město kultury se stane místem, na které se **s důvěrou můžete spolehnout, což je v dnešní době téměř vzácností**.

Zapomeňte na Himaláj, v roce 2028 se bude jezdit za duševní očistou a duchovním růstem do Brna. Brno s Tebou bude pevným ostrovem uprostřed Evropy, kde se každý cítí vítán a provázen.

Jihomoravský kraj se rozkládá v jihovýchodní části České republiky při hranicích s Rakouskem a Slovenskem. Jeho území o celkové **rozloze 7 188 km²** je tvořeno **7 okresy**. Jeho významnými kulturními partnery jsou, mnohem více než Praha, Vídeň a Bratislava právě pro svou sousední regionální polohu. V Jihomoravském kraji žije **1 184 000 obyvatel** (data z roku 2021), jde o **třetí nejlidnatější kraj České republiky**. Jihomoravský kraj spolu s univerzitami a městem Brno vytváří vhodné podmínky pro úzkou spolupráci mezi institucemi vědy a výzkumu a soukromým sektorem. Tu podporují například aktivity Jihomoravského inovačního centra, v prostorách jeho kreativního hubu **KUMST sídlí mimo jiné i přípravný tým kandidatury Brno 2028**. Založením KUMSTU v září 2020 vznikla pro Brno a Jihomoravský kraj dosud první platforma, na které dochází k propojování umění, řemesel, vzdělávání i podnikání v kreativních odvětvích.

BE MORE MORAVIAN!

Jižní Morava se může pyšnit bohatým kulturním dědictvím, a to hmotným i nehmotným. Folklor, kroje, hody, dechové a cimbálové muziky, vinařské zvyky, řemeslné výrobky, tradice předávané napříč generacemi jsou nejenom součástí života místních obyvatel, ale i potenciálem pro další rozvoj. **Lidový tanec verbuňk, modrotisk a jízda králů** jsou už teď na seznamu **nehmotného kulturního dědictví UNESCO**, turisty masivně navštěvovaný **Lednicko-valtický areál a vila Tugendhat** v Brně reprezentují **kulturní dědictví hmotné**.

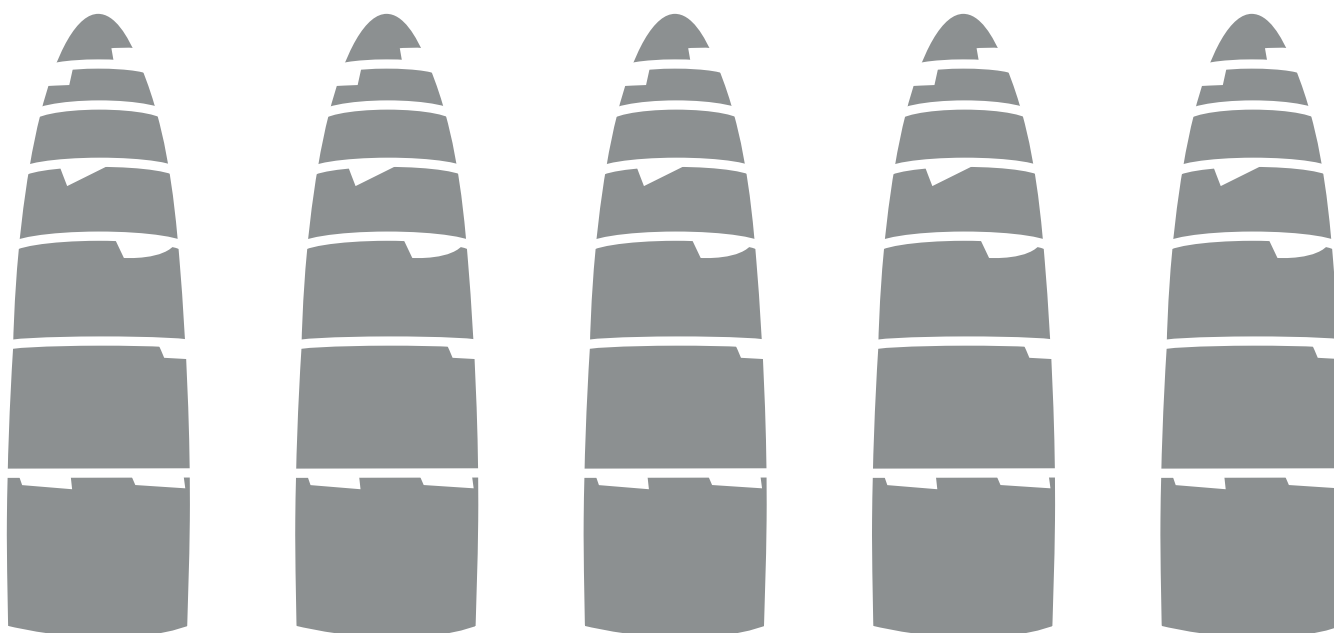
V rámci kandidatury **vznikne síť regionálních kulturních aktérů z měst, kde jsou již nyní aktivní kreativní kolektivy** (Mikulov, Znojmo, Blansko, Boskovice, Tišnov, Ivančice, Hodonín, Kyjov a Vyškov). Konceptem krajské sítě **Epicentra děje** (č. 9/Q11) je jednak **rozvoj a posílení stávajících akcí, vzájemné učení se a pozdvižení méně známých míst**, která skrývají, dosud nevyužitý potenciál. Osobnosti kraje, rodáky známé i neznámé začleníme do paměťových stezek v rámci platformy Kontext (č. 6/Q11). Osobnosti malíře, grafika a designéra **Alfonse Muchu**, jehož tvorba je neoddělitelně spjata s Francií, druhou kandidátskou zemí na titul EHMK pro rok 2028, začleníme do česko-francouzských projektů uvedených v Q16.

LOKÁLNÍ EPICENTRA

Zapojení **regionálních institucí a místních aktérů prostřednictvím** projektu **Epicentra děje** (č. 9/Q11) proběhne na základě sdílené výzvy vyhlášené krajem. Kraj v rámci aktualizace Koncepce rozvoje kulturních institucí zřizovaných Jihomoravským krajem pro léta 2020–2025 plánuje zahrnout také projekty Brno 2028 s cílem posílení rozvoje udržitelného kulturního cestovního ruchu v Jihomoravském kraji. K tomu může zásadně přispět **mapování kulturních a kreativních odvětví** na území celého Jihomoravského kraje, které se dosud nikdy neuskutečnilo a je také součástí společných plánů.

MORAVSKÝ CHRÁM

Pavilon Morava je klíčovým pilotním projektem Brno 2028 v rozvoji vztahů mezi městem a krajem. Jeho budoucí využití je nyní předmětem jednání s vedením areálu **brněnského výstaviště** (Brněnské veletrhy, a.s.). Víze pro rok 2028 a dále počítají s koncepční přeměnou Pavilonu Morava na místo, kde se setkávají umění a řemesla, folklor, inovace, regionální zastoupení pro malé a drobné podnikatele s potenciálem oslovit a přivést do Brna **mezinárodní publikum. Moravské kořeny a moravská identita** je pro Brno jednou **ze silných charakteristik** a Pavilon Morava se nabízí jako ideální místo nejen pro působení folklorních spolků a sdružení v podobě Komunitního folklorního centra (KFC), které Brno postrádá. Centrum by poskytovalo prostor pro folklorní sdružení s působností v Brně na bázi **celoročního kulturního a vzdělávacího programu**. Pavilon Morava se tak stává **zásadním rozcestníkem do kraje**, vede k památkám UNESCO, do regionálních muzeí nebo na festivaly pořádané v regionu. Projekt Pavilonu Morava je součástí širší proměny historické funkcionalistické části dalších budov a veřejných prostranství tohoto areálu viz Q37 a projekty č. 22d + č. 33/Q11.

Q

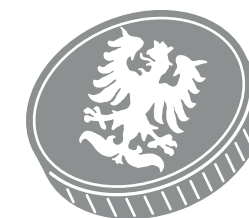
ÚVOD

Kulturní profil Brna a Jihomoravského kraje

03

HRA OSUDU

HORIZONTÁLNÍ MĚSTO Z NÁS

Napřed fakta. Brno, správní centrum Jihomoravského kraje, se nachází **v blízkosti** trojice hlavních středoevropských měst – **Vídně** (Brno je s nadsázkou předměstí Vídně), **Prahy** a **Bratislavy**. Tato strategická poloha byla již od dob vzniku města příčinou pestré kulturní a etnické skladby, což mělo za následek formování specifické identity města a vlastní mluvené verze dorozumivacího jazyka – tzv. „hantecu“. Aktuálně žije v Brně **382 000 obyvatel**, z toho přibližně **65 000** tvoří **VŠ studenti**, **13 %** celkového obyvatelstva **cizinci** (Data Brno 2022) a denně do Brna přijíždí okolo **100 000 osob za prací** z celého Jihomoravského kraje.

A teď pocity. Brno má jako každé město své milovníky i odpůrce. V hodnoceních žebříčků kvality života v Česku se nachází těsně v první pětce. Brněnská atmosféra vybízí ke **zpomalení**, soutěží se přeci v hlavních (prvních) městech, ale život v Brně nikdy nebyl závod. Tohle ústraní navíc vždy poskytovalo Brnu možnost být kosmopolitní po svém a v leccem překvapivě i hrdě napřed.

Autentické Brno nabízí bezpečný rámec města, v centru chodíte pěšky a dřív, než jej přejdete, s velkou pravděpodobností potkáte nějakého známého. Pak nastává prostor pro „štatlování“ (náhodný stav zpomalení ve městě, kterému se poddává celá skupina jedinců) nebo zevlování (poflakování a užívání si okamžiku). Čas plyne jinak, vše se vyřeší dřív nebo později a v rozhovoru „cestou“ všechno domluvíte a vyřešíte. Tento specifický brněnský způsob domlouvání důležitých věcí na ulici za pochodu dává městu **prostor pro náhodu**.

Brno je také místem, které v minulosti stálo na křižovatce různých historických událostí. Stalo se tak **domovem mnoha**

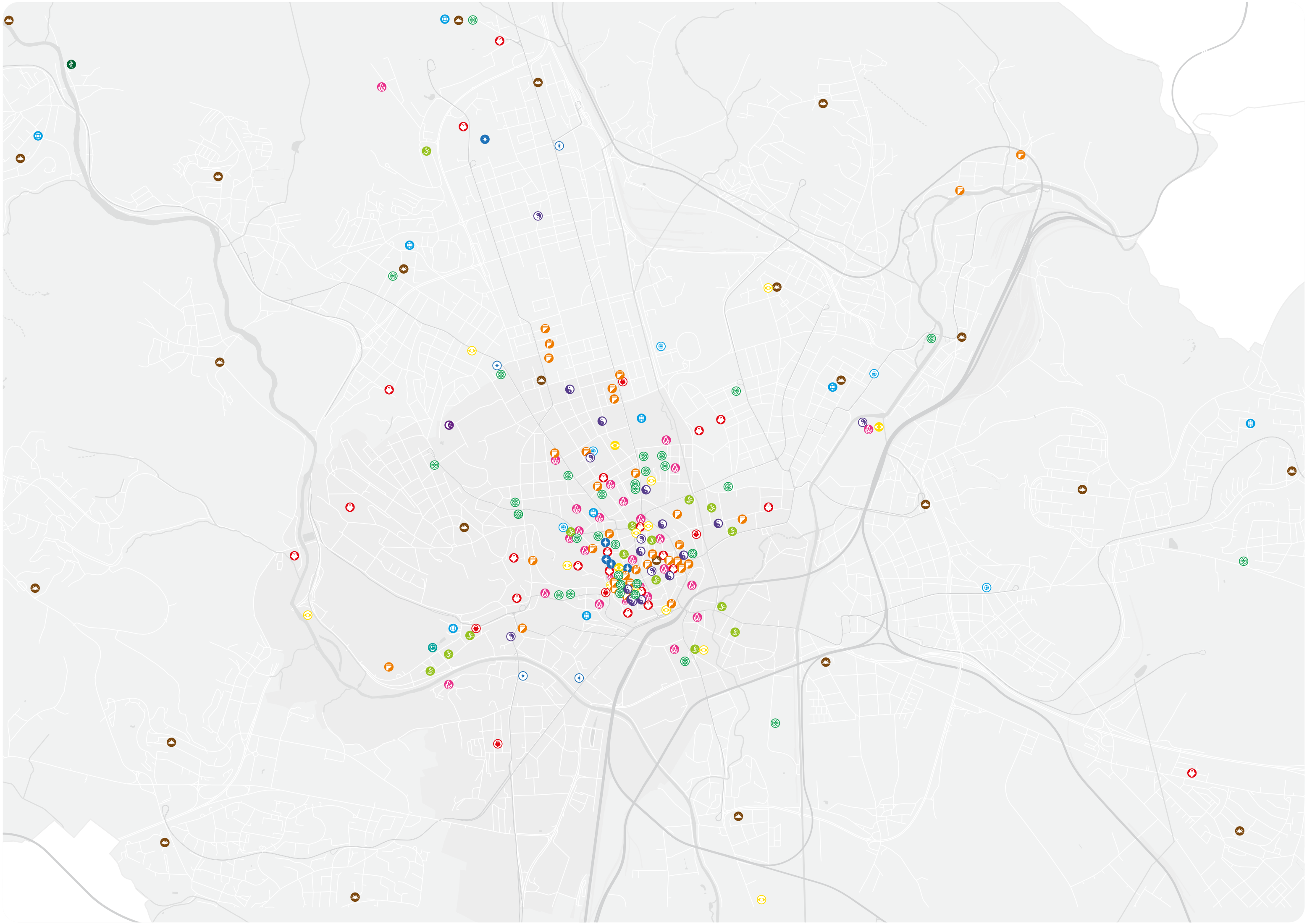
národnostních skupin. Dnešní brněnská identita je i díky tomu mnohovrstevnatá, avšak nejasná a vedou se diskuse, zda je Brno ještě pořád industriální, zda je novým Silicon Valley a opravdickým smart městem, městem, které udává trendy na gastro scéně nebo prostě jen největší vesnici v Česku. Brno si každopádně vždycky se vším umělo poradit. Díky tomu po cestě posbíralo cenné zkušenosti a stalo se tím, čím je dnes. Na téhle historické výpravě **Brno protnul osud mnoha lidí**. Dalo tak vzniknout různým událostem, které pohnuly dějinami celého světa. Brno je takovým Forestem Gumpem, kterého si na historických fotografiích jen tak nevšimnete, ale bez něj by ani nevznikly.

HRAVÉ MĚSTO ZE SVÉ PODSTATY

Pro Brno je hra důležitou součástí jeho DNA. Ve všech jeho významech: od hraní hudby, přes divadelní hry až po silné odvětví herního průmyslu. Brno se nebojí experimentu a experimentální přístupy vždy měly v Brně své místo. Brno je dnes hravé a kreativní ze své podstaty, a proto se rozhodlo svou pozornost více zaměřit na kulturní a kreativní odvětví.

A když jsme u hry, tak pomyslné hřiště, kterému říkáme kulturní infrastruktura, tedy typologii, zaměření a prostorové rozmístění brněnských kulturních institucí znázorňuje mapa.

Město zřizuje devět kulturních institucí (či institucí s přesahem do kultury) s celoměstskou a také regionální, celostátní a mezinárodní působností: muzeum (1), galerie (1), knihovna (1), divadlo (4), filharmonie (1), turistické informační centrum (1). Národní divadlo Brno je také hlavním pořadatelem mezinárodního festivalu **Divadelní svět Brno. Mezinárodní operní a hudební festival Janáček Brno** je držitelem prestižní ceny **The International Opera Awards** za nejlepší operní festival za rok 2018. V Brně se

V Brně se nachází:

37

12 zřizovaných galerií
a 25 soukromých

30

hudebních
klubů

26

zařízení s kulturním programem

18

12 zřizovaných
a 7 nezřizovaných kamenných scén

2

1 státní (zemská) a 1 městská knihovna
s 36 pobočkami v městských částech

26

21 zřizovaných
a 5 soukromých muzeí

15

10 zřizovaných
a 5 soukromých kulturních center

15

3 zřizovaná kina
a 12 soukromých

14

kulturně-kreativních
hubů

11

7 zřizovaných
a 4 soukromé koncertní sály a haly

1

zoologická zahrada

1

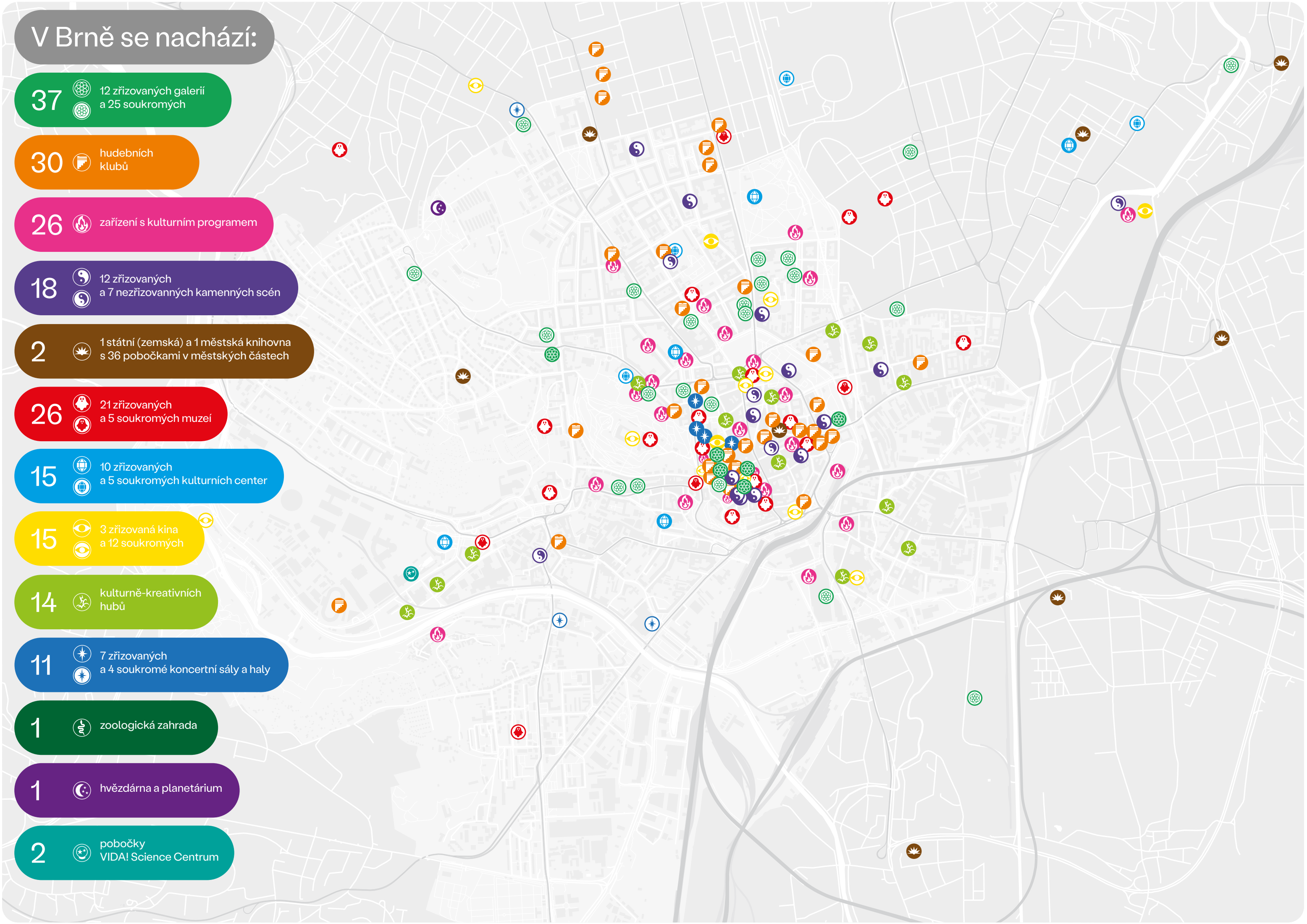

hvězdárna a planetárium

2

pobočky
VIDA! Science Centrum

koná celá řada mezinárodních festivalů a přehlídek a město je aktivně zapojeno skrze své instituce do mezinárodních sítí (viz Q14). A nyní se ponoříme více do historie.

ZÁŘÍCÍ MĚSTO Z BLÁTA

Stejně tak jako dnes ani v minulosti jsme se nebáli hledat pomoc v Evropě. Už ve středověku povolali zdejší obyvatelé odborníky z dnešního Nizozemí, aby před Brnem vysušili obrovskou bažinu táhnoucí se až k Pohořelicím. Chlapíci od Rýna si zde postavili vlastní kostel a dodnes je v Brně připomíná **ulice Běhounská**, dnešní ulice pulzující v rytmu **street festivalů** lemovaná vyhlášenými bistry.

Na sklonku vlády moravských Lucemburků byl **markrabě Jošt** zvolen římským králem a v rámci programu Sochy pro Brno má Brno od roku 2015 v ČR **nejvyšší jezdeckou sochu**. Na přilehlém náměstí se dnes nachází **Kino Scala** a **Moravská galerie v Brně** a žije kulturou celý rok. Renesanční budovy Staré radnice osídlila svým renesančním přístupem brněnská instituce **Turistické a informační centrum města Brna (TIC BRNO)**, která v posledních letech výrazně posouvá a pěstuje značku města.

Zdejší **pevnost Špilberk**, kterou spravuje **Muzeum města Brna** se postupně otevírá veřejnosti a hledá nástroje, jak přilákat nové návštěvníky. Průmyslovou revoluci, díky níž se Brno pyšnilo přezdívkou **Moravský Manchester**, nyní připomíná už jen několik budov v rukou soukromých majitelů. Pro myšlenku industriálních areálů proměněných po vzoru západních trendů v kulturní a komunitní centra se včas nenašel lidský kapitál a osvětlené prostředí, které by inspirace v Brně zakořenilo. Novým brněnským industriálem se stává gaming a herní průmysl. Z Brna například pochází nezávislé **herní studio Amanita design**, jehož hry *Machinarium*, *Samorost*, *Botanica* nebo *Creaks* sbírají jednu světovou cenu za druhou.

Na brněnské okružní třídě stojí dodnes nejvýznamnější budovy od těch nejlepších rakouských architektů. V jedné sídlí **Filharmonie Brno**, ve druhé **Moravská galerie v Brně**, obě lze pokládat za vzory institucí s celoevropským významem. Dnešní **Národní divadlo Brno** se pyšní nejlepší operní dramaturgií a není náhodou, že Thomas Alva Edison právě v Brně svými žárovkami rozzářil první městské divadlo a operní dům v Evropě.

Na své domy byli Brňané vždy hrdí, roku 1870 se zde narodil zakladatel moderní architektury Adolf Loos, z Brna pochází **Brněnský architektonický manuál (BAM)**, který zahrnuje významné brněnské stavby meziválečného období až do roku 1945 a pod hlavičkou kandidatury se plánuje rozšíření o období architektury 2. pol. 20. století. 100 let od otevření oslaví v roce 2028 **areál brněnského výstaviště**, to je nyní připraveno na novou mezioborovou etapu, která má hledat, jak využít jeho historické části. Součástí výstaviště byla kolonie Nový dům, přehlídka vyspělosti československého stavitelství. Z dob, kdy se v Brně postavila dnes **světoznámá památka UNESCO Vila Tugendhat**, pochází i opery **Leoše Janáčka**, v roce 2028 to bude 100 let od jeho úmrtí a Brno otevře **první stálou expozici** o jeho životě.

ROZMANITÉ MĚSTO Z ÚSTRANÍ

Brno bylo v době komunismu v ústraní, a byl zde tak prostor pro **silnou undergroundovou scénu**. Současně se zde formovala **jedna z prvních queer komunit**, Brno je místem vzniku prvního queer festivalu v České republice **MEZIPATRA**, který se postupně rozšířil do dalších měst České republiky i na Slovensko. **Brno je** od roku 2017 držitelem titulu **Kreativní město hudby UNESCO**. **Archiv Leoše Janáčka** v Brně byl v roce 2017 zapsán do mezinárodního registru **Paměti světa UNESCO**, a zařadil se tak mezi 400 nejvýznamnějších dokumentačních fondů na světě. Brno je také dlouhodobě významným centrem **grafického designu**, od roku 1963 se tu pořádá mezinárodní a prestižní **Bienále grafického designu Brno**.

NECHTE SE POHLTIT MALOU METROPOLÍ!

Nositel Nobelovy ceny Jaroslav Seifert, pracující svého času v brněnském deníku *Rovnost*, vzpomínal, že zatímco Praha byla v té době obrovská dědina, kde se u heligonky a piva zpívaly národní písně, Brno působilo jako malé velkoměsto. Ve funkcionalistických kavárnách hrály americké jazzbandy a zněly tady všechny evropské jazyky. Vše skutečně brněnské je zároveň světové nebo alespoň evropské. Tolik stručný přehled naší kulturní historie. **A přítomnost? Stačí se projít po brněnských ulicích a je na první pohled jasné, že se nezměnilo vůbec nic.** Město září a vibruje a nabízí pestrou škálu zážitků. Něco zde ale chybí. A to je ten moment, kdy přichází Brno EHMK 2028.

Q

Programový koncept jsme pojmenovali **Sdílené město: Brno s Tebou**.

V centru programového konceptu stojí člověk, jednotlivec, ke kterému se váže „Brno s Tebou“, které představuje dvě roviny:

Brno s Tebou (Brno pečující, naslouchající, responsivní k potřebám a přáním), ale také Brno s Tebou (Brno, které tě provází na tvé cestě). **Brno s Tebou zahrnuje jak péči o jednotlivce, tak péči o ducha a formu města.**

Sdílené město: Brno s Tebou je pozvánkou ke vstupu do města – v roli obyvatele/ky, návštěvnice/návštěvníka, turistky či turisty, milovníka/milovnice nebo odpůrce či odpůrkyně jste následně pohlaceni a strženi brněnským momentem, bytím a přítomností. **Brno zde představuje způsob myšlení a životní postoj více než autoritu a správní celek, je to spíše volba osudu než adresa a místo pobytu. Je to pocit, který chceme sdílet s Evropou a do Evropy a současně přenést na každého návštěvníka ze zahraničí.**

V době akceleračních celosvětových událostí se otázka smyslu života dostává do popředí žebříčků našich myšlenek, stresorů i témat podcastů v našich uších. A taky naší kandidatury.

V neustále se proměňujícím světě potřebujeme, aby se měnila i naše města a měnil se tak jejich role. **Město není zdaleka jen místem pro život, práci, pohyb a nakupování. Je také místem, které je třeba chránit před auty, znečištěním a hlukem. Poskytuje prostor k odpočinku, relaxaci a společenskému setkávání, k ochlazení od rostoucího horka, čím dál více ve městech jezdíme na kolech nebo chodíme pěšky.** Co v tomto případě znamená pojmem „sdílené město“? Je to město, které vás vítá a přijímá, obejmě jako přítel a stejně tak obejmě všechny další bytosti.

ÚVOD
Programový koncept

Není toto přesně téma, které rezonuje napříč Evropou a iniciativou Nový Evropský Bauhaus, která podporuje proměnu měst v místa, která myslí na člověka?

V centru programového konceptu stojí člověk, Brňan, obyvatel města i jeho návštěvník, turista, milovník nebo klidně i odpůrce. Hlavním mottem kandidatury se stává tvrzení: **Brno s Tebou**. Brno je životní postoj a volba každého z nás.

Čtveřice hlavních programových linií (**Brno s Tebou / Brno se mnou / Brno s sebou / Brno samosebou**) pak rozšiřuje myšlenku osobitého a autentického města, které do svých aktivit zahrnuje lokální i mezinárodní aktéry, a skrze kulturní a další mezioborové projekty **rozdělí vizi evropského demokratického města, které je přístupné, spolehlivé, udržitelné, inspirativní a otevřené.**

Brno jako Evropské hlavní město kultury se stane místem, na které se **s důvěrou můžeš spolehnout**. Bude pevným ostrovem, který se zajímá jen a jen o Tebe a ulehčuje Ti. Brnu na Tobě záleží! Je to Tvoje město, Tvůj osud, který Tě sem zavedl a který se odsud bude odvíjet zase dál. Budeš se tu cítit vítán i provázen. Chceme, abys tu zažil něco, co bude přímo pro Tebe. Na rozdíl od digitální neosobnosti se chceme co nejvíce přiblížit personalizovanému zážitku na tělo. Chceme být intimní a zásadní pro každého, kdo se Brnu otevře a přijme jeho otevřenost. V době globalizace, velkých změn klimatu i stále významnějších hybatelů světového dění se my obracejeme na člověka jako jedince. A říkáme – **Brno je tu s Tebou a pro Tebe!**

Skrze nerůst a mezioborovou uměleckou praxi chceme posílit vztah mezi městem a jeho uživateli (sem patří původní obyvatelé, nově přichozí i turisté), a kreativně tak **překonávat nerovnosti mentální, fyzické i sociální.**

ODPOVĚD/ HLEDÁME SAM/ V SOBĚ

Přínos k dlouhodobé strategii

Popište, jakou kulturní strategii má vaše kandidátské město v době podání přihlášky a jaké má plány na zachování kulturních činností i po roce, pro který se titul udílí. Jak je do této strategie zapojen projekt Evropské hlavní město kultury?

BYLO NEBYLO V BRNĚ

Rádi bychom napsali, že se u nás začaly tvořit kulturní strategie ještě dřív, než to bylo cool, ale není tomu tak. První výkop začal v roce 2014, na české prostředí velký pokrok, za Evropou trochu pokulhávání. Proto se do strategií pustilo Brno s o to větší vervou. Tvorbou **Strategie kultury a kreativních odvětví města Brna** zahájilo město nový proces tvorby dvou hlavních brněnských strategií: **Brno 2050** a **Strategie kultury a kreativních odvětví**, a to participativně se zapojením širokého spektra kulturních a kreativních aktérů ve městě. Zdá se to jako samozřejmé, ale tehdy šlo o opravdu velkou věc.

Po více než dva roky se kulturní veřejnost setkávala na zasedáních a workshopech a vytvářela společnou vizi pro brněnskou kulturu. Pravidelných otevřených fór nazvaných „Brněnský kulturní parlament“ (dnes Brněnské kulturní fórum) se pravidelně účastnilo více než 300 lidí, realizovaly se advokační skupiny k jednotlivým tématům a proběhly desítky konzultací, které nakonec vyústily ve schválení dokumentu **Strategie kultury a kreativních odvětví města Brna** v květnu roku 2018. **Jednalo se po delší době o společné hledání sdílené vize**, která se tvořila v dialogu mezi zástupci města a nezřizované scény napříč obory.

Strategie kultury a kreativních odvětví města Brna neboli Velký plán je platný na roky **2018–2050**, je dělený na akční plány, které pokrývají krátkodobý a střednědobý horizont. Jádrem strategie je vize **a 5 dlouhodobých cílů** do roku **2050, pro střednědobý** horizont bylo stanoveno **17 priorit a 50 opatření** do roku **2025**.

PLÁNY JAKO BRNO

V českém jazyce existuje přirovnání, že je „něco jako Brno“. Používá se to ve smyslu zveličení, důrazu na velké následky nebo důležitost situace. Např. To jsou plány jako Brno (velké a dalekosáhlé). Toto souloví je sice často používáno s negativní konotací, ale my jsme se ho rozhodli vzít za ten pozitivní konec. Představujeme vám tedy Plány jako Brno, které sahají až do roku 2050.

Naše vize kulturního a kreativního Brna v roce 2050 je tato: **Brno je v roce 2050 mezinárodně uznávanou kulturní metropolí. Špičková kulturní a kreativní scéna stojí na setkávání tradic a inovací, je otevřená experimentům a alternativám a spoluvytváří nejnovější světové trendy. Kultura je základním kamenem identity Brna a jedním ze strategických pilířů jeho rozvoje. Aktivně proniká do veřejného prostoru i každodenního života svých obyvatel. Pro svou nezaměnitelnou tvůrčí atmosféru je město vyhledávané tvůrci i návštěvníky umění z celého světa.**

Přínos k dlouhodobé strategii

Popište, jakou kulturní strategii má vaše kandidátské město v době podání přihlášky a jaké má plány na zachování kulturních činností i po roce, pro který se titul udílí. Jak je do této strategie zapojen projekt Evropské hlavní město kultury?

Projekt EHMK 2028 je explicitně zmíněn ve Strategii Brno 2050, Strategii kulturních a kreativních odvětví i aktuálním akčním plánu na roky 2021–2022. Kandidatura Brna je nedílnou součástí procesu úspěšného naplňování Strategie 2050 a považujeme ji za katalyzátor aktivit a procesů definovaných Strategií kulturních a kreativních odvětví města Brna. Jak uvádíme v otázce Q8, chceme, aby Brno bylo „meteoritem“ změny, který dá naší kultuře tolik potřebný impuls k uvědomění si skutečného potenciálu města. Nicméně Brno chce a bude realizovat svoji Strategii kulturních a kreativních odvětví města Brna bez ohledu na výsledek soutěže EHMK.

Základní hodnoty Strategie kulturních a kreativních odvětví města Brna a kandidatury EHMK jsou:

- ◆ **Rozmanitost** – různorodost přístupů, žánrů a témat
- ◆ **Excellence** – rozvoj progresivních a excelentních uměleckých počinů a tvůrců
- ◆ **Rozvoj** – kultura jako základní pilíř udržitelného rozvoje města
- ◆ **Dostupnost** – bezbariérová kultura pro každého
- ◆ **Transparentnost** – zveřejněné procesy a otevřená data
- ◆ **Participace** – zapojení co nejširšího spektra aktérů kulturních a kreativních odvětví a obyvatel Brna

JE A NENÍ V BRNĚ

Asi zde nemusíme popisovat, jak hodně jiné byly poslední dva roky. Pandemie covid-19 enormně poznamenala kulturní odvětví a my stále sledujeme její následky. Snažíme se je v reálném čase vyhodnocovat a na vše pružně reagovat. I to je úloha kultury.

Aktuální akční **plán Strategie kulturních a kreativních odvětví města Brna** pro roky **2021–2022 reaguje** napříč všemi aktivitami na **krizovou situaci** způsobenou pandemií covid-19, zohledňuje neustálou potřebu kulturní advokacie, zahrnuje plán na mapování a sběr dat a konkrétní nástroje pro podporu kulturních a tvůrčích odvětví.

Mezi aktivitami plánu je také projekt Brno 2028. Akční plán na roky 2023–2025 plánujeme předložit ke schválení Zastupitelstvu města Brna ještě letos. Současně s tvorbou druhého akčního plánu město otevře **proces aktualizace Strategie kulturních a kreativních odvětví města Brna** a přeformulování cílů do roku 2035 vzhledem k nepředvídaným událostem, kterým nyní svět čelí, ale také zohlední proces a výsledky kandidatury. Revize strategie bude opět vypracována s využitím participativního přístupu.

Světové události mohou nabrat jakýkoliv směr a my chceme silně hájit důležitou roli kultury v těchto situacích. Ať už se jedná o neznámou pandemii, válku či klimatické změny. Kultura je hodnota, která musí přetrvat a, ať je doba jakákoliv, obohacovat lidského ducha. I za tím stojí vize sdíleného města.

Popište, jak chce město posilovat kapacitu svého kulturního a tvůrčího sektoru, a to i co se týče rozvíjení dlouhodobých vazeb mezi těmito sektory a sektorem hospodářským a sociálním.

ZÁKLADNÍ KAMENY

V astrologii patří vždy k určitému znamení minerály. Jedná se o kameny, které by nás osobně měly posilovat, pomáhat nám v našem rozvoji i rozhodování. Protože chápeme Brno jako samostatné znamení zvěrokruhu, i k němu patří jeho vlastní nerosty. Jedním z nejdražších a nejdůležitějších jsou **kulturní a kreativní odvětví**.

Pro identitu města Brna již v minulosti mohly být kulturní a kreativní odvětví základními kameny jeho rozvoje, ale **dosud** se spíše **inspirovalo a sbíralo odvahu** k tomu, aby bylo v této v oblasti **leaderem**. Rozvoj kulturních a kreativních odvětví je nedílnou součástí Strategie kulturních a kreativních odvětví města Brna, a to jak v analytické, tak programové části. Akční plán 2021–2022, který navazuje na Strategii kulturních a kreativních odvětví města Brna, obsahuje několik aktivit, které se přímo zaměřují na kreativní odvětví a jejich rozvoj – např. aktivitu č. 8 „Podpora podnikání v kultuře a kreativních odvětvích“ nebo aktivitu č. 12 „Jihomoravský filmový nadační fond“.

Pro přímou komunikaci politické reprezentace města, Magistrátu města Brna, respektive Odboru kultury a kulturní scény, a současně jako platforma pro dialog a pro prezentaci a diskusi nad směřováním a naplňováním kulturní strategie slouží **Brněnské kulturní fórum**.

V roce 2020 byl založen **KUMST**, kreativní hub podpory kulturních a kreativních odvětví, jehož aktivity se postupně rozrůstají a rezonují. V Brně dále vznikl v posledních letech herní klastr a na herní průmysl je prostřednictvím koncertů hudby z her Mafia & Mafia II aktivně napojena např. **Filharmonie Brno**, příspěvková organizace, kterou lze spolu s **Národním divadlem Brno** označit za nejdůležitějšího exportéra brněnské kultury do zahraničí. K atrakci filmových štábů z celé Evropy byla založena **Brněnská filmová kancelář a Jihomoravský filmový nadační fond**, obě instituce úzce spolupracují s **Ústavem filmu a audiovizuální kultury na Masarykově univerzitě** v Brně i směrem do zahraničí. Zásadní aktivity na poli audiovize rozšiřuje na festival **Serial Killer** navazující mezinárodní vzdělávací platforma **Televizní institut** s odbornou radou složenou z evropských odborníků.

Inovace kandidatury spočívá v **propojování oborů a odvětví – tzv. interdisciplinaritě**, a zejména v **experimentálních přístupech**. Projekty pod hlavičkou Brno 2028 poskytnou zcela inovativní rámec a město se změní na laboratoře pro testování nových přístupů napříč všemi kulturně-kreativními obory. Brno kandidaturou deklaruje, že již nyní chápe kulturu jako nástroj komunikace a je připravené rozkrýt nevyužitý komunikační, a tedy i rozvojový potenciál prostřednictvím kultury.

Pro další strategický je rozvoj je zásadním nástrojem na úrovni kraje **mapování kulturních a kreativních odvětví, které dosud ne- proběhlo a je klíčové ho zrealizovat ve spolupráci s dotčenými aktéry**. Na mapování se chceme společně s krajem podílet i v případě neudělení titulu Evropské hlavní město kultury. Podstatné však je, že kultura a kreativita se postupně začínají prosazovat jako základní kameny města.

Popište, jak chce město posilovat kapacitu svého kulturního a tvůrčího sektoru, a to i co se týče rozvíjení dlouhodobých vazeb mezi těmito sektory a sektorem hospodářským a sociálním.

POJĎME SE BAVIT V ČÍSLECH

V posledních letech město Brno vynakládá na kulturu přibližně **9 % svého celkového rozpočtu** (kapitálové a běžné výdaje), udržuje si tak prvenství mezi českými městy (Ostrava: 7 %, Praha: 3 %). Takto vysoký poměr je však dán tím, že město financuje samo **robustní síť příspěvkových organizací** regionálního, celostátního i mezinárodního významu (a rozměru), a zajišťuje tak dostupnost kultury nejen pro brněnské publikum, ale i pro diváky z Jihomoravského kraje, celé ČR i ze zahraničí.

Zároveň se jako jeden ze zásadních problémů brněnské kultury ukazuje **nedostatek finančních prostředků pro nezávislou scénu**, kdy do nezávislých subjektů plyne **pouze cca 6 % z běžných výdajů na kulturu**. Do zřizované scény se vynakládá cca 85 % z běžných výdajů na kulturu. Tento fakt vnímá kulturní veřejnost jako nerovnoměrnost a zatím je velký problém jej vyřešit.

Nicméně je třeba dodat, že se s takovým nepoměrem mezi oficiální a nezávislou scénou potýkají všechna větší města v České republice. Vzhledem k tomu, že brněnská kultura je **financovaná převážně z veřejných zdrojů a chybí v ní mecenáši**, nezřizovaná scéna tak jen stěží přežívá. Nízké mzdy neumožňují zaměstnat síly, které by systematicky pracovaly na rozvoji, networkingu, internacionalizaci a vícezdrojovém financování. Vyjma zřizované scény, nemají odvětví potřebnou podporu pro svůj rozvoj a generování špičkových aktivit, které by přitáhly pozornost zahraniční odborné veřejnosti a přispěly k posilování (zahraničního) renomé. Výdaje do nezávislé scény sice rostou, ale je potřeba se zamyslet nad celým systémem, což je mj. jeden z cílů Brno EHMK 2028.

V kultuře a kreativních odvětvích působí více než 11 tisíc ekonomicky aktivních subjektů a téměř 21 tisíc osob (=12 % celkové brněnské zaměstnanosti), odhadovaný minimální obrat celého odvětví přesahuje 24 miliard Kč. Brno podporuje nezávislou kulturní scénu **v 9 oborových dotačních programech**. Žádosti jsou zpravidla jednoleté a dvouleté, na projekt nebo celoroční činnost. Individuálně se poskytují finance i na víceleté období. Další programy jsou vyhlašovány v návaznosti na aktuální situaci a dostupné finanční zdroje (např. program na menší investice). Celkový rozpočet na dotace se každoročně pohybuje kolem **66 mil. Kč (2,6 mil. EUR)**. Odbor kultury komunikuje prostřednictvím webových stránek kultura.brno.cz a facebookové stránky Kultura Brno, v neposlední řadě vydává měsíční newsletter, aktivně komunikuje s kulturními aktéry také individuálně a 2 x ročně organizuje Brněnské kulturní fórum.

VKLAD A VÝKLAD KARET

V roce 2021 Brno otevřelo nový program **na podporu kreativních a kulturních odvětví** pro pořádání projektů **pro veřejnost** nebo pro **prezentaci brněnských tvůrců v zahraničí**. Od roku 2016 Brno financuje program **Brněnské kreativní vouchery**, který propojuje místní kreatívce s malými a středními podniky. Pro firmy znamená grant zlepšení image na trhu, pro kreatívce více práce a pro města, obce a regiony zase zvýšení konkurenceschopnosti. V současné situaci ovlivněné krizí spojenou s pandemií covid-19 se ukazuje, že by mohl firmám pomoci i při překonávání vzniklých ekonomických potíží. **Brno bylo první v České republice, které program kreativních voucherů zavedlo.**

Začínající podnikatele chce Brno nadále podporovat zejména prostřednictvím **Jihomoravského inovačního centra**. Tento subjekt založily Jihomoravský kraj, město Brno, Masarykova univerzita, Vysoké učení technické v Brně, Mendelova univerzita v Brně a Veterinární univerzita v Brně. Programy jako „Prototypuj a ověřuj“ jsou určeny začínajícím podnikatelům a firmám k získání finanční podpory na rozjezd jejich podnikání. Lokální výrobci, umělci a řemeslníci využívají často akce MINT Market, na kterém Brno participuje.

ZÁSAHY VYŠŠÍ MOCI

Město Brno reagovalo na potřeby kulturního a kreativního sektoru postiženého pandemií covid-19 a v letech 2020 i 2021 spustilo záchranné mechanismy financování a podpory kulturních subjektů, sběr dat a zvýšenou komunikaci napříč sektorem. Krize ukázala, že scéna se **dokáže spojit a reagovat**. Současná situace na Ukrajině ještě více akceleruje potřebu využít kulturu – integrovat cizince prostřednictvím kultury, využít **synergie kulturního, sociálního, vzdělávacího a ekonomického sektoru**. Kulturní a kreativní sektor je schopen tyto synergie využívat, koordinovat kulturní instituce, dobrovolníky a městské interkulturní pracovníky a pomáhat odbourávat bariéry tím, že bude poskytovat cílené nabídky a programy.

Pandemie covid-19 znovu ukázala, že sběr kulturních dat je nejen v Brně, ale v celé České republice nesystematický, fragmentovaný, nejednotný a v důsledku toho také opakovaný. **Brno proto vyvíjí Centrální kulturní datový sklad (CKDS)**, přelomový inovativní projekt, který dopomůže efektivnímu proudění kulturních dat mezi brněnskou kulturní scénou a městem. Vizi je vznik online platformy vytvořené na míru kulturnímu prostředí. Tato platforma bude sloužit jak zapojeným kulturním institucím, tak i městu, a do budoucna také městským částem, a nakonec možná celému kulturnímu sektoru v ČR. Bude však také nesmírně užitečná i pro EHMK, zejména při vytváření základny pro monitorovací systém.

BRNĚNSKÝ VELKÝ TŘESK

DOPADY

Píše se rok 2023 – meteorit E-H-M-K2028-CZECH je na cestě ke srážce s Brnem. Očekávaný termín: 2028. Co se stane po dopadu? Předpokládáme následující:
Očekávané dlouhodobé kulturní, sociální, ekonomické, urbánní a environmentální dopady staví na **strategii inkluzivního nerůstu** a na deklarovaných **hodnotách** programové linky **Brno s Tebou**, tedy na hodnotách **důvěry, komunikace, kvalitních mezilidských vztahů a udržitelnosti**. Zároveň reagujeme na některé výzvy 21. století a chceme docílit změn uvedených v otázce číslo 1 a respektovat při tom hodnoty uvedené ve Strategii kulturních a kreativních odvětví města Brna.

I. KAPITOLA

Pokud by vaše město titul Evropské hlavní město kultury získalo, jaké by to na něj podle vás mělo dlouhodobé kulturní, společenské a hospodářské dopady (včetně vlivu na městský stavební rozvoj)?

DOPADY KULTURNÍ	- silná image místních (gaming, KKO, IT) a regionálních kulturních specifik (folklor, gastronomie, tradice, příroda) na národní a mezinárodní úrovni - vyšší internacionalizace kulturní nabídky a dovedností kulturních aktérů - přístupná lokální a regionální kulturní produkce - rozvinuté a přístupné kulturní a kreativní vzdělávání – zabránění brain waste - silná kulturní participace - uchovávání a rozvíjení myšlenek a výtvorů předchozích generací - vznik originálních udržitelných kulturních a uměleckých produktů vytvořených v rámci EHMK a nastartování jejich udržitelné výroby - intenzivní zapojení umělců a kulturních pracovníků (jak lokálních, tak regionálních, národních i z ostatních zemí EU)
DOPADY SOCIÁLNÍ	- propojení aktérů a institucí – silné formální i neformální institucionální nastavení, horizontální kulturní governance - úspěšné vytrénování návštěvníků města místními obyvateli v sebeironii, aby se dovedli více zasmát sami sobě v kontextu návaznosti na vtípy o Brně - identifikování rezidentů s místem bydliště - podpora sdílených bytů – jistota dostupného bydlení - snížení anonymity mezi obyvateli města - emancipování a začlenění komunity do života města - sdílení společenských hodnot - zvýšení míry wellbeingu (v souvislosti s kulturní participací) - vytvoření profesionální sítě dobrovolníků a zvýšení počtu registrovaných dobrovolníků
DOPADY EKONOMICKÉ	- silná image, jedinečná unique selling proposition - přítomnost talentů a vysoce kreativních pracovníků – diverzifikace místní ekonomiky - přítomnost investorů - udržitelný zájem kulturních turistů – posílení cestovního ruchu - delší doba pobytu a s tím spojené vyšší výdaje návštěvníků - silný mediální zájem - propojení inovativních pohledů na věc v nových perspektivách – vznik inovací, nových produktů - zavedení nových způsobů práce, spolupráce a systémů řízení - nárůst počtu pracovních míst - vyšší konkurenceschopnost - investice do regionu
DOPADY URBÁNNÍ	- interdisciplinární a citlivé „kulturní plánování“, tedy holistický přístup k udržitelnému rozvoji měst s akcentací kultury jako rozvojového faktoru – součást urbánního plánování - zpracování metodiky k nevyužívaným prostorám - zkultivovaný veřejný prostor a dopravní trasy - zregenerované nevyužívané prostory, budovy, pozemky a byty ve správě města
DOPADY ENVIRONMENTÁLNÍ	- vyšší kvalita života ve městě a regionu - menší množství nezpracovatelného odpadu - ozeleněná veřejná prostranství a budovy (zelené stěny, zelené střechy, modro-zelená infrastruktura) - čisté břehy řek a zapojení řek do kulturního a urbánního života města a regionu - využívání alternativních a moderních druhů dopravy - změna emisní zátěže - rozšíření udržitelné dopravy (preferenze vlakové dopravy před automobilovou a leteckou dopravou) - udržitelné využívání přírodních památek a jejich začlenění do kulturního života lokality - nárůst drobného pěstitelství a zemědělství a zachování stávajících zahrádkových kolonií – urban community gardening

METAMORFÓZA

Nacházíme se v letech po dopadu titulu EHMK na lokalitu 49°11'43" severní šířky a 16°36'30" východní délky. Celá tato oblast je zalita zvláštní září. Na první pohled nezměněné město vyzařuje silnou energii, která i nadále láká lidi z celé Evropy i širého světa. Co se stalo? Umíme si to vysvětlit a vyhodnotit indikátory nebo jde o nadpřirozený jev? Tak trochu obojí.

Monitorování a hodnocení projektu se zaměří na sledování těchto jevů:

- ♦ aplikace nových a experimentálních přístupů k rozvoji města – „inkluzivní nerůst“
- ♦ posílení identity kreativního a kulturního města Brna
- ♦ posílení důvěry, networkingu, participace
- ♦ zpřístupnění kultury různým komunitám napříč celým městem
- ♦ zkvalitňování a kultivace veřejného prostoru
- ♦ zvýšení míry sebeironie u návštěvníků pobývajících v Brně déle než týden

Nicméně z podstaty projektu lze očekávat i **ekonomický přínos a multiplikační efekty**. Relevantními číselnými ukazateli budou například **data z oblasti rozvoje cestovního ruchu**, očekáváme prodloužení doby pobytu v regionu, nárůst počtu přenocování a zvýšení podílu pravidelných zahraničních návštěvníků. Vstupní data budou získána prostřednictvím výzkumů před započatím příprav roku 2028, tedy v roce 2024, a následně po ukončení projektu, tedy v roce 2029, a z důvodu udržitelnosti také v letech následujících. Za monitorovací a evaluační proces bude mít odpovědnost manažer/ka monitoringu a evaluace neboli garant udržitelnosti, tak jak je uvedeno v otázce Q32.

Při nastavování monitorovacích indikátorů vycházíme z výzev, které jsou vyjmenovány v otázce Q1 a hodnot definovaných v otázce Q5/Q7. Při koncipování monitorovacího a evaluačního systému **využijeme poznatků měst**, která byla v minulosti nositeli tohoto projektu a mají podobné institucionální nastavení jako Česká republika (Košice 2013, Plzeň 2015, Trenčín 2026), a zároveň budeme dbát na možnost mezinárodní komparace. Do tvorby tohoto systému a nastavení indikátorů budou zapojeny jak místní univerzity, tak i odbory Magistrátu města Brna či další soukromé organizace, které mají zkušenosti s evaluací kulturních projektů. Tým Brno 2028 bude spolupracovat například s JAMU, MUNI, RECETOX/CEITEC (zejména u výzkumu o dopadech kultury na zdraví), Krajskou hygienickou stanicí Jihomoravského kraj, externě i s experty z akademické sféry. I v oblasti monitoringu a evaluace chceme uplatnit **participativní a kooperativní přístup**. Při tvorbě tohoto systému budeme klást důraz nejenom na sledování výsledků jednotlivých aktivit, ale na postižení dlouhodobých efektů a jejich udržitelnost. Pozornost bude věnována jak kulturním, tak také sociálním, ekonomickým, environmentálním a urbánním dopadům. Vyjdeme přitom z existující Strategie kultury a kreativních odvětví města Brna (2018), která obsahuje některé měřitelné indikátory. Budeme kombinovat kvantitativní a kvalitativní výzkumné metody a postupy.

Získaná data budou využita nejenom pro účely monitoringu a evaluace projektu EHMK, ale také jako významný informační podklad pro decision makery na lokální a regionální úrovni při volbě vhodných strategií pro další rozvoj a internacionalizaci kultury a kreativních odvětví.

Pro financování monitoringu a evaluace chceme využít nejen dostupných národních zdrojů (Národní plán obnovy), ale také vícezdrojového financování založeného na mezinárodní spolupráci s dalšími EHMK městy, aby bylo možné data srovnávat. Spolupráce s univerzitami a odbornými pracovišti pomůže zajistit kritické zhodnocení využívaných metod a diseminaci získaných výsledků.

Když přichází zásadní změna, zvířata ji vycítí a začnou se chovat jinak. Říká se tomu přírodní instinkt a my lidé jsme o něj často ochuzeni. I přesto však v některých obzvláště silných transformacích se i naše intuometry začínou chvět. Zpravidla se jedná o drobnosti, které jsou prostě jinak. To jsou první symptomy obratu. Drobnosti se zvětšují, fauna už dávno ví, co se chystá, my lidi zpozorníme. A pak to přijde. Otřes následovaný hromem.

Jistě jste si nyní představili nějakou živelnou katastrofu. Ať už to je klimatická změna a její průvodní jevy nebo válka, toto schéma je téměř na milimetr stejné. My ho uchopujeme, převracíme a aplikujeme na náš program. Dáváme důraz na přírodní instinkty a na citlivost k vnímání života. Zkoumáme nové možnosti lakmusového papírku společnosti. Stáváme se podnětem, otřesem a hromem. Město se stává živlem a živel se stává Tebou. Brno s Tebou.

II. KAPITOLA

Jaká je umělecká vize a strategie?

SDÍLENÉ MĚSTO: BRNO S TEBOU

Brno s Tebou odkazuje na to, že základním principem soužití je posílení vztahu jedinec + město. Umělecká vize je založena především na filozofii **inkluzivního nerůstu**. Principem posílení brněnské mezilidské (nejen) kulturní infrastruktury je rozvojový nástroj „nerůst“. Nebudeme stavět nové budovy, ale budeme pracovat s těmi stávajícími (brněnské výstaviště, Bílý dům, brownfieldy a nevyužité prostory v gesci jednotlivých městských částí, které mají potenciál dalšího využití ad.).

Pod hlavičkou Brno 2028 se **na mnoha úrovních aktivně propojí většina brněnských institucí a zainteresovaných jednotlivců**, zapojit se mohou **solitéři i celé skupiny**, projekty zasáhnou všechny **napříč sociálním spektrem**.

INKLUZIVNÍ NERŮST

Umělecký a programový koncept se koncentruje na **inkluzivní nerůst**. Předmětem zkoumání jsou vztahy mezi lidmi, jejich budování, utužování, seznamování se s neznámými, hledání možností dialogu a porozumění skrze společnou uměleckou praxi a kulturní projekty, které aktivují společnost napříč – horizontálně.

Jedním z principů inkluzivního nerůstu je **přístupnost, otevřenost a předpoklad, že společnost může lépe fungovat na sdílených formátech** (prostor, služby, jídlo, znalosti ad.). Komunikace, která nemá žádné finanční nároky, je základem vyspělé společnosti a v budoucnosti nám lepší komunikační dovednosti mohou zásadně pomoci vytvořit **silnější město**, které bude připraveno čelit **budoucím výzvám a globálním problémům**. Brno se kandidaturou stává **laboratoří pro vztahy a souvztažností** pro slučování dosud nespojovaného i dosud neslučitelného. Umělecké a participativní projekty kurátorované rozmanitými lokálními a zahraničními kolektivy jsou **novým způsobem kultivace**. Projekty Brno 2028 reflektují sociální a společenská témata jako jsou: téma sdíleného prostoru či sdíleného bydlení, zelené architektury, climate change, zdraví a well-beingu, sociální koheze, migrace a demografických změn, a to vše založeno na principu udržitelnosti.

Uměleckou koncepci kurátorsky rozšiřuje prvek subverze a experimentu a spojování neslučitelného, a to vše také s ohledem na to, aby se změny propalsy do každodenního života obyvatel Brna (každodenní život bude snesitelnějším). Umělecká vize vychází odspodu a je vystavená participativně.

PRINCIPY, NA KTERÝCH STAVÍME

U všech uměleckých, kulturních a kulturně-komunitních projektů budou uplatňovány tyto principy:

- ♦ **alternativní kultivace** (podporujeme komunikační dovednosti, sebedůvěru, udržitelnost)
- ♦ **odvaha & experiment** (zavádíme inovace, nové formy a formáty spolupráce)
- ♦ **přístupnost a sdílení** (budujeme důvěru)
- ♦ **nerůst jako rozvoj** (nic nestavíme, ale rozšiřujeme město na více úrovních, budujeme vztahy)
- ♦ **mezioborová spolupráce** (používáme přesahy, kulturu jako nástroj rozvoje, spojujeme neslučitelné)

SDÍLENÉ MĚSTO: BRNO S TEBOU

Sdíleným prostorem se stává veřejný prostor města, příroda v okolí Brna, aktivity kandidatury se rozšiřují i do celého regionu. Naším **středobodem je a bude člověk** (Ty!), je pomyslným okem víru, kolem kterého se točí program i naše myšlenky. Pro člověka (= Tebe) chceme město (a region) udržitelné, důvěryhodné a promyšlené.

Programovým konceptem s názvem Sdílené město: Brno s Tebou prostupují 4 základní pilíře:

♦ **BRNO S TEBOU: Volba osudu**
Vítáme Tě, zabavíme Tě, zapojíme Tě (cesta do Brna fyzická).

♦ **BRNO SE MNOU: Spirituální vztah**
Provázíme Tě, pečujeme a staráme se o Tebe (cesta do srdcí lidí).

♦ **BRNO S SEBOU: Suvenýry**
Nabízíme Ti, obohatíme Tě (odvážíš si zpátky), evropská dimenze (cesta časem).

♦ **BRNO SAMOSEBOU: Místní vrstvy**
To, co je bytostně brněnské a jen v Brně (přítomné cestování v rámci fyzických i mentálních hranic města, posilování brněnské identity).

Tyto linie chápou město a život v něm jako životní postoj a poskytují bezpečný rámec pro kulturní a další tvorbu i spotřebu. Rozšiřují myšlenku osobitého a autentického města, které do svých aktivit skrze kulturní a další mezioborové projekty zahrnuje lokální i mezinárodní aktéry. Konkrétní projekty a náplň programových linií jsou rozvedeny v otázce Q11.

ROK BRNA

Rok 2028 bude nositelem 3 hlavních akcí:

- ♦ **Shromáždění** – Brněnský veleth jako sociální experiment (leden 2028)
- ♦ **Den Brna** – Den štatlování (srpen 2028)
- ♦ **Rozptýlení** – závěrečné akce formou celoměstského festivalu (listopad 2028)

10

Q

II. KAPITOLA

Charakterizujte v hlavních rysech strukturu vašeho kulturního programu

BRNO S TEBOU

Volba osudu

Vítáme Tě, zabavíme Tě, zapojíme Tě (cesta do Brna fyzická).

1 Nádraží

Brno se stalo prvním velkým městem, které bylo už v roce 1839 spojeno s Vídní pravidelným železničním provozem. Samotná železnice přinesla Brnu a okolí zintenzivnění průmyslového vývoje, pohybu obyvatel, obchodní stejně jako kulturní výměny. Nicméně již v 19. století se ukázalo, že poloha nádraží není vyhovující, a od té doby se kontinuálně řeší otázka, kde a jaké nádraží má Brno mít. Toto téma zde silně zakořenilo a stalo se součástí brněnské identity. Proto chceme **tematizovat železnici a nádraží jako kulturní fenomén** a místo nepřetržitého střetávání, pozorování a poznávání. **Projekt Nádraží** akcentuje železniční dopravu jako klíčový dopravní prostředek. Pracuje se současnou budovou brněnského hlavního nádraží, s menšími nádražími v jednotlivých čtvrtích i s místem, kde má stát nádraží v budoucnosti, přičemž neopomíjí ani zastávky v celém kraji a nedalekou Vídeň. Pro tato místa vzniknou symfonie, které bude vysílat nádražní rozhlas. Součástí projektu bude také poradenství pro všechna města, která chtějí mít nové vlakové nádraží.

Spolupráce: České dráhy, Správa železnic, Österreichische Bundesbahnen, Kancelář architekta města Brna, 4AM Fórum pro architekturu a média, Brno Contemporary Orchestra, Gepard Express, Brno – Město hudby UNESCO
Hesla: cestování, nádraží, současná hudba, smart city

2 Místa

Veřejná prezentace uměleckých děl v exteriéru centra města Brna má bohatou tradici (projekt Sochy pro Brno, který kontinuálně usiluje o umístění soudobých plastik do exteriéru města, bienále Brno Art Open, jež testuje možnost komunikace současné aktuální prostorové tvorby s veřejností). Cílem **projektu Místa** je postupné **vybudování 28 pevných míst**, na kterých se budou **kolemjdoucí seznamovat se současným uměním ve veřejném prostoru v centru města i v jeho městských částech**. V roce 2023 se bude jednat o 4 lokality v Brně-střed (Pohořelec, Dominikánské, Římské a Šilingrovo náměstí), které se postupně rozrostou o další místa. Díla se zde budou střídat ve střednědobém horizontu, některá z míst budou fungovat též jako zázemí pro Brno Art Open. Záměrem je vytvořit platformu ke kontinuální prezentaci kvalitní prostorové a sochařské tvorby, jejímž základem bude spolupráce s nezávislými odbornými kurátory.

Kurátorka: Silvie Šeborová
Spolupráce: Dům umění města Brna, Odbor kultury a Odbor památkové péče Magistrátu města Brna, Káveeska, Kancelář architekta města Brna, Brno Biennale Foundation, Skulptur Projekte Münster (DE), Kunst im öffentlichen Raum Wien (AT), Kunst im öffentlichen Raum Steiermark (AT)
Hesla: veřejný prostor, současné umění, publikum, chůze

3 Nemísta

V Brně, ostatně jako v každém větším městě, vznikají **podivná „území nikoho“**, jako jsou prostory kolem silnic a dálničních nadjezdů, nevyužívané zatravněné plochy zarostlé plevele, urbanisticky nedoměřené prostory. Zkrátka místa, která většina obyvatel cíleně nevyhledává. Za pozornost přitom v kontextu Brna stojí fakt, že v řadě takovýchto lokalit najdeme zapomenutá umělecká díla, která si bere zpět příroda, zatímco o pár metrů vedle roste nový supermarket.

16

17

11

Cílem tohoto projektu je dané lokality **zmapovat a nabídnout Brňanům i Nebrňanům nečekané lokální dobrodružství**, propojit otázky umělecké, turistické, urbanistické i otázky spojené s tématem rostlin a přírody obecně. Chceme objevovat **genia loci městské divočiny**, projít se na místa, o nichž lidé nevěděli, že existují, či si jich nikdy nevšimli a zjistit, co vše zde lze dělat. **Projekt Nemísta** bude také expandovat do celého regionu, kdy budou na mapování lokalit pracovat ve vybraných městech místní koordinátoři zapojení do projektu Epicentra děje (č. 9/Q11).

Spolupráce: Fakulta sociálních studií MUNI, Fakulta architektury VUT, 4AM Fórum pro architekturu a média, École des hautes études en sciences sociales (FR)
Hesla: rekreace ve městě, lokální dobrodružství, městské průzkumnictví, chůze

4 Brněnský ornament

Brněnský ornament je zastřešujícím projektem pro aktivity, které **se zabývají vizualitou města**. Jeho cílem je **kultivace veřejného prostoru** a vytvoření **živého a inspirativního prostoru**. Stěžejní součástí projektu je **festival brněnských výloh**, který bude fungovat pod názvem Window Pop-Up. Zviditelní lokální podnikatele, podtrhne jejich důležitost a povede k propojování obchodníků a designérů. Součástí akce bude soutěžní výstavní přehlídka, vernisáže s hudbou a občerstvením, divadelní představení v prázdných výlohách městských domů či konference o designu. Dále hodláme spolupracovat s Dopravním podnikem města Brna na projektu proměny městské dopravy prostřednictvím navigačních a informačních nosičů. Třetím, dílčím projektem, jsou Folklorní stopy, které pracují s tématem folkloru a posilují brněnskou identitu, např. prostřednictvím výšivek zobrazujících znamení městských částí.

Kurátorka: Veronika Rút Fullerová
Spolupráce: Brno Biennale Foundation, Mezinárodní bienále grafického designu Brno, Dopravní podnik města Brna, správa městských čtvrtí, Fakulta výtvarných umění VUT, Folklore's not dead – Sonya Darrow
Hesla: vizuální smog, veřejný prostor, design, grafický design, vizuální identita, folklor, ornament

5 Gradient

Otevřená výzva pro všechny kulturní instituce a kulturní aktéry má za cíl **hledat alternativní formy guerilla prezentací** sdílení obsahu či alternativních způsobů **propagace kulturních programů**. Díky prostoru pro experimentování mohou vzniknout nové projekty na hranici různých uměleckých žánrů a marketingu, které obohatí veřejný prostor o nový rozměr. Jednou z podmínek bude jednotlívý prvek koncepční práce bez použití tradiční nosičů reklam a internetové prezentace.

Spolupráce: Odbor kultury MMB, Kancelář marketingu a cestovního ruchu MMB, TIC Brno, správa městských částí, Asociace nestátních neziskových organizací Jihomoravského kraje, The Rodina a další
Hesla: přístupnost, bezbariérovost, otevřenost, guerilla marketing, kreativní marketing, integrita

6 Kontext

V rámci tohoto projektu vznikne rozcestník, vlastní brněnská sociální síť a aplikace zahrnuje také **osobního průvodce pro trávení volného času v Brně na bázi umělé inteligence (AI)**. Projekt bude pracovat s různými sociálními a zájmovými skupinami, které si mohou např. vyměňovat své role: například hokejisté, pokud AI vyhodnotí, že často opakují stejné kulturní zvyky, půjdou s cílem rozšíření jejich záběru ve výsledku např. do opery a filharmonici naopak zase na hokej. Tato seberozvojová část je zásadním rozšířením kulturní nabídky a její prezentace směrem k uživatelům.

Toto **sociálně-kulturní prostupování** se stane základem pro různé happeniny a menší kulturní projekty, které **spojuje prvek hry**. Ten přiměje členy zájmových a dalších skupin (umělci, architekti, řemeslníci, historici, muzikanti, sportovci, Romové, Ukrajinci, Vietnamci, expati atd. – viz otázka 34) se vzájemně promísit. Mezi funkce, které by **Kontext** dokázal plnit, patří rozcestník (kulturní nabídka, akce, programy apod.), volba programu na míru podle umělé inteligence, nabídka práce v první fázi v rámci KKO (Kontext PROFESIONÁL), stávající paměťové stopy a stezky, seznamka (nejen partnerská, ale i komunitní), sociální síť (viz otázka 34), jednotná vstupenka, bonusový program pro věrné uživatele (jako v samoobsluze).

Speciální programovou linkou Kontextu bude mapování vzpomínek a příběhů pamětníků souvisejících s ikonickými objekty funkcionalistické architektury z období tzv. první republiky (1918–1938), kdy bylo Brno nazýváno městem kaváren (Zemanova kavárna, kavárny Bellevue, kavárna Era a další) a tento mezinárodní věhlas si v posledních 30 letech opět obnovilo.

Kurátor: David Butula
Spolupráce: TIC Brno, Jihomoravské inovační centrum, GameDev Area, Herní klastř, Odbor kultury Magistrátu města Brna, Post Bellum / Paměť národa, Brněnský architektonický manuál, Virtual Visit, Pixelmate, DigiTel, Digi-Tuť, Tribu (Tel Aviv/IL), Now and then (FR), World Around Me (Lancaster/UK, Berlín/DE), Virtlo, Brno ID
Hesla: smart city, umělá inteligence, kulturní nabídka, kreativní marketing, sociální síť

7 Industriální paměť

Bývalá textilní továrna Mosilana je jedním z posledních doposud nestržených objektů v Brně připomínajících bohatou textilní historii města (tzv. „moravského Manchesteru“). Cílem projektu je prostřednictvím pop-up instalací s použitím virtuální a rozšířené reality poukázat na mizející industriální prostory a jejich historii. Nové technologie umožní putovní charakter výstavy, která v obměněné podobě pomůže naplnit nejen s textilním průmyslem spojené opuštěné tovární haly a industriální síně v Brně a regionu. Součástí projektu tak bude i podpora vzniku a rozvoje obdobných instalací v kraji, mj. vznik textilního muzea s laboratoří a workshopy v bývalé továrně v Brněnci na okraji Jihomoravského kraje, které připravuje Daniel Löw-Beer, potomek brněnských textilních průmyslníků.

Spolupráce: Národní památkový ústav, Výzkumné centrum průmyslového dědictví Fakulty architektury ČVUT, Odbor strategického rozvoje a spolupráce Magistrátu města Brna, PlayBrno – TastyAir, IceBreakers, Musenaut, Digital Village (FR), Smartify (UK), Arks Foundation (CH), Tuchfabrik Gebr. Pfau Crimmitschau (DE)
Hesla: industriální dědictví, textilní průmysl, technologie

8 Pěší figury

V konceptu kandidatury Brno 2028 pracujeme s **pěší dopravou jako s preferovanou formou transportu**. Právě při volbě pěší dopravy si **chodci mnohem častěji všímají okolí včetně umění**: obyvatelé Brna se mohou setkávat s plastikami ve veřejném prostoru, přičemž jejich významná část je tematicky věnována brněnským osobnostem a osobnostem spjatým s Brnem (mj. projekt Sochy pro Brno fungující od roku 2005). Výstupem projektu bude série prohlídek, přednášek a setkání na téma uměleckých realizací (např. plastik) ve veřejném prostoru věnovaných brněnským osobnostem. Do těchto formátů budou zapojováni odborníci, ale i široká veřejnost formou participativních výzev (hlasování o místech a návrzích). Cílem je aktualizovat plán pro sochy ve veřejném prostoru na období 2025–2028 a připravit manuál, kterým můžeme inspirovat práci s plastikou ve veřejném prostoru další města.

Kurátorka: Silvie Šeborová
Spolupráce: 4AM Fórum pro snesitelnější každodennost, Odbor kultury a Odbor památkové péče Magistrátu města Brna, Kancelář architekta města Brna, Kunst im öffentlichen Raum Wien (AT), Tartu Centre of Ethic (EE), Národní památkový ústav
Hesla: veřejný prostor, brněnské osobnosti, současné umění

9 Epicentra děje

Tento projekt aktivně zapojí kulturní aktéry v kraji, ať už jsou to zástupci institucí zřizovaných městem, např. v Tišnově, či zástupci nezřizované scény, např. ve Znojmě, na základě otevřené výzvy. Právě regionální muzea mohou být součástí kandidatury na úrovni krajských koordinátorů aktivit EHMK, ať už v rámci projektu Nádraží (č.1/Q11) či dalších. Regionální muzeum v Mikulově je například spolupořadatelem mezinárodního výtvarného symposia **DÍLNA**, které bude v roce 2028 ve spolupráci s EHMK rozšířeno o další místa v Jihomoravském kraji. Zapojením **regionálních muzeí** jako **míst paměti** posilujeme roli muzeí jako aktérů multikulturního dialogu a společenské změny.

Spolupořadatelé: Městské kulturní centrum Tišnov (Galerie Josefa Jambora), Galerie výtvarného umění v Hodoníně, Hvězdárna Veselí nad Moravou, Jihomoravské muzeum ve Znojmě, Masarykovo muzeum v Hodoníně, Muzeum Blanenska, Muzeum Brněnska, Muzeum regionu Boskovicka, Muzeum Vyškovska, Regionální muzeum v Mikulově
Spolupráce: Jihomoravský kraj, Asociace muzeí a galerií, Mezinárodní rada muzeí České republiky

BRNO SE MNOU

Spirituální vztah

Provádíme Tě, pečujeme a staráme se o Tebe (cesta do srdcí lidí).

10 Laboratoř Bílý dům

Dnešní Bílý dům, původní sídlo Městského výboru KSČ, byl postaven v 70. letech v těsné blízkosti brněnské okružní třídy, tzv. Ringstrasse. Požadavek na reprezentativnost stavby se odrazil v nadstandardním stavebním rozpočtu a díky své jedinečné poloze i uměleckému řešení se stavba – dodnes zachovalá v autentickém stavu – řadí mezi ojedinělé příklady brněnské poválečné moderní architektury. Nadčasovost kvalit Bílého domu dokládá také množství funkcí, kterým budova slouží (zdravotní pracoviště, základní škola, kavárna, donedávna zde také fungovala veřejná jídelna, kinosál a kulturní centrum).

V rámci Brno 2028 bychom rádi zahájili diskusi o možném **dalším využití Bílého domu jako místa, které by rozšířilo možnosti kulturní infrastruktury** po vzoru již podobných příkladů v Evropě (Londýn, Tartu a další).

Pro Bílý dům se nabízí mix funkcí, ve kterých lze spojit **kulturu a péči (well-being)**. Prostory Bílého domu by se užívaly jako ateliéry, zkušebny, rezidence, sídlo pro urbanistu (zástupce Kanceláře architekta města), zvuková studia pro např. Bastl Instruments, sdílené kanceláře pro pracovníky v kultuře a další. Zdejší sál o kapacitě 300 míst je zásadní pro pořádání akcí a obdobný sál v centru chybí. Z dnešní polikliniky by na místě zůstala psychotherapeutická praxe či masáže nebo rehabilitace – tyto služby by se upravily podle klientů centra a rozšířily o služby pro dospělé.

Spolupráce: Centrum pro středoevropskou architekturu, Sdružení zdravotnických zařízení Brno, Kancelář architekta města Brna, zástupci z řad kulturní obce, Metodické centrum moderní architektury Národního památkového ústavu, Spinnerei (Leipzig/DE), Tabakfabrik (Linz/AT), Nová Cvernovka (Bratislava/SK), Kreativní center Polygon (Ljubljana/SI)
Hesla: well-being, ateliéry, rezidence, kulturní centrum, kreativní odvětví

11 Komnata nejvyšší potřeby

(Návštěvnické centrum Brno 2028)

V centru města za pomoci českých i zahraničních designérů vytvoříme (v již stávající budově) **prostor, který bude sloužit jako bezpečná zóna**, útek před problémy všedního dne i jako duševní lázně. Zóna bude obsahovat i veřejnou odpočívárnu, a to v odpovědi na problém, který řeší téměř každý cestovatel ve větším rušném městě: kde se v klidu na hodinu natáhnout s knížkou nebo si dát prostě jen nerušeného šlofika (a zároveň nemuset do žádného podniku). V tomto prostoru bude i meditační centrum, možnosti různých arteterapií nebo zábavná relaxační část s houpáčkami a brněnskými hrami. Zároveň bychom zde rádi umístili srdce celé kandidatury, které je bezpečné, útulné a otevřené všem po vzoru našeho hlavního mota „Brno s Tebou“. Otevírací doba je non-stop, protože v Brně plyne čas jinak.

Spolupráce: TIC Brno, hřiště.cz, Katedra výtvarné výchovy pedagogické fakulty MUNI, Česká asociace pro psychoterapii, čeští a zahraniční designéři, Sheffield Mind (UK)

Hesla: odpočinek, bezpečí, otevřená zóna, interiérový design, duševní lázně, well-being

12 Prostor & příběh

Podstatou projektu je **mapování prázdných prostor a vytvoření metodiky systému dočasných pronájmů nevyužitých prostor pro kulturní a kreativní odvětví**. Další detaily jsou v otázce, která řeší dočasnou kulturní infrastrukturu (viz Q37 + 38).

Spolupráce: Odbor správy majetku a Odbor kultury Magistrátu města Brna, správy městských částí, Kancelář architekta města Brna a další
Hesla: ateliéry, zkušebny, data, městské části, kreativní odvětví, rezidence

13 Šamani & šamanky

V rámci týmu Brno 2028 vytvoříme nová pracovní místa (28 + 1), která korespondují s počtem městských částí (28 městských částí + Brno-střed) s cílem rozšířit a posílit kapacity pro **kulturní pracovníky městských částí v oblastech kulturně-kreativního rozvoje**. Projekt poskytne možnost praxe i práce pro absolventy kulturních a kreativních odvětví. Šaman/ka funguje v městské části jako hlavní komunikátor, je to bytost, která ví vše o kulturním dění na poli celého Brna, funguje jako poradce a networker a je současně styčným důstojníkem pro své teritorium i pro kurátorské kolektivy v rámci celoměstského mezinárodního projektu Osudová propojení (č. 23/Q11). Součástí těchto pozic budou stáže v České republice i v zahraničí a rezidence.

Spolupráce: správa městských částí, Knihovna Jiřího Mahena, střediska odborného vzdělávání a nevládní organizace
Hesla: capacity building, městské části, komunitní akce, paměť místa

14 Dvacetosm—dvacetosm—dvacetosm

S projektem 28–28–28 oslovíme 28 mladých lidí, kterým bude v roce 2028 28 let. Z nich vznikne specifický kurátorský kolektiv, který vytvoří program cílený na své vrstevníky. V rámci prostupnosti komunit se při hledání nezaměříme pouze na umělecké a příbuzné obory, ale naopak se budeme snažit oslovit co nejrozmanitější spektrum osobností, které zastupují různorodé zájmové skupiny.

Spolupráce: Fakulta sociálních studií MUNI, JAMU, Kariérní centrum VUT, sportovní a zájmové skupiny Brna
Hesla: mladí lidé, komunity, kurátorský kolektiv, společné dílo, participace

BRNO S SEBOU

Suvenýry

Nabízíme Ti, obohatíme Tě (to, co si odvážíš zpátky z Brna, evropská dimenze, cesta časem po paměťových stopách, cesta duchovní).

15 Pokoj s tebou

Rezidenční umělecká centra fungují po celém světě jako akcelerátory kulturní výměny. V koncentrované podobě seznamují umělce a umělkyně s daným prostředím a umožňují jim hlubší porozumění lokálnímu kulturnímu i společenskému kontextu. Současně také napomáhají vidět své vlastní sociokulturní zázemí v širších souvislostech. Pod hlavičkou Brno 2028 vznikne **celobrněnský mezinárodní rezidenční program a kancelář pro rezidence**, který bude zastřešovat stávající i budoucí rezidence, např. literárně-kurátorské v bytě básníka Zeno Kaprála (projekt Café Kaprál Q37), rezidence pro zahraniční experty na JAMU, rezidence v bytě kurátora a sběratele Jiřího Valocha zaměřené na téma a proces stárnutí nebo rezidence v rámci Brno Biennale Foundation a Středoevropského institutu výstavnictví.

Brno má velký potenciál v rezidencích pro oblast audio-hudební, ať už jsou to rezidence ve spolupráci s Bastl Instruments či rezidence zaměřené na dílo Leoše Janáčka a zcela samostatnou kategorii jsou rezidence folklorní. Budeme spolupracovat s již fungujícími subjekty, které organizují rezidence rozkročené napříč obory či se soustředí na rozvíjení a růst uměleckého sektoru s důrazem na angažovanost nebo na zahraniční bohemisty, na překladatele z češtiny a v současnosti i na ukrajinské literáty.

Spolupráce: Brno Artists in Residence, Dům umění města Brna, Industra, Káznice Studios, Open Studios, České literární centrum, Co:labs, Moravská zemská knihovna, Shaumbad Freies Atelierhaus Graz (AT), Tabačka Kulturfabrik (SK), Bastl Instruments, Artists-in-Residence at Q21 (MuseumsQuartier, AT), Nová Cvernovka (SK), Delfina Foundation (UK), AIR Antwerpen (BE), Cas-Co (BE), Arctic Culture Lab (NO/IS), Rezidenční dům Věry Nohelové v Hustopečích u Brna

Hesla: ateliéry, rezidence, umělecká centra, kulturní výměna, umění, literatura, divadlo

16 Kořeny a koření

Vycházíme z předpokladu, že **jídlo spojuje** a že s rozvojem moderně pojednaných kaváren a mezinárodních restaurací získává brněnské gastro nový rozměr. Tento projekt je zacílený na **rozmanitost národních kuchyní všech brněnských obyvatel**. Jeho hlavním cílem je společné vaření, výměna receptů a propojení jednotlivých národnostních menšin zastoupených v Brně. Výstupem bude série pravidelných food festivalů konaných v jednotlivých městských částech a platforma, která bude cestovat v rámci kraje, republiky i za její hranice. Vznikne také brněnská kuchařka založená na tisících hodinách společného vaření a jedení. Recepty budou současně prezentovány v brněnském participativním rádiu, kde se bude vařit v přímém přenosu. Příkladem rozšiřujících aktivit jsou například recepty ve znakové řeči, dočasná architektura, polní kuchyně pro street food.

Kurátorka: Karin Písaříková

Spolupráce: TIC Brno, Jihomoravský kraj, Národy Podyjí (Mikulov), Gastromapa Lukáše Hejlíka, restaurace, bistra, Honey and Bunny (AT), Sonia Massari (IT)

Hesla: gastro, food design, tradice, komunity

17 EHMK s Tebou

Projekt vytvoří pro ostatní kandidátská města **platformu pro sdílení zkušeností**, jež bude fungovat od roku 2024. Brno 2028 nabídne zázemí pro další města, která soutěží o titul Evropské hlavní město kultury či o kandidatuře uvažují do budoucna. **EHMK s Tebou** nabídne metodickou podporu v rámci procesů příprav kandidatury či její evaluace. Tato aktivita bude podprojektem Brno 2028 v rámci

Brněnského kulturního fóra, které ji takto bude dále rozvíjet.

V rámci této platformy budeme propojení také s ideovou plat-formou „Culture Reshaped“, která si klade za cíl sdružovat současná kandidátská města v ČR a s platformou Culture Next (EHMK Cluj 2021). Každé kandidátské město představuje odlišný model kulturní zkušenosti. Právě proto má smysl společně zvedat celospolečenská témata, inspirovat se, naslouchat si a vzájemně se učit, jak se vyrovnávat s výzvami 21. století a jakou roli v těchto výzvách hraje ve společnosti kultura. Kandidátská města předají svou zkušenost s přípravou kulturních strategických dokumentů a vizí, budou bořit mýty o tom, jak mají vypadat města kultury, a podnítí uvažování o využití kultury a kreativity v rozvoji obcí v ČR. Tato platforma bude spravovat i otevřenou knihovnu nápadů, projektů a doporučení.

Spolupráce: kandidátská města EHMK, zástupci nositelů titulu EHMK, Odbor zahraničních věcí a Odbor kultury a Odbor strategie a rozvoje Magistrátu města Brna

Hesla: spolupráce, kandidatura, EHMK, sdílení

18 Climate Stations

Mezinárodní divadelní **projekt Climate Stations nahlíží na městskou krajinu (de)formovanou probíhající změnou klimatu**. Protože dopady této změny na svět a naše města budou bezprostřední a obtížně představitelné, projekt využije umělecké strategie a **inovativní technologie** k tomu, aby se **nepředstavitelné stalo uchopitelným**. Publikum se bude pohybovat městem a bude se skrze umění seznamovat s konkrétními momenty, v nichž se městská krajina v závislosti na změně klimatu promění. V projektu budeme využívat divadelní obraznost, imerzivní (participativní) zvukovou scénou, metaforické vyprávění. Technologie pro audiovizuální přenos, rozšířenou realitu (AR) a binaurální zvuk nám pomohou vytvořit hypotetické budoucí panoráma města Brna. Výsledkem bude koncept dokumentárního, participativního divadla ve veřejném prostoru s využitím moderních technologií.

Kurátor: Jiří Honzírek

Spolupráce: Divadlo Feste, Dopravní podnik města Brna, GameDev Area, Herní klastr, Fakulta informatiky MUNI, Fakulta informačních technologií VUT

Hesla: klimatická změna, smart city, divadlo

19 Brněnská stopa

Pod hlavičkou **Brněnského architektonického manuálu** vytvoříme **stezky za stavbami významných architektů spojených s Brnem** (Adolf Loos, Leopold Bauer, Ernst Wiesner, Bohuslav Fuchs, Dušan Jurkovič ad.). Výstupem bude například stezka s Adolfem Loosem přes Paříž, Vídeň, Prahu, Hrušovany u Brna až do Brna, kde se narodil (případně do Nedvědice, kde dodnes stojí vila, která patřila Loosově matce), Wiesnerova stezka do Liverpoolu, Fuchsova ze Slovenska, Gočárova z Užhorodu přes Hradec Králové, Lotte Stam-Beese z Výmaru do Brna, do Charkova a Rotterdamu, Theophila Hansena z Vídně, Athén do Brna a Kežmaroku atd.

Kurátorka: Veronika Jičínská

Spolupráce: Dům umění města Brna, Muzeum města Brna, Metodické centrum moderní architektury Národního památkového ústavu, Česká centra

Hesla: brněnské osobnosti, architektura, stezky

20 BAM do světa

Brněnský architektonický manuál (BAM) zapojují do své struktury další města vybraná podle promyšleného konceptu (např. města, která v minulosti získala titul EHMK, mají výrazné architektonické dědictví 20. století). **Architektonický manuál bude fungovat jako platforma ke spolupráci** i jako východisko pro Evropský manuál. V České republice již s tímto formátem pracují města jako Plzeň, Litomyšl, Zlín, Hradec Králové, Jičín a Jihlava, v zahraničí se například v rámci příprav Brno 2028 realizuje Charkovský architektonický

manuál a do budoucna se nabízí možnost zapojit např. města Kaunas, Liepaja ad.

Garantka: Veronika Jičínská

Spolupráce: Dům umění města Brna, EHMK

Hesla: architektura, stezky, průvodce, evropský manuál, chůze

21 Brovienna aneb Brněnský sachr

Brno a Vídeň jsou metropole s dlouhou společnou historií vzájemného obohacování. Vídeň je Brnu blíže než Praha, a tak po staletí fungovala pro Brňany jako přirozené kulturní centrum. Kromě jiného se inspirace Vídní projevovala v Brně v 19. a na začátku 20. století v řadě oblastí veřejného sektoru (bytová politika, urban development, technologické inovace, rozvoj konkurenceschopnosti regionu aj.). Přestože je v současnosti Vídeň pro Brno oficiálním partnerským městem, kulturní scény spolu příliš nekomunikují. Díky tomuto projektu se **Brno opět stane plnohodnotnou součástí pulzující Vídně**, a naváže tak po více než 100 letech na vídeňskou laboratoř moderny, kterou nenávratně zničila 1. světová válka a rozpad Rakouska-Uherska. Pomyslným mostem budeme přenášet energie kulturních erupcí, rozvíjet vztahy a spolupráce napříč obory a institucemi. Jako pilotní součást projektu rozvineme spolupráci klubové scény (mezi pořadateli koncertů a klubových akcí v Brně a ve Vídni). Výsledkem bude vzájemná podpora promotérů a klubů, podpora kulturních produktů a služeb, které zvyšují kulturní výměnu, propagace kulturních zážitků a událostí v „sousedském městě“ online i fyzicky, posílení veřejné dopravy na trase Brno–Vídeň s ohledem na kulturní program, politická, administrativní a informační podpora. Tento pilotní projekt bude následně modifikován na další obory.

Kurátor: Martin Bukáček

Spolupráce: Brněnská Asociace Klubové Hudby, TIC Brno, Goodnight.at (AT), České dráhy, Österreichischen Bundesbahnen (AT)

Hesla: alternativní hudba, sdílení zkušeností, rozvoj turismu, spolupráce

22 Automat na přání: Brněnské výstaviště

Brněnské výstaviště je místem nejen pro veletrhy a výstavy, ale i prostorem pro zážitky z oblasti kultury, zábavy, vzdělání, sportu či gastronomie. Tvoří ikonu na architektonické mapě Brna i Evropy, je nositelem industriální a obchodní tradice, nabízí unikátní multifunkční prostory, památky i prostory pro dočasné intervence. Přesto je po úpadku velkých mezinárodních veletrhů z velké části nevyužívané, nevyužitá prostranství jsou uzavřená a nad jeho budoucností visí otazník. Uvědomujeme si, že výstaviště má potenciál stát se opět epicentrem pro kulturní a společenské aktivity, atraktivní adresou s potenciálem přilákat zahraniční investory. Stejně jako EHMK má také potenciál pro mezinárodní marketing města i regionu.

Výsledný mix funkcí, které by se do nové podoby výstaviště s vizi na rok 2028 propsal, v sobě zahrnuje aktivity krátkodobé i dlouhodobé, s celostátním i evropským přesahem. Možností je i vznik nových institucí (např. v oblasti výstavnictví, vizuálního umění, módy nebo vzdělávání), přičemž důraz musí být kladen na mix funkcí v celém areálu (např. samoobsluha či veřejná instituce, úřad či pobočka knihovny, školka apod.). Pro zásadní transformaci výstaviště na kulturní, eventovou a volnočasovou zónu je důležitá především část okolo historického hlavního vstupu, která z pohledu obyvatel města představuje „bránu do území“. V případě úspěšné transformace této části areálu při příležitosti **100. výročí Výstavy soudobé kultury v roce 2028 a v roce titulu EHMK 2028** pak budou obyvatelé i návštěvníci ze zahraničí vědět, že na výstavišti se stále něco děje a má smysl se o ně zajímat a mají důvod přijet viz Q15.

Pavilon A

22a Brno Biennale Foundation

22b Středoevropský institut výstavnictví

Vzhledem k ambici vytvořit dvě zcela nové instituce evropského významu a k zamýšlenému rozsahu jejich činností se jeví optimální umístit Středoevropský institut výstavnictví a Brno Biennale Foundation v rekonstruovaném Pavilonu A. Obnova této významné památky moderní architektury spojené s výstavnictvím je právě ve stadiu ideové koncepční přípravy, proto bude možné budoucí podobu pavilonu provozu institucí optimálně přizpůsobit. Naším cílem je proměnit pavilon v unikátní výstavní komplex pro třetí tisíciletí s plně vybavenými konferenčními sály, přednáškovými místnostmi a sérií výstavních prostorů různých velikostí, které jsou určené pro dlouhodobé i krátkodobé výstavy. Pavilon A se stane základem budoucí „kreativní čtvrtí“, která funguje ve městě i jako primární cíl i jako rozcestník do dalších brněnských galerií, muzeí či vysokých škol.

22a Brno Biennale Foundation

V Brně dlouhodobě existují dvě umělecká bienále: **Mezinárodní bienále grafického designu** (patří k nejstarším a nejvýznamnějším akcím v oboru vizuální komunikace na světě – funguje již od roku 1963) a **Brno Art Open**, které se zabývají uměním ve veřejném prostoru. Za jejich organizací stojí dvě instituce: Moravská galerie v Brně a Dům umění města Brna.

Pro obě dvě, zvláště pak pro Moravskou galerii, je však organizace bienále zátěží nejen v každodenní operativě, ale i finanční: důkazem toho je, že bienále grafického designu v roce 2022 neproběhlo a do budoucna uvažuje galerie o jeho transformaci do online podoby. Tento stav chápeme jako jedinečnou příležitost. Brno 2028 vytvoří novou platformu, jež by po vzoru Bienále Benátky, kde se střídá přehlídka umělecká s architektonickou, spojila organizaci přehlídek pod jednu novou instituci. Cílem projektu je navázat na tradici a slávu grafického bienále a pozvednout bienále umění ve veřejném prostoru z lokálního kontextu na mezinárodní akci, která podobně jako její grafický bratr bude širší platformou pro řešení otázek spojených s tímto specifickým uměleckým segmentem. Tato dvě bienále by bylo možné pod hlavičkou Brno 2028 rozšířit o další dvě bienále: **Bienále demokratické architektury** a **Bienále fotografie**. Mezinárodní bienále grafického designu 2028 by se stalo jednou hlavních akcí Brno 2028.

Spolupráce: Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze, Fakulta výtvarných umění VUT, Moravská galerie v Brně, Dům umění města Brna, Gerrit Rietveld Academie (NL), Japan Graphic Design Association (JP), Graphic Design Festival Scotland (UK), Dortmund University of Applied Sciences & Arts (DE), Hochschule für Grafik und Buchkunst Leipzig (DE), Kunst im öffentlichen Raum Steiermark (AT), Kunst im öffentlichen Raum Wien (AT), Skulptur Projekte Münster (DE), Louisiana Sculpture park (DK), Ruhrtriennale (DE), European Month of Photography, Architekturzentrum Wien (AT), Danish Architecture Center (DK), Deutsches Architektur Zentrum (DE), Fondazione La Triennale di Milano (IT), Iconic Houses

Hesla: veřejný prostor, grafický design, vizuální komunikace, sochařství, umění, mezinárodní spolupráce

22b Středoevropský institut výstavnictví

V Brně sídlí nejen řada muzeí a galerií, ale působí zde i veletržní správa evropského významu. Ve výstavnictví se vždy proto objevovala potřeba kriticky reflektovat a vychovávat novou generaci odborníků. Dnes nabízí brněnské univerzity studium řady oborů, které různou měrou souvisí právě s výstavnictvím (architektura, design, scénografie, grafický design, kulturní management, nová média ad.).

Při koordinovaném působení mnoha institucí a profesionálů, kteří se už dnes v rámci města Brna oboru věnují, je zde potenciál vybudovat odborné pracoviště nadregionálního významu. Středoevropský institut výstavnictví se bude systematicky věnovat výstavnictví jako

specifickému oboru tvůrčí a obchodní činnosti s přesahy do celé řady kreativních odvětví. Zvláštní pozornost přitom bude věnovaná nastupujícím novým formátům a médiím, jakož i celkové digitalizaci oboru. Brno tak získá novou instituci s celoevropskou působností a přesahem, čímž vznikne zásadní prostor pro mladé talenty a absolventy. Současně bude tato instituce místem pro zahraniční odborníky, pro rezidence a stáže napříč obory.

Spolupráce: Veletrhy Brno, Muzeum města Brna, Dům umění města Brna, Moravské zemské muzeum, Kancelář architekta města Brna, VIDA! science centrum Brno, Moravská galerie v Brně, Střední škola umění a designu, Ministerstvo kultury České republiky, Kancelář generálního komisaře pro účast České republiky na světových výstavách, Národní památkový ústav, Pražské Quadriennale, International Council of Museums Czech Republic, Divadelní fakulta JAMU, Fakulta výtvarných umění VUT, Fakulta architektury VUT, The Global Association of the Exhibition Industry, European Exhibition Industry Alliance, CENTREX Union (HU), AUMA (DE), Network of European Museum Organisations (DE), New Design University (St. Pölten/AT), Vitra Design Museum (Weil am Rhein/CH), Salone del Mobile (IT), Universität für angewandte Kunst Wien (AT), Institute of Contemporary Arts (UK)

Hesla: výstavnictví, veletrhy, přesahy, mezinárodní spolupráce

22c Pavilon Brno – Muzeum módy

Brno získalo v 19. století přívěisko moravský Manchester díky vysoké koncentraci úspěšných textilních průmyslových továren, které byly celosvětově konkurenceschopné. Na tuto tradici chce město navázat vznikem Muzea módy jakožto nové pobočky Moravské galerie v Brně. Téma módy se stalo pro tuto galerii ústředním zvláště poté, co se jí podařilo získat sbírku módní návrhářky Liběny Rochové. Její část je nyní prezentována v expozici Uměleckoprůmyslového muzea Moravské galerie v Brně a tato instituce také spravuje sbírku historické módy, textilu a soudobého módního designu.

Velký potenciál nabízí i Střední škola umění a designu s obory zaměřenými na textil. Cílem muzea je rozšíření stávajících sbírek Moravské galerie v Brně, vybudování sbírky českého módního designu, pořádání módních přehlídek a zasítování tvůrců do mezinárodního dění. Budoucnost vidíme též v možnosti založení ateliéru módy na vysoké škole (č. 25/Q11), ale zejména v zintenzivnění aktivit, které by z Brna vytvořily město módy. Brno 2028 bude zapojeno do přípravy muzea tak, aby byly zajištěny synergie s ostatními projekty.

Garantky: Liběna Rochová, Olo Křížová, Andrea Březinová

Spolupráce: Moravská galerie v Brně, Střední škola umění a designu, Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze, Fakulta výtvarných umění VUT, Victoria & Albert Museum (UK), Palais Galliera – Musée de la Mode de la Ville de Paris (FR), ModeMuseum (BE), Musée Mode & Dentelle (BE), Fashion Museum (UK), The Costume Institute – Metropolitan Museum of Art (New York, USA), Fashion Institute of Technology (USA), Royal Academy of Fine Arts Antwerp (BE), Bunka Gakuen University (JP), The Kyoto Costume Institute (JP), Dutch Design Week (Eindhoven/NL), Digital Fashion Week (Helsinki/FI), MQ Vienna fashion Week (AT), Iris van Herten (NL), Dyloan Studio (Milano/IT)

Hesla: móda, design, mezinárodní spolupráce

22d Pavilon Morava

Součástí vizí pro rok 2028 a brněnské výstaviště je koncepční přeměna Pavilonu Morava na místo, kde se setkávají umění a řemesla, folklor, inovace, regionální zastoupení pro malé a drobné podnikatele a jejich produkty s mixem služeb napojených na cestovní ruch s cílem ekonomické soběstačnosti a potenciálem oslovit a přivést do Brna mezinárodní publikum. **Moravské kořeny a moravská identita** je pro Brno jednou **ze silných charakteristik** a Pavilon Morava se nabízí jako ideální místo nejen pro působení folklorních spolků a sdružení v podobě Komunitního centra folkloru (KFC), které

Brno postrádá. Centrum folkloru by navíc poskytovalo prostor pro folklorní sdružení s působností v Brně a zapojení hostů z kraje na bázi **celoročního kulturního a vzdělávacího programu** v dramaturgii centra, ale i v režii spolupracujících kroužků (otevřených všem zájemcům o folklor a regionální místní kulturu), dále by zde byly k dispozici zkušebny; studovna s databází současných interpretů, produkční jednotka pro folklorní rezidence, knihovna a fonotéka. Ve spolupráci s **Pamětí národa** zde budou realizovány také výzkumné projekty historických a současných mezioborových přesahů. Pavilon Morava by se stal **klíčovou jihomoravskou kulturní institucí**, prodlouženou rukou Jihomoravského kraje, pod jehož hlavičkou by se pořádaly také **kulturní akce mimo pavilon Morava**: koncerty NaPůl (č. 33/Q11), vystoupení v Městských částech, klubové projekty a folklorní vzdělávací sekce.

Kurátorka: Marie Hvozdecká

Spolupráce: folklorní soubory a cimbálové muziky, Folklore's not dead, Muziganské Priepasné (CZ/SK), Klub milovníků folkloru (SK), Tancház (HU), Ritums (Riga/LV)), The Bukchon Traditional Cultural Center (Soul/KR), Ukrainian cultural foundation, Community folk art center (USA), The Old Town School of Folk Music in Chicago (USA), Smithsonian Folkways in Washington DC (USA)

23 Osudová propojení

Projekt zahrnuje horizontální působení **smíšených mezinárodních kurátorských kolektivů** v rámci otevřené mezinárodní výzvy, které budou mít příležitost uchopit vybranou městskou část. Cílem projektů v režii kombinovaných kurátorských kolektivů je hromadné sdílení nejen materiálních věcí, ale také sdílení znalostí, zkušeností, příběhů a štafetové šíření informovanosti o stavu světa a společnosti skrze osobní sdílení na platformách jednotlivých projektů.

O městské části se bude losovat – prvek hry je Brnu vlastní. Kurátorské kolektivy složené ze sociologů, teoretiků, sociálních pracovníků a dokumentaristů budou ve městě působit 100 dnů v rámci výzkumu a budou ubytováni přímo u místních obyvatel.

Základem úspěchu takového konceptu je schopnost vyjednávání, naslouchání druhým stranám, respekt a otevřenost jako základní kameny pro vybudování důvěry a přátelských vazeb. Jedná se o příkladový projekt odvážného přístupu, jak lze věci dělat jinak, a to i pod hlavičkou města, kraje a státu. Inspirace pro tento formát v sobě míchá východní i západní přístupy. Tento projekt je úzce napojený na projekt **Šamani & šamanky** (č. 13/Q11), kteří se stávají průvodci v městských částech.

Spolupráce: Schaumbad Freies Atelierhaus Graz (AT), Tabacka Košice (SK), festival Fées d’hiver (FR), NOTGalerie Seestadt (AT), Kav 16 Community Gallery for Contemporary Art (Tel Aviv/IL), OFF Biennale Budapest (HU) a další

Partneři: média lokální i mezinárodní, např. Culturenet.cz, artalk.cz, Ecoc News, artistopencalls.art, callfor.org, transartists.org

Hesla: výzva, mezinárodní kurátorské kolektivy, městské části, spolupráce

24 Balance

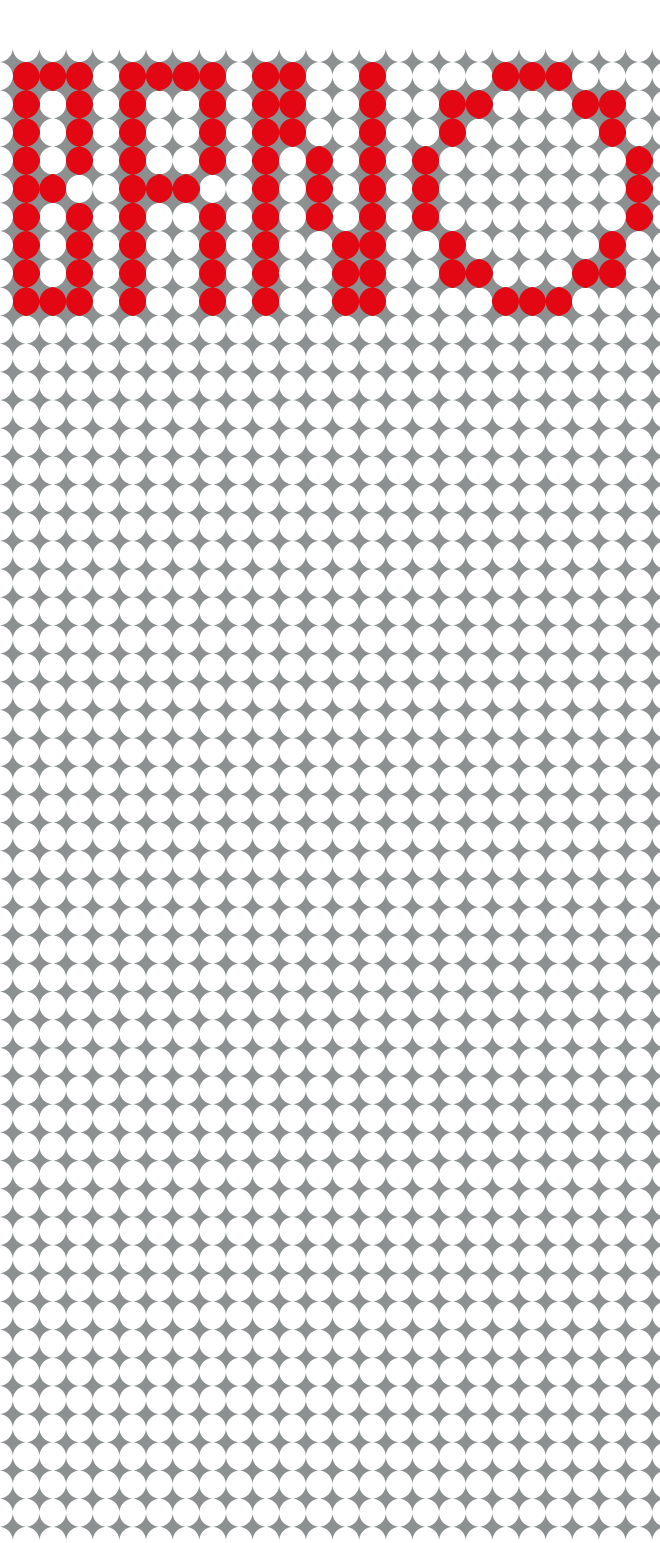
Na Jižní Moravě se nachází největší a prokazatelně nejstarší soubor kosterních pozůstatků moderního člověka, který má dnes antropologie k dispozici. V období gravettienu Morava na několik tisíciletí zazářila jako skutečné civilizační a kulturní centrum tehdejšího světa, kdy pravěcí lidé rozpoznali sílu její energie, bohatost přírody a půdy. Ve 3. st. n. l. se okolí Pálavy stalo sídlem opevněné hlídky X. římské legie. Římané s sebou přinesli i znalost pěstování vinné révy, rodinného zlata jižní Moravy.

Vedle vína se na jižní Moravě odpradáвна šlechtí ovoce i zelenina a tam, kde je půda úrodná méně, se chová dobytek a ryby, produkují farmářské výrobky či se daří lidovým řemeslům. Ne vždy se tak děje s ohledem na ochranu životního prostředí. O vzájemné spolupráci jednotlivých výrobců se dá hovořit jen výjimečně. Cílem projektu je

vybalancování vztahů mezi lidmi a přírodou i mezi sebou navzájem. Prostřednictvím pilotních aktivit se projekt pokusí modifikovat regionální DNA po vzoru Mendela a Andrého tak, aby odolávala globálním výzvám, jako jsou klimatické změny, válečné konflikty, postpandemická situace a s nimi spojené finanční krize a aby nastavila atmosféru vzájemné komunikace, důvěry a spolupráce. Chceme založit širokou síť regionálních aktérů zaměřených na vytvoření inovativních produktů pro rozvoj udržitelného kulturního cestovního ruchu. Projekt bude probíhat v lokalitách, které zatím turisty objeveny nebyly a které mají co nabídnout, jako je Tišnovsko, Vyškovsko, Hodonínsko, Blanensko, ale také Znojemsko nebo Hustopečsko.

Spolupráce: **Centrála cestovního ruchu jižní Moravy, TIC Brno, Národní vinařské centrum, Jihomoravská komunitní nadace, Czechtourism, MENDELU, Jihomoravský kraj, partnerská města EHMK: Ponta Delgada (PT), Tartu (EE), Lijepaja (LV), Timișoara (RO), Veszprém (HU), francouzské zemědělské regiony**

Hesla: gastro, životní prostředí, lokální zemědělství, rozvoj turismu, lokální kultura, udržitelný cestovní ruch, dobrovolnictví.

BRNO SAMOSEBOU

Místní vrstvy

To, co je bytostně brněnské a jen v Brně (přítomné cestování v rámci fyzických i mentálních hranic města, posilování brněnské identity).

25 Šit Brno / Textilní Brno

Textilní kulturní dědictví Brna (č. 22c/Q11) je čitelné v nových módních a textilních projektech (Malá noc módy, Brno šije, Zašivárna ad.) i v tvorbě mladých designérů působících v Brně. V oblasti vzdělávání vznikl na Střední škole umění a designu v Brně obor Ekotextil design vychovávající mladé oděvní návrháře, kteří mají přehled o udržitelných designerských strategiích. Město však postrádá edukační kontinuitu pro návrháře na vysoké škole, která by zabránila odlivu nadaných absolventů. Při FAVU VUT bude založen **vysokoškolský obor, který se bude zabývat udržitelností textilu a oděvu** a bude reagovat na potřeby společnosti a trhu, legislativu, na životní cyklus oděvního výrobku. Cílem je také vytvořit pro návrháře příležitosti spolupracovat na mezinárodních projektech. Nabízí se i možnost vývoje nových materiálů budoucnosti, např. nanotechnologií v propojení s kybernetikou či nových konceptů smart textiles a vývoj platforem a servisů potřebných pro systémový restart módního průmyslu. Provoz oboru bude úzce napojen na programovou linku transformovaného výstaviště a v něm umístěném Středoevropském Institutu výstavnictví a Muzea módy (č. 22c/Q11).

Součástí projektu je také uchovat a nadále zhodnocovat hmotné i nehmotné dědictví textilního průmyslu prostřednictvím implementace historických technologií Střední školy umění a designu do soudobých technik a metod.

Kurátorka: Světlana Ruggiero Kulíšková

Spolupráce: Střední škola umění a designu, Fakulta výtvarných umění VUT, Moravská galerie v Brně, Malá noc módy, Fashion revolution, Universität Linz (AT), Burg Giebichenstein Kunsthochschule Halle (DE), Technische Universität Chemnitz (DE), Academy of Art, Architecture and Design in Prague, Textile Futures na Central Saint Martins (UK), Amsterdam Fashion Institute AMFI (NL), Royal Academy of Fine Arts Antwerp (BE), Aalto University School of Arts (FI), Design and Architecture, Design Academy Eindhoven (NL), The Swedish School of Textiles - University of Borås (SE), Polimoda (IT), Parsons School of Design (USA), Pickpocket (PT), We’re next (Praha/CZ), Arks Foundation (CH), Politecnico di Milano (IT), Nuova Accademia di Belle Arti Milano (IT), London College of Fashion (UK), International University of Art for Fashion (DE), Kiev institute of Technology of Light Industry (UA)

Hesla: design, móda, textil, vzdělávání, smart cities, mezinárodní a mezioborová spolupráce

26 Back Street Dance (bude upraveno v daném rozsahu)

Je to už více jak 30 let, co se i v českém prostředí rozvíjí styly tance, které jsou souhrnně označovány slovním spojením street dance. Tyto taneční polohy by už neměly být chápány jako kuriozita či koníček pro děti. Je to životní styl, svěbytná subkultura, která se rozvíjí na základě multikulturních setkání, ale také i díky vlivu menšin, jakými jsou spektra sexuálních a genderových identit LGBTQIA. Právě to, co dělá tuto subkulturu typickou, je její otevřenost a principy, které jsou rámovány mottem „sharing is caring“ – jde tedy o neustálé sdílení vědomostí, zkušeností, prostoru, podpory nejen na tanečních, ale i na mnoha lidských a společenských úrovních. Cílem projektu je propojit již dosavadní aktivity v této oblasti a koordinovat akce ve veřejném prostoru takovým způsobem, aby se street dance stal nástrojem sdílení prožitků, kreativního učení, oživení veřejného prostoru a národnostní, věkové, sociální i zdravotní inkluze. Projekt se přirozeně nabízí i pro oblast školního i mimoškolního vzdělávání, a to zejména jako aspekt sociální soudržnosti skrze pohyb a tanec.

Kurátorka: Alina Matějová

Spolupráce: Taneční konzervatoř Brno, JAMU, High edition, ArtFactory, B-fresh, Missing Elements, Efekt Dance Brno, Bezmasa crew, Czech Dance Organization, Kiki House of Velvet (CZ/SK), House of Nora (CZ/SK), Tanečná scéna (SK), Co jest crew (PL), FLAVOURAMA (AT), Random Circles (DE), Summer dance forever (NL), Juste Debout School (FR), Street star (SE)

Hesla: veřejný prostor, street dance, inkluze, subkultura

27 Datové randez-vous

Projekt navazuje na progresivní přístup města Brna ke sdílení dat s odbornou veřejností a občany (viz web data.Brno). Chce propo- jít odborníky na analýzu a vizualizaci dat s umělci z oblasti umění nových médií a vytvořit audiovizuální performativní instalaci, která vznikne překladem „hrubých dat“ do vizuálních a zvukových reprezentací (tzn. vizualizace a sonifikace dat), a jejich následnou kreativní interpretaci. Výsledek poskytne zcela unikátní, technický a alegorický obraz místa, v němž se protínají stopy pohybů a gest lidských a nelidských aktérů a vytvářejí hustou síť datových záznamů. **Publikum bude vyzváno k aktivní spoluúčasti** na vyjednávání o smyslu těchto dat/map/zvuků/obrazů a k hledání odpovědí na otázky, jak svým vlastním jednáním ovlivňují podobu těchto dat a jak tato data naopak ovlivňují jejich individuální zkušenost jako obyvatel nebo návštěvníků města.

Garantka: Jana Horáková

Spolupráce: Filozofická fakulta MUNI, Fakulta informatiky MUNI, Visuálové, MUCHA, Refik Anadol Studio, Memo Akten, Oddělení dat analýz a evaluací Magistrátu města Brna

Hesla: veřejný prostor, práce s daty, sonifikace, vizualizace

28 Kino Espresso (bude upraveno v daném rozsahu)

Brno bývalo v minulosti výrazně spjaté s **filmovou kulturou**. Právě zde vzniklo první stálé kino na území současné České republiky, v 60. a 70. letech se zde konal mezinárodní filmový veletrh a zásadní byla i propracovaná síť promítacích míst. To se změnilo a dnes se film z br- něnského kulturního prostoru téměř vytratil. Město má již jen jediné městské kino (Kino Art), dvě jednosálová soukromě provozovaná kina (Univerzitní kino Scala, Lucerna) a jedno multikino. Přitom to ne- znamená, že o film není zájem – v Brně existuje několik produkčních společností, sídlí zde filmová kancelář, koná se zde Mezinárodní festi- val krátkých filmů BRNO16 i festival seriálové tvorby Serial Killer. Přes současné snažení výše zmíněných institucí je stávající síť natolik řídká a zastoupená pouze ve výseku města, že se spojení obyvatel Brna s filmem vytratilo. To se podepisuje nejen na obecně malé návštěv- nosti a zájmu ze strany diváků, ale i ze strany města a pořadatelů akcí. **Projekt vytvoří síť projekčních míst pro filmové projekce mimo centrum**, a nabídne tak obyvatelům pravidelnou filmovou kulturu v místech jejich bydliště. Důležité je, že nebude vytvářet tyto pro- story uměle, ale že pomůže již existujícím místům. Využijí se zejména kavárny, které v Brně často fungují jako stabilní kulturní prostory, jsou nedílnou součástí života, ale také fakticky suplují zrušenou síť kultur- ně-společenských míst.

Kurátorka: Marika Kupková

Spolupráce: TIC Brno, Kino ART, Filmová kancelář Brno, správy městských částí, kavárny

Hesla: kavárny, film, gastro, městské části

29 R-e-kvalifikace v knihovnách

Projekt reaguje na nedostatkek pracovní síly a proměny na trhu práce v horizontu nadcházejících 10 let, kdy dojde k demografické změně – výrazná část populace půjde do důchodu a vznikne potřeba zapojovat do pracovního života seniory. Druhou skupinou, na kterou se tento projekt zaměřuje jsou také migranti. Systém rekvalifikací spojených s virtuální realitou (VR) reaguje na všechny tyto výzvy: umožňuje pružný a efektivní upskilling i **kariérní poradenství v knihovnách za využití současných technologií** i husté síť

knihoven, které v posledních letech čelí potřebě transformace. V praxi probíhá rekvalifikace pomocí virtuální reality od konzultace vzdělávacích a kariérních možností uchazečů (virtuální prohlídky pra- covišť), přes vzdělávání a trénink ve virtuální realitě až po spolupráci se školicími centry a školami. Projekt úzce souvisí s celoživotním vzděláváním, osobním rozvojem, a tím s Q19. Současně je svým charakterem a umístěním v knihovnách v jednotlivých městských částech provázán s projektem **Šamani & šamanky** (č. 13/Q11).

Kurátor: Martin Bukáček

Spolupráce: Knihovna Jiřího Mahena, Nová škola, Sdružení knihoven ČR, Fakulta informatiky MUNI, Filozofická fakulta MUNI (informační studia a knihovnictví), Corinth, Lifelique

Hesla: capacity building, career guidance, městské části, brain drain, osobní rozvoj, celoživotní vzdělávání

30 Noční ptáci

Cílem aktivit Brno 2028 je přinést do regionu přístupy, které pove- dou k zapojení všech skupin obyvatel do (kulturního) života města v harmonii s potřebami většinového obyvatelstva. I proto vzniká projekt zaměřený na **noční ekonomiku a na služby poskytované v noci**, který nabídne 1 x měsíčně možnost nakupovat ve vybraných obchodech s delší otevírací dobou, pozdější začátky inscenací v di- vadle, noční provoz knihoven či prodlouženou otevírací dobu muzeí. V souvislosti s projektem **Noční ptáci** zahájí svou činnost také **Noční starost(k)a** s celoměstskou působností. Role nočního starosty (která už funguje v městech jako Rotterdam nebo Amsterdam) je koordinovat ve spolupráci s aktéry z kulturní, gastro a klubové scény, hotelnictví, zástupců veřejné správy a obyvatel noční život města a umožňovat různým skupinám obyvatel a návštěvníků vyjadřovat samu sebe. Kombinujeme zde dvě aktivity, noční kulturní nabídku a její rozšíření o formáty, které jsou mimo gastro provozy, a také koor- dinaci komunikace ohledně nočního klidu, který byl rušen především konzumenty alkoholických nápojů v centru města.

Spolupráce: TIC Brno, Odbor kultury Magistrátu města Brna, správa městských částí, podnikatelské asociace

Hesla: gastro, kultura, noční život

31 Vesty – Nové technologie pro inkluzi kulturou (Brno 2028) Projekt spočívá v **mapování potřeb zdravotně a sociálně zne- výhodněných občanů** a následném **vývoji pomůcek**, aplikací, platform a či jiných nástrojů využívajících nové technologie **pro inkluzi zdravotně ale i sociálně znevýhodněných**. Tato aktivita je úzce provázána s projektem R-e-kvalifikace v knihovnách (č. 29/ Q11). Možnými výstupy technologických zařízení jsou vibrační vesty pro neslyšící v divadlech a na koncertech, aplikace pro onkologické pacienty ulehčující jim orientování se ve složitém léčebném procesu, specificky zaměřené festivaly a akce pro zpřístupnění kultury hendi- kepovaným občanům (např. festival Tmavomodrý svět pro nevidomé, bezbariérové hry Kikiriki, vibrační oděvy SUBPAC ulehčující neslyší- cím vnímání hudby).

Spolupráce: GameDev Area, Herní klastr, Corinth, Lifelique, Jihomoravské inovační centrum, Fakulta informatiky MUNI, Tyflocentrum, Kociánka, Fakulta sociálních studií MUNI

Hesla: smart cities, celoživotní vzdělávání, technologie

32 Vykročení vstříc

V projektu Vykročení vstříc bude paralelně působit také široký **čes- ko-slovenský umělecký kolektiv a jeho hosté** složený z umělců, sociálních pracovníků, etnologů, teoretiků, kulturních antropologů a bude se zaměřovat na práci v terénu s marginalizovanými skupina- mi, které se následně bude snažit propojit. Tento projekt je svobodný a ve své práci neviditelný, vychází z potřeb marginalizovaných skupin, které současně mapuje, a citlivě na ně reaguje. Jeho výstupem je **Manuál zpřístupnění kultury pro všechny**.

Tento projekt následně bude výchozím pro instituce při přípravě programové nabídky a zásadním nástrojem audience-developmen- tu. Umělci budou zapojovat již existující kolektivy, které je zajímají z hlediska jejich zaměření nebo projektu. Najdou je v připraveném seznamu skupin a organizací. Kontaktují je, setkají se s nimi, navrh- nou jim spolupráci. Několikrát je navštíví v jejich domácím prostředí. Několikrát spolu stráví půl dne/den, aby se vzájemně poznali a vybu- dovali si vztah.

Autorka konceptu: Marika Smreková

Spolupráce: **Kurátoři** – Tereza Vohryzková (spoluzakladatelka Zažít město jinak, Živá krajina); Mária Jiříčková (Nesedím, souse- dím); Jakub Adamec (kurátor PLATO); Šárka Zahálková (kurátorka GAMPa); Martina Johnová (Galerie Hraničář); Mikuláš Černík (socio- log) a Solveig Sandvik (KODE Bergen)

Umělci – Gosia Mirga-Tas, Jana Pierová, Daniel Rampáček, Robert Gabriš, Oto Hudec, Dominika Moravčíková, Zdenka Svítková, Samuel Szabó, Lucia Brnová, Marika Volfová, Vojtěch Bárta, Daniel Simák, Jozef Pavlík, Michal Kindernay, Lucia Páchová, Elia Moretti, Pílou Barge, Marek Pokorný, Lucie Králiková, Nikola Brabcová, Barbora Látalová, Daniela Krajčová, David Zelinka, Jitka Vrbková a Sonya Darrow

Zapojí se také zástupci umělců, kteří působí v brněnských komu- nitách, např. Hynek Skoták a rezidenti Káznice Studios.

Partneři: Spolka, TMEL, Krásné sousedění, Ostružina, Galerie Plato, Gampa, Galerie Hraničář, Zažít město jinak, Limity jsme my, UM UM, CED, Ekobuňka JAMU, Káznice, Tři ocásky a další.

33 Koncerty NaPůl (Brno 2028 v rámci 22d – Pavilon Morava) Cílem projektu je podnítit dialog a propojení odlišných hudebních žánrů, infiltrovat lidovou hudbu do jiných hudebních sektorů a kon- cepčně je propojovat (např. folklor + hiphop). Název **projektu NaPůl** odráží nejen ideu **propojení dvou žánrů**, ale také realizaci stejné- ho koncertu v jeden den na dvou odlišných místech a pro odlišné publikum (ve škole a v klubu, v domově pro seniory a v koncertní síni), společného koncertování dětských a etablovaných hudebníků (mezigenerační přesah) a hudebníků odlišných národností a komunit. Projekt NaPůl bude realizován a dlouhodobě rozvíjen Komunitně folklorním centrem (KFC), které bude sídlit v pavilonu Morava na výstavišti (č. 22d/Q11).

Kurátoři: Jiří Hradil a Petr Mička

Spolupráce: Komunitně folklorní centrum, Brněnská Asociace Clubové Hudby, Odbor kultury a Odbor školství, mládeže a tělový- chovy a Obor sociální péče Magistrátu města Brna

Hesla: hudba, dialog, vzdělávání, hudební žánry, mezioborová a mezigenerační spolupráce, inkluze

34 Kultura vzdělávání / vzdělávání kulturou

Jedná se o aktivitu, která propojuje ostatní projekty této otázky s ohledem na jejich **edukační potenciál**, rozvoj společnosti a oblast individuálního celoživotního vzdělávání. Z mapování stavu kulturního vzdělávání (viz Q19) vzešla potřeba systémového nastavení dlouho- dobých projektů, které povedou ke zkvalitnění kulturního vzdě- lávání a intenzivnější spolupráci vzdělávacích institucí, kulturních organizací a kulturních aktérů. Projekt se zakládá na mezioborovém projektovém vyučování s důrazem na interkulturní dialog a inkluzi ve formě zapojení různých cílových skupin (sociálně, zdravotně znevýhodněných a menšin). Od roku 2028 bude každé pololetí na 28 vybraných ZŠ, SŠ nebo MŠ v 28 městských částech působit **duo umělec + edukátor**, kteří budou po dobu několika měsíců praco- vat s žáky a jejich učitelem a společně připraví, realizují a prezentují výstup. Součástí budou návštěvy vybraných kulturních institucí, firem, výzkumných institucí či uměleckých intervencí ve veřejném prostoru. Koordinaci projektového vyučování bude zajišťovat nově zřízené Kulturně pedagogické centrum se sídlem v Laboratoři Bílý dům (č. 10/Q11).

Spolupráce: Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Brna, MŠ, ZŠ, VŠ, Asociace divadelních lektorů, Artotéka Moravské galerie v Brně, Komora edukačních pracovníků, Sdružení knihoven ČR, Prototypci, Vzdělávací program JSNS Člověka v tísni, Na Zemi, Nová škola, Jihomoravské inovační centrum, Herní inkubátor, Corinth, LifeLiqe, Ekocentrum Trkmanka Velké Pavlovice, Universität für angewandte Kunst Wien / eom (AT), Das Kunst– und Kulturpädagogische Zentrum der Museen in Nürnberg (DE)

Hesla: audience development, capacity building, kreativní vzdě- lávání, informační platforma, brain drain

35 Komu patří město

Cílem je ukázat, co vytváří z města místo, kde je příjemné se pohybo- vat, trávit čas a kde se příjemně žije. K velkým změnám ve veřejném prostoru, aby se v něm mohli všichni dobře a nezávisle pohybovat, město užívat a všichni sdílet často stačí malé zásahy, které vznikají na podkladě detailních sociologických analýz, **workshopů s místními a ve spolupráci s architekty**. Díky tomu **odráží skutečné potřeby obyvatel měst** a zároveň přináší atraktivní a kvalitní veřejný prostor. Cílem je navrhnout městský prostor tak, aby nebyl diskriminační vůči genderu, věku nebo socio-kulturnímu zázemí, náboženství či fyzic- kým a psychickým schopnostem. Pilotní část projektu se soustředí na městskou část Brno-střed a má za cíl vytvořit podmínky pro to, aby tato čtvrt vytvořila analýzy stavu a problémů veřejného prostoru a na jejich podkladě uskutečnila kroky k jeho proměně.

Garantky: Petra Hlaváčková a Milota Sidorová

Spolupráce: 4AM Fórum pro snesitelnější každodennost, Kancelář architekta města Brna, Fakulta sociálních studií MUNI, Odbor územního plánování a rozvojr Magistrátu města Brna, Metrolopitný inštitút Bratislavy (SK), Institut plánování a rozvoje Praha, Stadtentwicklung Wien (MA 18) – Stadtentwicklung und Stadtplanung (AT)

Hesla: veřejný prostor, urbanismus, menšiny, gender, mobilita, well-being

36 PeI mel: Brněnské mýty a pověsti Otevřená výzva **pro zájemce z řad občanů i institucí na projekty inspirované brněnskými legendami i skutečnými příběhy**. Dáme tak průchod posilování a zachovávání orální historie, která se může přelít do novodobých legend, povídek a pověstí. Vznikne spolupráce veřejnosti s kurátory, historiky a příspěvkovými organizacemi, kteří se tímto oborem zabírají. Navážeme tím na tradici storytellingu a dlou- hodobou strategii komunikace TIC Brno „Brno True Story“.

Spolupráce: správa městských částí, Post Bellum / Paměť náro- da, Muzeum města Brna

Hesla: brněnské osobnosti, legendy, kultura, literatura, stezky, storytelling

37 Primátoři – Kristova léta

Město Brno je již 33 let (Kristovy roky) spravováno demokraticky zvolenými zastupiteli. Prostřednictvím dokumentu s výpověďmi brněnských primátorů získáme přehled o tom, jak se Brno rozvíjelo a jak se v Brně podporovala a podporuje kultura. Vybraní primátoři a primátorky nás stručně seznámí s problematikou a podporou kul- tury od roku 1990 do současnosti. Z natočeného materiálu vznikne také klip o proměnách města Brna za 33 let i samostatné medailonky všech 9 porevolučních primátorů/rek Brna demokraticky zvolených v komunálních volbách do zastupitelstva města Brna.

Kurátorka: Jiřina Nehybová

Spolupráce: Judita Matyášová, Jiří Přibáň, Post Bellum / Paměť národa

Hesla: primátoři, vize, storrtelling, paměť, sebereflexe

V roce 2028 rámcí oslav **100. výročí úmrtí významného brněnského skladatele Leoše Janáčka** připravíme bohatý program, vzniknou nové rezidence pro hudebníky a vznikne Muzeum Leoše Janáčka s novou expozicí věnovanou této osobnosti. Rozvedeno v otázce Q37 jako významná součást infrastruktury.

Garant: Jiří Zahradka
Spolupráce: Národní divadlo Brno, Beethoven Haus Bonn (DE), Wien Museum (AT), Haus der Musik Wien (AT), Richard Wagner Museum Bayreuth (DE), Bach Museum/Archiv Leipzig (DE), Bachshaus Eisenach (DE), Museo Nazionale Giuseppe Verdi Busseto (IT), Fryderyk Chopin Museum Warsaw (PL), Salzburg Mozarts Geburtshaus (AT), 59 Productions (UK), Schönberg Center Wien (AT), Peter Benoit House Harelbeke (NL), Musée Hector Berlioz La Côte-Saint-André (FR), Brahmsmuseum Baden-Baden (DE), The Liszt Ferenc Memorial Museum and Research Center (HU), Carl Orff Stiftung (DE), Dießen am Ammersee (NL), Johannes Brahms Gesellschaft Hamburg (DE), Hindemith Kabinett, Frankfurt am Main (DE), Schumann Haus (Zwickau, DE), Puccini Museum Casa Natale Lucca (IT)
Hesla: brněnské osobnosti, expozice, hudba, příspěvkové organizace

39 Pevná půda

Tento projekt si klade za cíl zapojení všech stávajících brněnských akcí a institucí do programu Brno EHMK 2028 výjma ostatní projekty uvedené výše v této otázce. V této programové části budou mít možnost o podporu na základě otevřené výzvy žádat všechny stávající akce, festivaly, projekty příspěvkových organizací, nezávislé scény i jednotlivci na úrovni města i kraje. Otevřené výzvy budou zacílené na podporu a **posílení přístupnosti stávajících projektů a akcí pro cizojazyčné obyvatele a návštěvníky Brna a pro zdravotně a sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel**. Samostatná výzva bude zacílená na rozvoj zahraniční spolupráce mezi kulturními subjekty i kreativními aktéry s možností přizvání zahraničních hostů. Zásadním pojítkem a motivací bude, že všechny akce a aktivity projektu Pevná půda umožní pořadatelům stávajících akcí a zástupcům institucí zkoordinované zařazení projektů do programu Brno 2028. Všechny zapojené projekty budou automaticky zahrnuty také do platformy **Kontext** (č. 6/Q11).

Příklady akcí: Divadelní svět Brno, Maraton Hudby Brno, Janáček festival, Mendel festival, Pop-Messe, Měsíc autorského čtení, Ghetto fest, Káznice žije, Open House Brno apod.

Příkladem instituce, která bude zahrnuta se svými aktivitami: **Hvězdárna a planetárium Brno** je členem NASA Museum Aliance a zakládajícím členem České asociace science center a spolu s Varšavou a Hamburkem je jediným planetáriem v Evropě se stereoskopickou projekcí ve vysokém rozlišení na polokulovité ploše. Partneři: American Museum of Natural History v New Yorku, California Academy of Sciences, Cité de l'espace v Toulouse a Planetarium Hamburg.

Každoročně v červnu pořádá filmový festival DigiFest prezentující nejnovější filmy pro digitální planetária autorů z celého světa. Těmto veřejným projekcím předchází odborné uzavřené setkání producentů z celého světa, jehož cílem je představení nové filmové produkce, domluva a nákup práv pro následné veřejné projekce a networking.

Pořady a projekty hvězdárny získaly řadu prestižních ocenění a jsou prezentovány v zahraničí.

Spolupráce: pořadatelé kulturních akcí, brněnské i krajské instituce, které se budou chtít se svým stávajícím programem součástí EHMK, nezávislá scéna i jednotlivci

Hesla: festivaly, akce, příspěvkové organizace, kulturní management, zpřístupnění, cizojazyčné programy

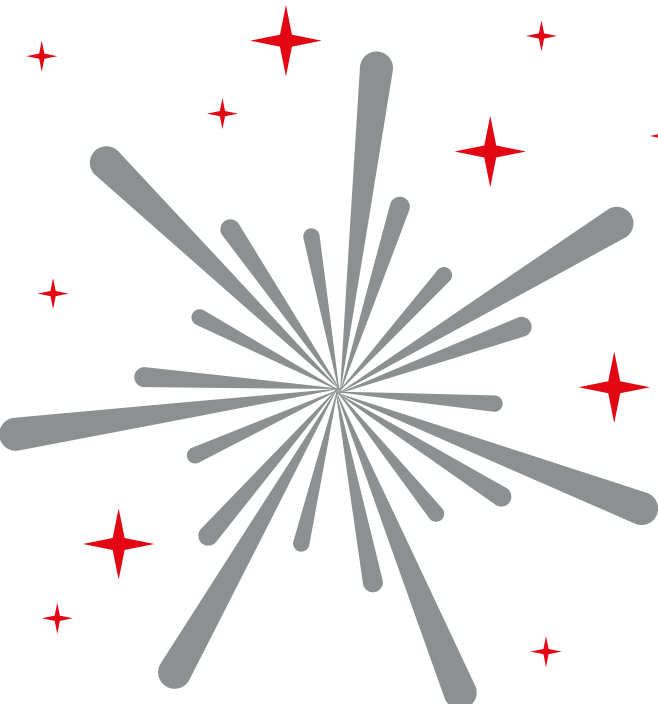
ROK BRNA

Rok 2028 bude kromě zmíněných projektů nositelem 3 hlavních akcí:

♦ **Shromáždění: Brněnský veletrh jako sociální experiment** (jaro 2028)
Hlavní zahajovací akcí Brno 2028 bude nový formát veletrhu jako sociálního experimentu. Má vytvořit novodobou veletržní tradici – veletrh, který si místní občané spolupořádají a na jehož formátu se zásadně podílejí. Chceme dosáhnout změny v přemýšlení o veletrhu, a to jako o místě setkávání a výměně zkušeností, které reflektují globální výzvy.
Veletrh nyní nazýváme **Shromážděním** a pojmáme jej jako společnou víceletou aktivitu, kdy do koncepce příprav bude zahrnuta široká scéna napříč obory, a navážeme tak na práci oborových skupin. V koncepci veletrhu jako sociálního experimentu pracujeme s myšlenkou výměny zkušeností, materiálů, dovedností, sdílení. Projekt bude zastřešen zahraničními režiséry a kurátory, kteří budou ve spolupráci s týmem Brno 2028 připravovat v letech 2024–2027 koncepci a celou akci. Veletrh bude současně hlavním formátem oslav 100. výročí brněnského výstaviště.

♦ **Den Brna = Den štatlování** (léto 2028)
Město Brno pořádá každoročně populární městskou slavnost, která bude rozšířená o linii věnovanou lokálnímu fenoménu štatlování v režii brněnských divadelních dramaturgů a kulturních producentů (Den štatlování). Slavnost pořádá TIC Brno v polovině srpna.

♦ **Rozptýlení** (podzim 2028)
Podzimní závěrečná akce bude rozšířením formátu Zažít město jinak. V pouličních oslavách ve všech městských částech se završí spolupráce kurátorských kolektivů zapojených do projektu č. 23/Q11 **Osudová propojení** (viz výše) tak i práce **Šamanek a šamanů** (č. 13/Q11), a to vše v kulisách místních ornamentů (č. 4/Q11).

Jak Brno 2028 spojí místní kulturní dědictví a tradiční formy umění s novými, inovativními a experimentálními kulturními projevy?

J/ SKŘENÍ

Někdy stačí vyrazit na koupaliště, na které se nám nikdy nechtělo, nebo se s dát do řeči s cizincem ve frontě na kafe před brněnským nádražím. Právě tahle nejnepravděpodobnější setkání vytváří ojedinělé kombinace – bez vybočení ze zažité cesty by nevznikly. Je v tom jistá jiskřící magie, která nás baví a kterou chceme dál rozmýšlet.

Brno se nebojí experimentovat a v rámci své infrastruktury a stávajících komunit se s koncepcí nerůstu vedle klasických formátů (koncert, výstava, divadelní představení, workshop, apod.), snaží přinést nové formáty a platformy. Tím je např. **sociální experiment, který zahrnuje participativní přípravu i realizaci novodobého veletrhu** Shromáždění (viz Q11), na jehož koncepci budou mít možnost se podílet všichni občané Brna minimálně v rámci výzkumu potřeb a oblastí zájmů, které budou nový formát provázet.

Zastřešujícím filozofií nerůstové koncepce Brno s Tebou je **inkluzivní přístup** a na něj navázaná otevřenost a dostupnost – třeba tím, že se mohou zapojit **všichni bez ohledu na to, zda jsou on-line či off-line**.

V projektech pracujeme s kulturním dědictvím především inovativně spojením stávajících pamětových stop a stezek do platformy **Kontext** (č. 6/Q11). Tato platforma se představí v digitální i analogové verzi a její analogová část bude obohacena o dočasnou architekturu v podobě míst pro setkávání v jednotlivých městských částech i o pevnou linku, na které budou k zastížení kontaktní pracovníci, kteří budou obsluhovat „kontextuální“ ústřednu. Tento retro prvek cílí na připomenutí již zapomenutého fenoménu pevné linky a ukáže možné propojení s prvkem umělé inteligence, která bude programovat kulturní nabídku na míru každému tak, aby se každý jednotlivec rozvíjel dle svých potřeb. Kontext se má stát hlavním prostředím (analogovým i virtuálním) pro kulturní nabídku i sebe-rozvoj titulního roku 2028. V této platformě se propojí všechny dosavadní kulturní programové nabídky a algoritmy postavené na základě sociologického průzkumu brněnské identity (28 typologií viz otázka Q34).

Využití nových médií a technologií je naopak zásadní v projektech **R-e-kvalifikace v knihovnách** (č. 29/Q11). **Vesty – Nové technologie pro kulturní inkluzi** (č. 31/Q11), v audio-vizuálním projektu ve veřejné dopravě akcentující klimatickou změnu **Climate Stations** (č. 18/Q11) nebo v nových formách prezentace dat u **Datového randez-vous** (č. 27/Q11).

Tradiční formy osobního kontaktu vyhrávají v projektech zaměřených na multikulturní výměnu a sdílení **Kořeny a koření** (č. 16/Q11) a v projektech v terénu a kulisách městských částí **Šamani & šamanky** (č. 13/Q11), **Osudová propojení** (č. 23/Q11) nebo při přípravě metodiky a průzkumech potřeb těch nejslabších **Vykročení vstříc** (č. 32/Q11).

Klasické formáty koncertu či promítání přináší **Koncerty NaPůl** (č. 33/Q11) nebo **Kino Espresso** (č. 28/Q11).

Inovativní přístupy, které využívají nové technologie a které tak interpretují kulturní dědictví současným jazykem společnosti, budou využity, vedle již zmíněného projektu **Kontext** se technologický vývoj propíše např. do **Climate stations** (č. 16/Q11), který pracuje s fyzickým prostorem městské dopravy, geniem loci vybraných míst v Brně a jejich zprostředkováním pomocí rozšířené reality. Dále i do projektu **Šít Brno / Textilní Brno** (č. 25/Q11), který připomíná tradici textilního průmyslu, navazuje na ni a rozvíjí ji dál mimojiné prostřednictvím vývoje smart textiles. Propojenost Kontextu zasáhne např. projekt **Vesty – Nové technologie pro inkluzi kulturou** (č. 31/Q11) – tradiční formy umění zde budou zpřístupněny všem občanům, tedy i znevýhodněným skupinám.

V kulturní nabídce budou **rovnocenné oba přístupy, virtuální i analogový** a na jejich vyváženost budeme dbát u většiny formátů. Pokud osobně využijete služby **Komnaty nejvyšší potřeby** (č. 11/Q11), dozvíte se, jak do ní vstoupit i v rámci virtuální verze ad. Tam, kde budou projekty ryze virtuální jako protipól ke komunikaci osobní. V souladu s filozofií nerůstu se v rámci komunit budeme snažit **prolomit bariéry a navázat tak vztahy především na osobní bázi a v terénu**. Teprve potom bude následovat komunikace virtuální. Pro Brno je typické, že je (největší) vesnicí, kde se všichni znají, abychom toto vesnické nastavení udrželi, ponecháme a budeme podporovat analogové formy komunikace se zaměřením na storytelling.

Nedílnou součástí brněnské identity jsou právě výrazné avantgardní přístupy, kterými Brno opakovaně obohatilo svět, a ke kterým se nyní prostřednictvím EHMK hrdě vrací.

Středobodem našeho zájmu je člověk a jeho propojování a zapojování. Naším cílem je otevřená mysl a pronikavý dialog mezi sociálními skupinami, komunitami, kategoriemi věkovými i genderovými a také mezi umělci a kulturními aktéry z různých oborů a běžnými občany. Chceme vytvářet osudová propojení a spojení.

MAGICKÁ SPOJENÍ

První příležitostí pro zapojení brněnských kulturních aktérů byla výzva vypsaná v říjnu 2021 Odborem kultury k hledání tématu kandidatury. Do této výzvy se přihlásilo 14 projektů, které byly představeny na Brněnském kulturním parlamentu (dnes Brněnské kulturní fórum) dne 3. 11. 2021.

Příprava přihlášky vycházela a vychází z existujících strategií, ale probíhala i **participativně**, tzv. odspodu. Zapojení do ní byli a jsou umělci a kulturní aktéři především z nezřizované scény, a to hlavně do dialogu o tom, jaké potřeby mají, kde sami vidí příležitost pro rozvoj v rámci kandidatury Brno 2028.

Jako platformy pro diskusi a přiblížení potenciálu kandidatury kulturním aktérům i samotným umělcům sloužily **Pracovní skupiny**, jejichž zástupci z řad brněnské scény se aktivně podílí na přípravě programu **na bázi externí spolupráce**. Umělci a kulturní aktéři byli zapojeni do oborových setkávání (tzv. focus groups) a podíleli se na zpracovávání textových podkladů i na rešerších. Vytvořili jsme celkem **12 oborových pracovních skupin** a **2 mezioborové skupiny**, které se primárně zabývaly identitou dnešního Brna a definováním klíčových témat pro město.

Sdílené vize přihlášky jsme se zástupci brněnské scény připravovali společně a podněty všech pracovních skupin a výstupy z dialogů se v přihlášce propisují. Některé pracovní skupiny se scházejí i dál a díky přípravnému procesu kandidatury ocenili i samotní kulturní aktéři zájem města o jejich názor, snahu vést dialog a potřebu vzhledu do současné situace. Ukázalo se, že síťování a propojování zafungovalo skvěle (až magicky) a s mnoha účastníky jsme se shodli na pokračování i v případě nezískání titulu.

Seznamy pracovních skupin jsou součástí přílohy v tiráži přihlášky.

Nad rámec práce ve skupinách probíhaly dialogy i s jednotlivci a tým Brno 2028 se aktivně zapojil také do několika pilotních projektů a akcí pro veřenost ve spolupráci s dalšími partnery: **Den Evropy**, **Open Studios**, **Káznice Studios**, **Open House Brno**, **Brněnské kulturní fórum** ad.). Současně ve spolupráci s partnery probíhala příprava infrastrukturních projektů např. projekt č. 10/Q11 **Laboratoř Bílý dům** nebo projekt transformace areálu **brněnského výstaviště** (č. 22/Q11). K řadě projektů se uskutečnilo několik setkání se

zástupci městských i státních institucí a nezřizované scény, na kterých se projekty v Q11 diskutovaly. Pro některé projekty bylo potřeba ve spolupráci s kulturními aktéry provést výzkum či mapování např. pro projekt **Šamani & Šamanky** (č. 13/Q11). Speciální složení pak měla i skupina, která se věnovala příběhu Brna a přípravě povídky uvedené na předsádce této brožury.

Mimo již zmíněné platformy probíhá nad vizemi pro program či k uchopení jednotlivých fenoménů kontinuální diskuse mezi zástupci brněnské i širší kulturní scény s vedoucími členy oborových skupin, s řediteli a dramaturgy příspěvkových organizací – a jak je pro Brno typické – diskutuje se i na ulici cestou městem.

Konzultanti programu a projektů / zapojení zástupci scény nad rámec pracovních skupin: David Butula, David Dittrich, Michal Doležel, Roman Franc, Veronika Rút Fullerová, Florent Golfier, Petra Hlaváčková, Jiří Honzírek, Jana Horáková, Marie Hvozdecká, Veronika Jičínská, Rostislav Koryčánek, Olo Křížová, Světlana Kulíšková Ruggiero, Marika Kupková, Helena Lukášová, Alina Matějová, Michal Palaščík, Viktor Pantůček, Karin Písaříková, Martin Reiner, Jaromír Sedlák, David Severa, Marika Smreková, Hynek Skoták, Šárka Svobodová, Silvie Šeborová, Barbora Šedivá, Lenka Štěpánková, Eva Truncová, Yvette Vašourková, Eva Yildizová, Markéta Žáčková a mnozí další.

Ilustrace pro tento BidBook vytvořila Tereza Bierská - místní výtvarnice z Brna. Doprovodné jednostránkové plnoformátové fotografie pochází od brněnského fotografa Vladimíra Kivy Novotného (KIVA Photography). Grafická úprava a vizuální styl studia NEON je rovněž brněnského, ryze lokálního původu.

Konzultační programový tým složený ze zástupců místní scény od institucí po nezávislé iniciativy a jednotlivce od roku 2023 doplní **Umělecká rada Brno 2028** složená ze zástupců programových ředitelů bývalých a budoucích EHMK a zahraničních kulturních organizací a platform.

Brno je nyní připraveno na to, aby obohatilo a inspirovalo Evropu odvážným přístupem a **přerámováním myšlení** ve formě otevřeného **horizontálního komunitně-uměleckého experimentu na více frontách**. Předpokladem této koncepce, která vzniká „zespodu“, je, že dílčí, malé a drobné inovativní přístupy mohou zásadně **změnit celé paradigma vnímání města**. Brněnská scéna je silná, umí se o sebe postarat, experimenty vítá, ale současně potřebuje docenit a podpořit, mít hlas a spolehlivého partnera na úrovni města. **Nové perspektivy a přístupy přinesou nová propojení – jejich cílem je horizontální rozložení kultury po celém městě, brněnské metropolitní oblasti i v rámci kraje a zapojení všech komunit v míře, která zrcadlí jejich potřeby.**

Náš pohled na aktuální evropská témata, společné aspekty evropských kultur a dědictví; jak hodláme přispívat k evropské kulturní rozmanitosti; naše partnerství s aktéry, kteří se podílejí na rozvoji kulturního dědictví a městy v Evropě i mimo ni.

Koncept Sdíleného města přináší vizi demokratického města, které je otevřené, přístupné, inspirující, udržitelné a spolehlivé. Pro většinu z nás je v tuto chvíli takové město jen pomyslnou představou.

K tomu, abychom chápali město jako funkční celek, nás vedou opakované otřesy systému a také globální výzvy. V době pandemie covid-19 zela města prázdnotou a nám, obyvatelům měst, byl odepřen přístup k věcem, které jsme považovali za samozřejmost. V postpandemické době se zcela změnil nebo posílil význam běžných věcí, jako je např. setkávání, kulturní akce, sdílení prostoru, náhodná setkání a další. V době pandemie se ve městech nabízel jen procházení a skrze něj jsme mohli začít objevovat městskou krajinu. Přiblížili jsme se více přírodě a příroda se přiblížila nám.

Hned poté, co jsme se začali navracet do jakési nové postcovidové „normality“, zasáhla náš svět další kataklyzmatická událost. Válka na Ukrajině vyvolává představu ničení a ztrátu jistot. A jediné, co nám zbývá, je věřit, že válka jednou skončí a že se nám naše místa vrátí zpět. Obnoví se péče o místa a města a tato péče bude potřebná více než kdy předtím. Aby se nám společně podařilo překonat současné výzvy, je důležité udržet si v živoě to, co jeví známky „normálnosti“: pěstování vztahů, setkávání u kávy, piva, jídla a kultury a uvědomění si, jak důležité je pro nás naše město. Město pečuje o vás a vy o něj. Právě takového ducha vzájemné péče chceme v Brně znovu probudit a sdílet ho s našimi přáteli a partnery na celém kontinentu.

V této kapitole věnované evropské dimenzi a evropského rozměru proto představujeme některé z prvků, které podle našeho názoru mohou nastartovat proces re-imaginace či de-imaginace našich měst, aby se z nich stala místa, kterých si můžeme skutečně vážít a která můžeme spolu sdílet. Vzájemně i s Evropou.

RESILIENCE

V důsledku zvýšeného geopolitického napětí, zkušeností s pandemií Covid-19 a širších klimatických, ekonomických, politických, sociálních a technologických změn, je třeba **neustále vyhodnocovat postupy**, a dokonce i **samotné paradigma mezinárodních vztahů**. V této oblasti sledujeme iniciativu **Voices of Culture** a její doporučení. Jakákoliv krize vyvolává potřebu hledání a přijímání nových způsobů individuálního i společenského jednání, komunikace, péče a výzkumu, přičemž v této oblasti má **Brno obrovský potenciál** vzhledem k přítomnosti univerzit a masivní podpoře vědy a výzkumu. **Prostřednictvím propojení kultury a výsledků vědy a výzkumu hledáme transformativní, odpovědná a udržitelná řešení globálních výzev** v rámci programové linie Brno s Tebou.

MEZIČAS PŘÍRODY – KLIMATICKÁ ZMĚNA

V našem programu stojí v popředí zájmu ochrana klimatu. Konkrétní dopady změny klimatu v Jiho-moravském kraji mají podobu sucha v zemědělských oblastech, teplotních ostrovů ve městech a ničivého tornáda v roce 2021 s oběťmi na životech. Jsme připraveni na podobné situace reagovat prostřednictvím zapojení a koordinací dobrovolníků viz Q26.

EKOBUŇKA BRNO 2028

Ve spolupráci s IDU chystáme sérii školení pro dotčené aktéry věnované ekologické udržitelnosti kulturních akcí a ve spolupráci s OK MMB bude připraveno mimořádné dotační opatření pro aplikaci tohoto fenoménu v praxi. Osvětu k ekologické udržitelnosti v městských částech budou mít v době příprav v gesci **Šamani & Šamanky** (č. 13/Q11) a členové stávající eko buněk brněnských VŠ. Součástí aktivit bude návštěva výše zmiňovaných estonského **Tartu 2024** s cílem adaptace Guidelines for Organising Environmentally Friendly Event pro Brno 2028.

V koordinaci se Středoevropským institutem výstavnictví (č. 22b/Q11) a Ústavem urbanismu FA VUT v Brně připravujeme pro titulní rok

Bienále demokratické architektury se zaměřením na zahradní architektury a městského bydlení 2028. Cílem této evropské výstavy bude představit možnosti zahradní architektury jako nástroje rozvoje větších územních celků. Brno 2028 v rámci titulního roku uspořádá **ZAHRADNÍ SLAVNOST** v podobě evropského setkání městských zahrádkářů a aktivistů, které doprovodí speciální edice **TEDx Urban Gardening Talk**. Pro zahraniční návštěvníky připravujeme ve spolupráci s Nadací Partnerství program procházek po brněnských zelených místech a součástí programu bude trasa do městské divočiny v rámci projektu **Nemísta** (č. 3/Q11).

Spolupráce: Fakulta architektury a Fakulta výtvarného umění VUT, Zahradnická fakulta MENDELU, Kancelář architekta města Brna, Odbor životního prostředí Magistrátu města Brna, Deutsche Bundesgartenschau-Gesellschaft (DE), Arexpo (IT), Politecnico di Milano (IT), Technische Universität Wien (AT), TEDx, Nadace Partnerství a Nadace Veronica

Téma klimatické změny v evropské dimenzi pojmáme v mezinárodním audio-performativním projektu **Climate Stations** (č. 18/Q11), který je přenositelný i do dalších měst a jeho pilotní část se nyní rozvíjí s partnery z **Lipska**, partnerským městem Brna.

Nejviditelnějším kulturním aktérem na poli klimatické změny je v Brně **Centrum experimentálního divadla**. Tématem poslední sezóny HaDivadla byl nerůst jako nástroj rozvoje. Pro rok 2028 bude v rámci programové linky Brno s Tebou připravená série site-specific intervencí věnovaná těmto tématům v projektu **Pevná půda** (č. 39/Q11) v rámci programové linie Brno samosebou.

MIGRACE, CIZINCI A EXPATI (EVROPA V BRNĚ)

Brno je multikulturní město, do kterého rozvoj IT a inovace přivedly **36 tisíc cizinců ze 149 zemí světa, kteří zde trvale žijí**, a jejich počet stále roste. Velmi silnou brněnskou komunitu tvoří **zahraniční studenti**, kterých každoročně do Brna přijíždí na 80.000. V Brně došlo za první půlrok roku 2022 k nárůstu trvale žijících cizinců z **10 % na 13 %**, což může být primárně následkem dění na Ukrajině.

Pro Evropu a Českou republiku nevyjímaje je aktuální téma migrace a výzvy spojené s integrací obrovského náporu **válečných uprchlíků z Ukrajiny**. Brno se Ukrajině věnuje intenzivně v následujících rovinách:

S Charkovem Brno 2028 již letos rozvíjí **Charkovský architektonický manuál (KHAM)** po vzoru BAM. Přes nepříznivou situaci na Ukrajině se podařilo navázat spolupráci se **Lviv Cultural Strategy Institute** (LCSI). Jeho ředitelka Yuliia Khomchyn byla v červnu 2022 čestnou hostkou XIV. setkání BKF. Součástí oslav **Dne nezávislosti Ukrajiny**, které město pořádá v srpnu 2022, bude kromě vystoupení řady ukrajinských umělců podepsání **memoranda o spolupráci** mezi TIC BRNO a LCSI.

Brno má bohatou **židovskou historii** a její interpretací se na evropské úrovni aktivně zabývá **spolek Štetl**, který současně pořádá stejnojmenný festival. Ve spolupráci s **Nadačním fondem Mehrin** a jeho zahraničními partnery připravíme sérii pořadů se zaměřením na prezentaci a dokumentaci holokaustu na Moravě. S **Muzeem města Brna** budeme téma židovské historie rozvíjet v rámci mezinárodních projektů Arnoldovy vily.

Německé Brno reflektuje ve svých aktivitách spolek **Meeting Brno**, pořadatel stejnojmenného festivalu. V rámci EHMK vidíme příležitost pro reflexi a revizi stávajícího formátu **Poutě smíření** a jeho rozšíření ve spolupráci s historiky, umělci a kurátory více směrem do Evropy.

MEZISTAV TRANSFORMACE DIGITÁLNÍ TRANZICE, PARTICIPACE A WELLBEING

Osobní setkávání a navazování dlouhotrvajících a důvěryhodných vztahů jsou zásadními momenty, kterými může brněnská kandidatura přispět k zmírnění negativních dopadů epidemie covid-19. Během pandemie, ale i po ní došlo např. k poklesu návštěvnosti kulturních institucí a akcí a souběžně došlo k **nárůstu různých psychických i fyzických onemocnění**. Snižování disproporce mezi offline a online světy se budou věnovat projekty v programové linii **Brno se mnou**. **Propojování IT technologií a umělé inteligence s kreativitou a začleňování marginalizovaných skupin do společnosti** je cíleně rozvíjeno v rámci platformy **Kontext** (č. 6/Q11).

DEMOKRATICKÉ MĚSTO A VEŘEJNÝ PROSTOR

Výzvou pro řadu evropských městských samospráv je otázka sdíleného veřejného prostoru a mobility v urbánních oblastech. Ve sledování evropských trendů vycházíme z poznatků **European Institute for Gender Equality**, který podněcuje gender mainstreaming nejen v kulturním sektoru, ale napříč celým politickým cyklem. Inspirací pro aktivity v této oblasti je vídeňský Gender Mainstreaming Manual z roku 2011. Projekt č. 35/Q11 **Komu patří město** aplikuje genderový mainstreaming v městském plánování.

WELLBEING

Zásadním projektem v oblasti wellbeingu je vytvoření prostoru pro realizaci kulturně-terapeutických aktivit v rámci **revitalizace a nového využití Bílého domu** (Laborať Bílý dům, č. 10/Q11).

NAŠE CREW AKA PARTNERSKÁ MĚSTA

Město Brno aktivně udržuje existující partnerství a kandidatura je příležitostí pro partnerství nová. Z partnerských měst nyní aktivně spolupracujeme s těmito městy: Vídeň, Bratislava, Kaunas, Poznaň, Lipsko, Leeds nebo Rennes (viz Q16).

Všechny cesty vedou do Brna a ve spolupráci s partnery připravujeme projekt **Brněnská stopa** (č. 19/Q11) zaměřený na společné kulturní dědictví. Extenzí tohoto projektu bude audio série příběhů architektů připravená v několika jazycích na poslech při cestování ve spolupráci s Českými centry (Vídeň, Bratislava). Projekt s názvem **Brovienna: Brněnský sachr** (č. 21/Q11) se zaměřuje na klubovou scénu a vídeňská linka bude zohledněna v kulturním programu všech brněnských státních i krajských kulturních příspěvkových organizací, pro které bude v roce 2026 vypsána výzva na odborné stáže pro přípravu společných projektů na rok 2028.

Lipsko a Brno oslaví v roce 2023 50 let a ve spolupráci Brno 2028 a Moravskou zemskou knihovnou představíme literární rezidenty v rámci **Rezidence Café Kaprál** viz Q38. Podrobněji v projektu **Pokoj s tebou** (č. 15/Q11).

Projekty, které budou hlavními nositeli evropských partnerství v rámci EHMK, jsou: Středoevropský institut výstavnictví, Brno Biennale Foundation a především Mezinárodní bienále grafického designu Brno, Muzeum módy a Institut udržitelné módy (č. 22 a 25/Q11).

Den Evropy je každoročně příležitostí pro pravidelnou spolupráci s partnerskými městy i držiteli titulu EHMK. Brno plánuje založení „nových“ evropských dnů, které budou směřovat z Brna do Evropy, jako například **Den štatlování (Den Brna)** viz Q10.

Strategie prostřednictvím které chceme vzbudit zájem široké a evropské mezinárodní veřejnosti.

POJEM: BRNO™

Když se v Česku řekne „Brno“, každému je jasné, že **jde o pojem**. Všimněte si, že píšeme „pojem“, ne město. Jde totiž o svéráznou a specifickou směs, která dalece překračuje definici města. Jeho autenticita si nezádá s žádnou jinou českou lokalitou a my bychom právě tento spirit rádi přenesli i do evropského měřítka.

HODNĚ POVEDENÝ MASHUP

S nadsázkou lze říci, že v Brně najdeme něco z mnoha skvělých evropských měst. Není divu, vždyť je přímo ve středu Evropy a nitě příběhů a cest se zde často protkávají. Cestovatelé z různých zemí se proto v Brně mohou cítit jako v důvěrně známém prostředí. Venkovní uvolněný život bez turistického pozlátka si nezádá s nejvíce vyzdvihovanými čtvrtěmi **Berlína**, historické bulváry připomínají sousední **Vídeň**, skvělé kulturní instituce v kombinaci se silnou vlnařskou a gastro tradicí vás pocitem zavedou do **Paříže**, experimentální umělecká scéna drží tempo s tou z **Londýna** a takto bychom mohli pokračovat dál. Důležité je, že tento mix odkazů a ojedinělý svéráz Brna dává dohromady destinaci, která má potenciál stát se novou evropskou, zatím neobjevenou, kulturní mekkou.

VELVYSLANCI BRNA

Moc dobře víme, že cílová skupina „všichni“ je přežitá a neefektivní. Jistěže chceme Brno pro každého, nicméně jsme si vědomi toho, že tato cesta má své limity.

Vycházíme z analytických částí již existujících strategických dokumentů, které byly v minulých letech pro Brno kvalitně vypracovány (Program rozvoje cestovního ruchu 2021–2025 a Program rozvoje cestovního ruchu 2016–2020). Město již od roku 2016 rází hlavní komunikační linku **„Brno – True story“** a i my chceme být pravdě věrni. Jako hlavní cílové skupiny kampaní, které pro cestovní ruch Brno úspěšně oslovuje, byly zvoleny následující: **mladí dospělí, studenti, a skupina tzv. „prázdné hnízdo“** = zralí dospělí, kteří dávají přednost zážitkům před domácí jednotvárností.

Pro potřeby Brna jako Evropského hlavního města kultury jsme si naši hlavní cílovou skupinu v odpovědi na data, která máme ze strategických dokumentů města, pojmenovali jako **lidi, kteří jsou otevření zážitkům**. Rádi bychom si tuto cílovou skupinu v následujících letech zmapovali po celé Evropě. Zaměřujeme se na osobní zážitek a chceme přesně naplnit potřeby skupiny otevřené zážitkům. A to nejen prostřednictvím programu, ale i např. formou ubytování (glamping, kemping) a dalších služeb. Naším cílem je, aby si odvezli Brno jako osudové místo ve svém srdci a stali se **ambasadory Brna v zahraničí**. Aby byli plni inspirace, kterou budou dál rozvíjet ve své zemi, aby šířili dál jméno Brna jako pojmu i po celé Evropě. Brno se tak propíše do budoucnosti každé evropské (i světové) země a stane se součástí jejího osudu.

HLAVNÍ HVĚZDY

O osudových historických i současných napojeních na naše město toho v rámci této přihlášky naleznete mnoho. My se téhle prověřené cesty chceme nadále držet a vytvářet nová osudová propojení a napojení pro všechny, co sem zavítají. Do programu tak zapojíme velká evropská a světová jména i formáty, které osloví zahraniční média.

SHROMÁŽDĚNÍ

Zahajovací akce 2028 **„Shromáždění“** proběhne v kulisách holandsko-italského kolektivu **Forma Fantasma**. Do pozice scénografů bychom jako sociální experiment přizvali toto výzkumné designérské studio, které zkoumá ekologické, historické, politické a sociální síly, jež dnes formují nejen obor designu. Principy práce tohoto studia zahrnují vždy spolupráci se zástupci místní scény, což je pro nás vítaným prvkem.

Scénografy doplní režisér eventu, rádi bychom spolupracovali s širším zahraničním kurátorským kolektivem, který se bude věnovat sociálním přesahům kulturních a kreativních projektů. Příkladem členky takového týmu je např. americká režisérka **Miranda July** nebo brněnská (světová) umělkyně **Kateřina Šedá**. V roli kurátorů budou pak spolupracovat s dalšími umělci, které pojí přístup, v jehož centru je samotný člověk.

DUŠEVNÍ LÁZNĚ

Kandidaturu jako orientaci na člověka, změnu mindsetu a taky jako místo, kde se každý může najít. S tím souvisí i duševní pohoda, hravost a humor, které má Brno vepsané ve svém DNA. V zahajovacím týdnu vznikne v prostoru výstaviště i mimo např. **HumLab** (Laboratoř Humoru), na kterou bychom rádi pozvali odborníka na slovo vzatého, světově proslulého britského komika **Rickyho Gervaise**, budou probíhat i různé workshopy v oblasti saunování (spolupráce s Finskem), zahrádkaření, jógy, pottery therapy (práce s hlinou) nebo indie počítačových her. Touto originální kombinací, která odpovídá zahraničním trendům zpomalování a duševní pohody, chceme oslovit především generaci 25–50letých z celé Evropy.

VENKU

Na veřejný prostor ve městě se v programové linii Brno s Tebou zaměří britský glosátor a ilustrátor každodenních momentů **David Schriegly**, jehož poeticky pojaté vizuální glosy doplní kolorit města o mezinárodní linku umění ve veřejném prostoru. Zadáním pro umělce – glosátora bude vytvoření velkoformátových sdělení ve všech městských částech, které budou zrcadlit současné město, náladu a situace. V této lince vycházíme z působení **brněnského TIMA**, který město glosuje svými texty. U instagramově populárního Shrigleyho lze očekávat, že zahraniční návštěvníci budou cestovat za jménem a počinem, který bude rezonovat také mediálně.

JANÁČKOVO MUZEUM

Brno v rámci oslav 100. výročí úmrtí Leoše Janáčka otevře jeho první muzeum na světě a tento počín bude doprovázet celá řada aktivit, do kterých budou **zapojení zahraniční tvůrci** a ponese s sebou také **zahraniční kampaň**. Detaily více rozpracujeme ve 2. kole, ale předpokládáme, že ve spolupráci s Filharmonii Brno, Brno Contemporary Orchestra, festivalem Janáček Brno a dalšími vytvoříme silný mezinárodní program atraktivní i pro zahraniční publikum (viz projekt č. 36 v otázce Q11).

IKONA

Speciální edice festivalu Pop-Messe by pod hlavičkou Brno 2028 ráda představila velkého zahraničního interpreta, který osloví publikum mezigeneračně. Takovým příkladem je např. **Kate Bush**. Hledáme totiž unikátní kombinaci notoricky známého jména, které v souladu s filozofií nerůstu nekoncertuje často. Kate Bush je pro nás příkladem ikony, která v současné době oslovuje nejmladší, střední i starší generaci. Zároveň je zpěvačka ikonou i na poli ekologického aktivismu. Fenomén Kate Bush chceme akcentovat i pořádáním akce **The Most Wuthering Heights Day Ever**, která spočívá v hromadném tanci z jejího neznámějšího videoklipu. Tato celosvětově proslulá akce by tak konečně mohla mít své zastoupení i ve střední Evropě.

BRNO ART OPEN 2028 / BAHNOBRANÍ

Tématem bienále umění ve veřejném prostoru Brno Art Open 2028 bude bahno, hlína a voda, která dává všemu život. I městu Brnu, které vyrašilo jako semínko na brodu přes řeku Svatku, z hlíny byla vymodelována první ženská postava (Venuše), byla založena Kohnova cihelna. Na bažině se původně nacházelo brněnské výstaviště. K účasti na Brno Art Open v této sekci pod hlavičkou Brno 2028 budou přizváni renomovaní zahraniční umělci či zde budou představeny jejich práce: **Yusuke Asai** (JP), **Richard Long** (UK), **Hamish Fulton** (UK), **Giuseppe Penone** (IT) a další.

VIZUÁLNÍ SÍLA

Zahraniční pozornost k Brnu již po léta poutají s městem spojené mezinárodní akce a jednou z nich je **Mezinárodní Bienále grafického designu**, v roce 2028 proběhne již jeho 31. ročník a tento rok také oslavíme 55 let od jeho založení. Tento ročník je ve vizích této přihlášky zásadně transformovaný a jeho nový formát je nyní předmětem diskusí. Již nyní víme, že proměna, která bienále nyní provází jej změni **v atraktivní formát pro návštěvníky z celé Evropy** po vzoru jiných evropských oborových vizuálních festivalů. Brněnské bienále grafického designu je světový unikát a s novou tvář a koncepcí s jistotou osloví široké zahraniční publikum.

Brno a Jihomoravský kraj byly odnepaměti křížovatkou na cestách lidí, ať už se jednalo o cesty za lepší budoucností, záchranou života nebo rozvojem obchodu. Brno vždy hrálo důležitou roli v historii Evropy. V současnosti tvoří významný bod evropských znalostních i železničních sítí. Do budoucna chce posílit svoji pozici i v síti EHMK.

TKÁME SÍTĚ UŽ NYNÍ

Díky členství Brna a Jihomoravského kraje v mezinárodních sítích je Brno poměrně dobře obeznámené s výzvami zahraniční spolupráce. Svoji kulturní nabídku propojuje např. s litevským **Kaunasem 2022**, který se v říjnu 2022 bude účastnit taneční soutěže **Brno Open**. Za necelý rok v rámci příprav EHMK zástupci Brna navázali stovky nových kontaktů, nejintenzivněji s EHMK, jejichž zástupci promluvili na Brněnském kulturním fóru v listopadu 2021 a v červnu 2022: **Nitra, Kaunas, Plovdiv, Trenčín, Košice a Tartu**.

Se zástupci kandidátských měst z Francie proběhla marketingová spolupráce v rámci Dne Evropy, konkrétně s **Clermont-Ferrand, St. Dennis, Rouen, Bourges, Amiens a Remeši**. Zástupci Trenčína 2026 budou v Brně čestným hostem na oslavě Dne nezávislosti Ukrajiny 24. 8. 2022 a na projektu Trenčín 2026 aktivně spolupracuje několik brněnských umělců a teoretiků (Kateřina Šedá, Roman Franc, Veronika Rút Fullarová). Se zástupci týmu **Leeuwarden 2018** se navštěvujeme na pravidelné bázi a v červnu 2022 proběhlo v Leeuwardenu v rámci setkání EUROCITIES, věnovaného udržitelosti titulu. Jednáme o spolupráci s **Leedsem 2023** (britská varianta soutěže), **Utrechtem, Chemnitz 2025, Oulu 2026** a z kandidátských měst s **Amiens 2028, Malmö 2029, Konrijkem 2030** a **Arezzem 2030**.

Účastnili jsme se otevření programů EHMK 2022 v **Kaunasu** a **Esch-sur Alzette**. S Kaunasem 2022 nás dále pojí zapojení Industry do projektu Modernism for the Future a jejich průvodce architekturou města inspirovaný **Brněnským architektonickým manuálem** a osobnost kurátora Ericha Weisse. Ten se v kaunasském projektu věnoval Bílému domu a spolupracuje s námi také na projektu Laboratoř Bílý dům (č. 10/Q11). Protože jdeme obecně cestou udržitelnosti, spolupracujeme a inspirujeme se i městy, která titul nezískala, byť na něj kandidovala. Konkrétně si vyměňujeme zkušenosti s českou **Ostravou (2015)** a slovenskou **Nitrou (2026)**. Udržitelné plány jsou naší prioritou, a i pokud titul nezískáme, chceme naše vize (alespoň částečně) přetavit v realitu.

BRNO, STŘED EVROPY ZA BÝVALOU ŽELEZNOU OPONOU

S řadou bývalých i budoucích EHMK nás pojí dlouhodobá izolace od zemí EU za železnou oponou. Evropská témata byla tehdy zásadně odlišná pro východní a západní blok a např. téma ochrany životního prostředí v té době neexistovalo. Nyní se naopak potýkáme s podobnými komplexními transformačními výzvami současného demokratického světa na prahu 21. století, stejně jako **Kaunas 2022, Temešvár 2023, Veszprém 2023, Tartu 2024, Chemnitz 2025, Nová Gorica 2025, Trenčín 2026** a **Liepaja 2027**.

Koncept kandidatury Brno s Tebou chce budovat důvěru mezi lidmi, důvěru obyvatel v místo, kde žijí, a tuto důvěru v rámci evropského prostoru posílíme prostřednictvím společných mezioborových

kulturních projektů. Evropský rozměr a prostor pro spolupráci s dalšími EHMK partnery poskytují především projekty v kategorii programu **Brno s sebou**, konkrétně projekt **Automat na přání: Brněnské výstaviště**, jehož součástí jsou nové evropské instituce **Brno Biennial Foundation** a **Středoevropský institut výstavnictví** (č. 22/Q11). Se zástupci bývalých a budoucích EHMK budeme fungovat i na platformě v rámci projektu **EHMK s tebou** (č. 17/Q11).

BRNO, MOST MEZI VÝCHODEM, ZÁPADEM, SEVEREM A JIHEM

Brno leží na křížovatkce evropských cest směřujících na všechny světové strany. Inspiraci hledá nejen u severněji a západně položených zemí, ale i u jihoevropských měst, která stejně jako Brno o titul usilují do budoucna. **Malta 2031** i **Bodo 2024** patří k městům, od kterých budeme čerpat zkušenosti s fundraisingem ze soukromých zdrojů. Partnery z **Oulu 2026** zapojujeme do projektu **Climate Stations** (č. 18/Q11). **Aveiro 2027** vyniká v novomediálních projektech a nabízí se příležitost pro rezidenční výměny a realizace projektů ve veřejném prostoru v rámci mezioborové platformy pro rezidence **Pokoj s tebou** (č. 15/Q11) ve spolupráci s Káznice Studios a FaVU VUT. Do programu Brno 2028 aktivně zapojíme švédské kolegy z **Malmö 2029**, připomeneme tak přímé vlakové spojení **Brno hl. nádraží–Malmö Central**, které bychom rádi v rámci letních měsíců roku 2028 obnovili. Spolupráci s Polskem v našem týmu rozvíjí zahraniční mentorka Dominika Sobolewska, umělkyně, kurátorka, prodávka akademie výtvarných umění ve Wroclavi, členka týmu **Wroclaw 2016**. V Brně bude rozvíjet projekty v oblasti empatického designu pod hlavičkou Středoevropského institutu výstavnictví, kde bude také rozvíjet své zkušenosti ze spolupráce na Expo 2015 v Miláně. Společně s kulturními institucemi Vratislavi (WRO Art Center, Eklektik Art, Think, Food Think Tank), architektky, produktovými designéry a místní komunitou navrhuje pro Brno zefektivnění interdisciplinárního procesu designu, použití filozofických východisek, komunikačních strategií a nových technologií za účelem generování inovativních řešení, které následně vytvářejí udržitelné sociální vztahy. Rok 2030 bude ve znamení Belgie a člen programové rady z **Konrijk 2030** bude, stejně jako zástupci programových týmů dalších EHMK, zapojen do přípravy **Osudových setkání** (č. 23/Q11).

BRATRSKÁ FRANCIE FRANCOUZSKÁ KANDIDÁTSKÁ MĚSTA EHMK 2028

Vazby na Francii má Brno historicky silné a aktivní, na což navázalo otevření mostu hraběte de Souches v La Rochelle na jaře 2022 za účasti zástupců města Brna. V rámci příprav česko-francouzských EHMK projektů se konalo několik schůzek s francouzskými kandidáty a v září 2022 proběhne námi iniciovaný matchmakingový česko-francouzský event v Českém centru v Paříži v rámci Dnů Evropského kulturního dědictví. Spolu s vybranými francouzskými EHMK kandidáty jsme zapojeni do projektu vzniku mezinárodní interdisciplinární laboratoře nerůstu pro oblast tance a performativního umění s přesahy do sociologie, ekonomie, vzdělávání, urbánního rozvoje a péče o fyzické i duševní zdraví s názvem **Respons-able Move**. Ten zastřešuje česko-francouzský kolektiv umělců tYhle. V rurálních regionech ve Francii a na Azzorech s partnery rozvíjíme projekt **Balance** (č. 24/Q11).

KAŽDÝ DEN NEDĚLE

Co znamená neděle pro vás? V naší kultuře je to den, kdy se nic nemusí a kdy se setkáváme. S rodinou, přáteli nebo třeba s partou lidí, se kterými venčíme psy. Je to přesně takový ten líný den, kdy se zapomíná na starosti nebo názorovou odlišnost a jenom se dlouze vypráví, vyměňují se recepty a prostě se spolu dlouze je.

Chceme k tomuhle dlouhému společnému stolu pozvat co nejvíce Brňáků, vyměňovat si zkušenosti, naslouchat si a vychutnávat si společné chvíle bez ohledu na to, kdo odkud přicházíme nebo jací jsme. Ostatně jako v rodině. A to je výzva.

IV. KAPITOLA

Jak byli do příprav přihlášky zapojení místní obyvatelé a občanská společnost? Jak se mohou občané zapojit a podílet se na realizaci Brno EHMK 2028? Jaké příležitosti kandidatura nabídne pro zapojení marginalizovaných a znevýhodněných skupin?

17+18

Přípravné aktivity vedoucí ke kandidatuře města Brna na titul EHMK probíhají od roku 2019, ve větší intenzitě pak od listopadu 2021. Zásadní součástí celého procesu je i dialog s veřejností, participativní formy a formáty a přístup odspodu tzv. bottom-up.

DIALOG A ZAPOJENÍ

Považovali jsme za důležité zapojit do hledání témat jak širokou veřejnost, tak i zástupce marginalizovaných skupin. Město se ve spolupráci s dalšími partnery v letech 2019–2021 podílelo na pořádání literárně-audiovizuální soutěže **BrnoBudoucnosti.cz** pro mládež 15–20 let (Jak si představuješ Brno budoucnosti v roce 2028?) a na sérii prezentací o přípravě kandidatury pro studenty VŠ.

POZORNÉ POZOROVÁNÍ POCITŮ

Zapojení široké veřejnosti proběhlo ve formě průzkumu veřejného mínění formou kulturní **pocitové mapy, který probíhal on-line i fyzicky** v jednotlivých městských částech od listopadu 2021 do konce ledna 2022. Celkem se do výzkumu zapojilo **1 095 dotazovaných, kteří do mapy označili celkem 23 288 bodů**. Celkové výsledky je možné si projít na speciálně vytvořeném webu brno.cz/kulturni-pocitova-mapa. Díky způsobu sběru dat, kdy **měli možnost se zapojit i obyvatelé periferních částí Brna**, se podařilo zmapovat prakticky celé území města, a nejen jeho centrum, byť to se v odpovědích samozřejmě objevovalo nejčastěji.

Co zásadního přinesla akce pro naši kandidaturu? Třeba zjištění, jak důležitý je pro občany města veřejný prostor a jeho užívání. Proto se mu věnujeme v pilotním projektu **Komu patří město** (č. 35/Q11). Výzvou, kterou přijímáme je vybalancování či zásadní posun kulturní infrastruktury, a to především v městských částech mimo centrum.

OBČANSKÁ SPOLEČNOST

Pro zapojení široké veřejnosti do aktivit EHMK jsme zvolili osobní přístup, kdy budeme občany oslovovat prostřednictvím neziskových organizací (v Brně jich je 6 000), zájmových sdružení a spolků, např. Skaut či Sokol. Výzva k zapojení do projektu Brno 2028 bude navíc šířena osobně do každé poštovní schránky i v terénu prostřednictvím **Šamanů & šamanek** (č. 13/Q11), kteří budou v přípravném období hlavními kontaktními osobami pro městské části.

Pro aktivní zapojení všech obyvatel Brna bude sloužit platforma **Kontext** (č. 6/Q11), která bude plná funkcí informativní, mediální

i jako sociální síť a komunitní seznamka. Tato platforma bude mít verzi on-linovou i analogovou v podobě dočasné architektury v každé městské části, která vznikne ve spolupráci s **Bienále demokratické architektury** (č. 22a/Q11).

Příležitostí pro aktivní zapojení se do příprav a realizace kandidatury budou mít občané jako **dobrovolníci**, kteří se budou moci přihlásit do vybraných projektů jako komunikátoři a místní průvodci, např. projekt **Nemísta** (č. 3/Q11) nebo **Pěší figury** (č. 8/Q11) či se zapojit do výzkumů, které budou probíhat v rámci příprav za účelem správného nastavení potřeb obyvatel města a jejich promítnutí do programu.

Hlavní hromadnou participativní příležitostí pro místní obyvatele v roli spoluvůrců programu bude víceletá příprava hlavní zahajovací akce **SHROMÁŽDĚNÍ**. Příprava tohoto formátu bude probíhat v letech 2025–2027 a cílem je zapojit do této akce všechny obyvatele města, tedy pro každého najít potřebu, kterou mu účast na veletrhu naplní.

Obyvatelé Brna napříč sociálním spektrem budou mít příležitost se aktivně zapojit do nové programové linie v rámci oslav **Dne Brna** do **Dne štatlování**, který proběhne v létě 2028. Podzimní participativní akcí bude **ROZPTÝLENÍ** – závěrečné akce pořádané v městských částech ve formě celoměstského festivalu – komunitní hostiny.

Storytelling jako nástroj posilování identity rozvíjíme v projektu **Pel mel: Brněnské mýty a pověsti** (projekt č. 36/Q11), kdy v rámci otevřené výzvy pro zájemce z řad občanů i institucí bude možné se zapojit do zpracování inscenovaných živých obrazů inspirovaných brněnskými legendami i skutečnými příběhy.

Aktivní linkou zapojení každého bude **participativní rádio**, které bude (nejen) obyvatelům Brna tím nejlepším průvodcem po celý rok 2028 a v jeho redakci budou zástupci všech komunit i marginalizovaných skupin viz Q34.

V programové linii Brno se mnou představujeme projekty, které se zaměřují na péči, wellbeing a sebezvoj a součástí komunikační kampaně budou kreativní úkoly směřované k osobnostnímu rozvoji i k odpočinku a zastavení se. Hlavními pečujícími projekty otevřené všem jsou **Laboratoř Bílý dům** (č. 10/Q11) a místo pro odpočinek a naslouchání **Komnata nejvyšší potřeby** (č. 11/Q11). Pro ty, jejichž pracovní doba přesahuje do večerních hodin nabídne jednou měsíčně projekt **Noční ptáci** (č. 30/Q11) kulturní nabídku i po běžné zavírací době kulturních institucí.

VŠICHNI JSME BRŇANÉ

Velmi silné vzednutí sil občanské společnosti zažilo Brno na jaře 2022 během uprchlické krize vyvolané válkou na Ukrajině. Brno se stalo jedním z **cílových míst uprchlíků. Vedle už etablovaných organizací se zapojila řada dalších organizací** včetně těch z oblasti kultury. **Ukazuje se tímto velmi silná role kulturních institucí**, i neziskových organizací, které dovedou v podobných případech nabídnout prostor či techniku a mají kolem sebe vytvořený okruh podporovatelů a vybudované funkční informační kanály.

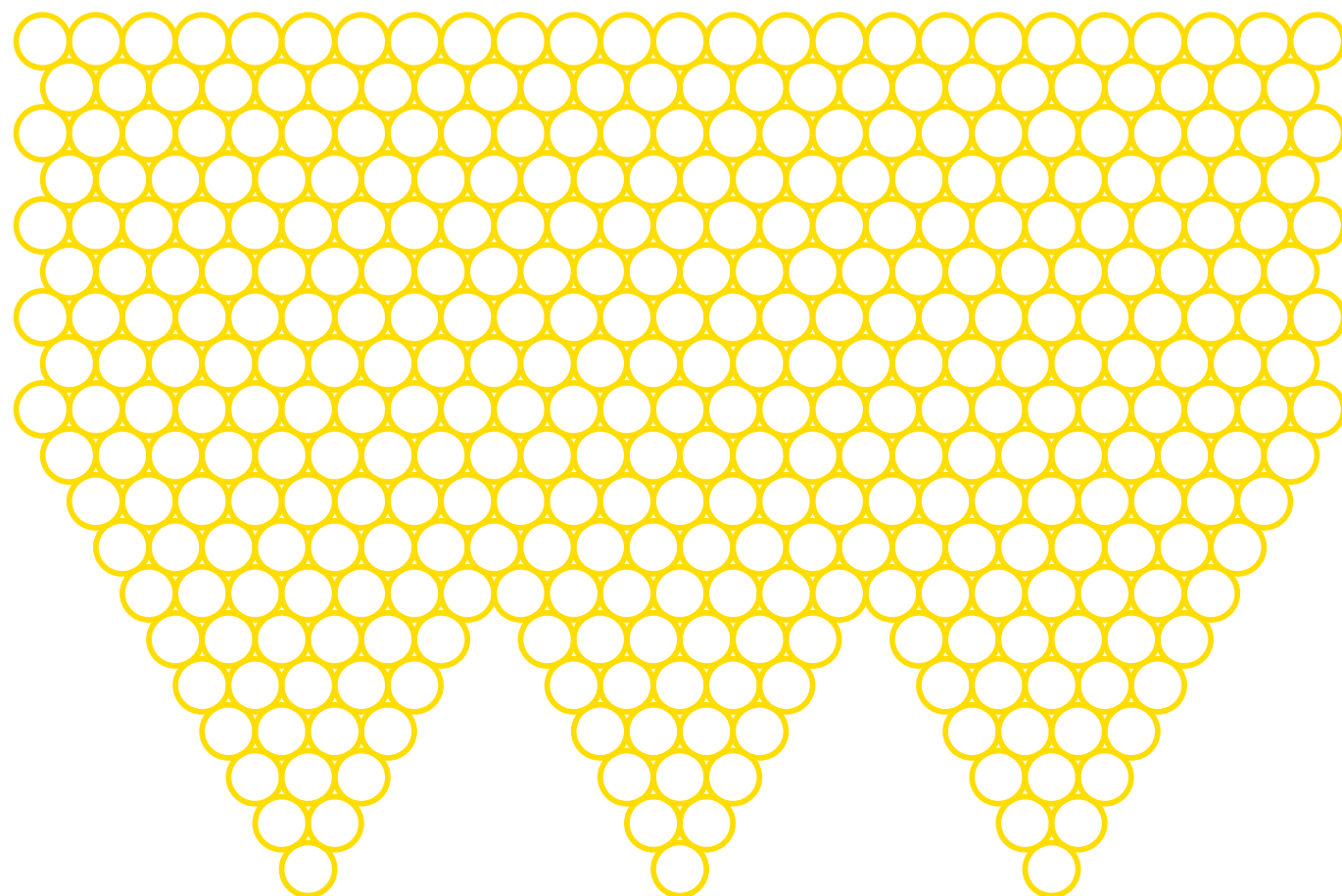
Významnou roli v integraci Ukrajinců sehrává znovuobnovený ženský vzdělávací spolek **Vesna, jehož aktivity chceme pod hlavičkou Brno 2028 dále rozvíjet**. S cílem rozvíjet témata multikulturního Brna jsme ve spolupráci s TIC Brno iniciovali novou **cizojazyčnou edici brněnského časopisu KAM v Brně**, který bude fungovat jako informační rozcestník pro brněnské obyvatele zahraničního původu. První číslo (červenec 2022) je věnováno právě ukrajinské komunitě.

NEUHÝBÁME POHLEDEM

Sociální vyloučení se týká vnímaných, kombinovaných nerovností v příjmech, pracovních příležitostech, vzdělání a bydlení. **V Evropě je v posledních letech vztah mezi kulturou a sociálním vyloučením podporován** ve víře, že kulturní **participace** je prostředkem boje proti sociálnímu vyloučení. Sociální inkluze v umění tedy znamená usilovat o zahrnutí těch, kteří vypadli ze společnosti, nebo jim hrozí, že vypadnou.

Zásadním projektem pro zapojování marginalizovaných skupiny je projekt **Vykročení vstříc** (č. 32/Q11), do kterého budou napříč městem zapojení (1) senioři, děti, mládež a rodiny, (2) osoby s duševním onemocněním, (3) osoby s mentálním postižením a autismem, (4) osoby se zdravotním postižením, (5) osoby se smyslovým postižením, (6) osoby ohrožené sociálním vyloučením (osoby bez domova, osoby závislé na návykových látkách), (7) Romové a cizinci ohrožení sociálním vyloučením. Na zdravotně a sociálně znevýhodněné cílí také projekt **Vesty – Nové technologie pro inkluzi kulturou** (č. 31/Q11) a **R-e-kvalifikace digitální kulturou v knihovnách** (č. 29/Q11).

V Brně žijí Romové, Ukrajinci, Italové, Řekové, Turci, Vietnamci a další národnosti. Zde se nabízí velký prostor pro začleňování formou participativní kolektivní umělecké praxe. Některé komunity v Brně jsou více emancipované a mají dokonce vlastní komunikační kanály jako například **romská TUKE.TV**, se kterou při vývoji projektů Brno 2028 spolupracujeme. V Brně sídlí **Brno Expat Centre**, které pomáhá přichozím vysoce vzdělaným cizincům se integrovat do života Brna. S rostoucím věhlasem dobré image města je takových cizinců čím dál více. Brněnské národnostní komunity toho o sobě příliš nevědí a jsou do velké míry izolované. Existuje řada snah posilovat kulturní diverzitu a prostřednictvím různých platforem komunity otevírat a takovým projektem bude společné vaření v rámci projektu **Kořeny a koření** (č. 16/Q11), jehož výstupy budou zahrnuty do kuchařky **Brno žerem**.

PROLOMIT BARIÉRY

Rozvoj publika je proces zahrnující mnoho aspektů umělecké tvorby a managementu s cílem **prolomit bariéry**, které lidem brání zapojit se do umění a vytvořit si k němu vazbu. Je to strategický proces, který může rozšířit rozmanitost publika, zvýšit jejich počet nebo zlepšit povahu zážitku, vytvořit zkušenost. Efektivní rozvoj publika v sobě spojuje práci kulturních marketérů, lektorů a pedagogů, facilitátorů, manažerů, plánovačů, programátorů a samotných umělců – společně pracují na plnění a vyvážení uměleckých, sociálních a finančních cílů. Ve zkratce zahrnuje náš přístup k **rozvoji publika odstraňování a překonávání fyzických, mentálních i sociálních bariér, které zabraňují obyvatelům města v zapojování se do kulturních aktivit, viz Q17–18.**

CLASS(SOUL)MATE

V rámci přípravy kandidatury jsme prostřednictvím vícero nástrojů mapovali aktivity a potřeby škol a kulturních institucí v oblasti budování publika, výchovy ke kultuře a kreativního vzdělávání. Hlavní cíle pro propojení kulturních a kreativních odvětví se vzděláváním jsme si definovali následovně:

- ♦ propojit formální, neformální a zájmové vzdělávání, aktivně zapojit rodiče
- ♦ nastartovat 14 dílčími projekty pod hlavičkou Brno 2028 a dál rozvíjet dlouhodobou spolupráci vzdělávacích institucí s umělci, kreativci a kulturními institucemi, čímž bude docházet nejen ke kulturnímu vzdělávání žáků, ale i ke zlepšování kompetencí pedagogů a jejich přístupu k pojetí výuky (např. zapojením gamifikace do vzdělávání)
- ♦ plošně podpořit prostřednictvím projektu č. 34 v otázce Q11 projektové vyučování, designové myšlení, participaci žáků na všech fázích projektu (od hledání tématu až po evaluaci), budovat aktivní občanství a zájem žáků o město
- ♦ odbourat prostřednictvím pozitivní zkušenosti žáků a studentů bariéry na straně rodičů pro pravidelné návštěvy kulturních akcí (materiály s úkoly pro rodiče v rámci projektů Brno 2028)

Přehled školních i zájmových vzdělávacích zařízení v Brně, které budou zapojeny do 14 projektů Brno 2028: předškolní vzdělání/ mateřské školy (169), základní školy (95), střední školy (58), z nich 6 s uměleckým zaměřením, 9 fakult na 4 vysokých školách umělecky zaměřených, střediska volného času a domy dětí a mládeže (celkem 22 poboček) a 20 základních uměleckých škol (ZUŠ).

Situaci v oblasti rozvoje publika zamýšlíme pod hlavičkou Brno 2028 zlepšit systémovým nastavením následujících dlouhodobých infrastrukturních mechanismů a aktivit. Ty povedou ke zkvalitnění kulturního vzdělávání na MŠ, ZŠ a SŠ a k intenzivnější spolupráci vzdělávacích institucí, kulturních organizací a kulturních aktérů. Propojí tak vybrané projekty z otázky Q11 s ohledem na jejich edukační potenciál, rozvoj společnosti a oblast individuálního celoživotního vzdělávání.

Jsou to např. tyto projekty:

KULTURNĚ VZDĚLÁVACÍ CENTRUM

Nově zřízené centrum bude sídlit v Laboratoři Bílý dům (č. 10/Q11). Mezi hlavní povinnosti centra bude patřit zřízení informačního rozcestníku a koordinace projektového vyučování založeného na práci učitele v tandemu s umělcem a facilitátorem. Centrum bude dále zajišťovat metodickou podporu pro lektorská oddělení kulturních institucí i pro jednotlivé lektory, kteří v kulturních institucích působí.

INFORMAČNÍ ROZCESTNÍK

Bude sdružovat na jednom místě nabídku všech edukačních aktivit pro školy a bude součástí brněnské platformy Kontext (č. 6/Q11). Tento rozcestník ulehčí učitelům orientaci v kulturním dění a navazujících vzdělávacích projektech ve městě a nabídne jim možnost se do procesu tvorby vzdělávacích projektů i aktivně zapojit.

KULTURA VZDĚLÁVÁNÍ / VZDĚLÁVÁNÍ KULTUROU

Program (č. 34/Q11) se zakládá na mezioborovém projektovém vyučování s důrazem na interkulturní dialog a inkluzi, zapojí různé cílové skupiny (sociálně, zdravotně znevýhodněné, komunity a menšiny) a vytvoří příležitosti pro intenzivní spolupráci mezi kulturními institucemi, vysokými školami a profesními organizacemi.

Vzdělávací instituce a školy zamýšlíme také přizvat k tomu, aby se zapojily do následujících projektů otázky Q11.

- ♦ Projekt **Místa** (č. 2/Q11) zvýší vnímavost dětí a žáků k umění, které se nachází kolem nás, a to prostřednictvím animovaných zážitkových aktivit ve veřejném prostoru (performance, instalace), které žáci vytvoří společně s umělcem či edukátorem, budou reagovat na vybrané veřejné plastiky.
- ♦ Projekt **Nemísta** (č. 3/Q11) nabídne dětem a žákům zažít nečekaná lokální dobrodružství v městské divočině, v místech, kterým se vyhýbali nebo která pro ně byla nedostupná. Edukátoři a umělci budou s žáky řešit otázky spojené s urbanismem, tématem rostlin a přírody obecně.
- ♦ V rámci projektu **Brněnský ornament** (č. 4/Q11), jehož plánovanou součástí je i festival brněnských výloh, budou základní a střední školy pobídny ke spolupráci s designérem a k výtvarnému zpracování výlohy vybraného obchodu ve svém okolí.
- ♦ Projekty **Pěší figury** (č. 8/Q11) a **Kořeny a koření** (č. 16/Q11) jsou vhodné pro mezioborové projektové vyučování. Během projektu Figury se žáci v různých vyučovacích předmětech seznámí s osobnostmi spjatými s Brnem. V projektu Kořeny a koření zase ochutnají díky zapojení menšin žijících v Brně rozmanité pokrmy národních kuchyní.

- ♦ V rámci projektu **Šamani & šamanky** (č. 13/Q11) bude podporována participace kulturních aktérů a institucí v městských částech na školním i mimoškolním vzdělávání (organizace společných slavností, festivalů, intervencí ve veřejném prostoru apod.), které k sobě přivedou děti, žáky, studenty, rodiče i znevýhodněné skupiny obyvatel. Kulturní referent (šaman) bude v pozici mediátora a zprostředkovatele kontaktů.
- ♦ Prostřednictvím projektu **Climate Stations** (č. 18/Q11) se budou školní kolektivy zabývat otázkami klimatické změny a jejího dopadu na městskou krajinu a život ve městě. V doprovodu lektora navštíví vybrané lokality ve městě, na kterých budou formou participativního divadla a pomocí nových technologií (AR) konkrétní témata řešit.
- ♦ Projekt **Brněnská stopa** (č. 19/Q11) zakládá na úzké spolupráci s edukátory Domu umění města Brna, mezi jehož aktivity patří i správa a rozvoj Brněnského architektonického manuálu. Facilitátoři „vytáhnou“ třídy základních a středních škol do ulic a během komentovaných prohlídek je provedou po stavbách významných architektů. Pracovní listy a aktivizační programy je seznámí s životy slavných osobností, příběhy míst a bohatou historií města.

- ♦ Projekt **Back Street Dance** (č. 26/Q11) pracuje s myšlenkou sociální soudržnosti skrze pohyb a tanec a přirozeně se nabízí pro oblast školního i mimoškolního vzdělávání. Výuka street dance bude probíhat na všech stupních škol, ale i jako zájmová činnost ve veřejném prostoru města, prostřednictvím tance se přirozeně propojí různé skupiny obyvatel.
- ♦ Projekt **Koncerty NaPůl** (č. 33/Q11) se zakládá nejen na propojení dvou hudebních žánrů, ale také na společném koncertování dětských a profesionálních hudebníků pro různé publikum (ve škole, v klubu, v domově pro seniory a v koncertní síni). Žáci budou mít příležitost spolupracovat s etablovanými hudebníky, veřejně vystoupit na pódiu a poznat zákulisí hudebních institucí.
- ♦ Projekt **Kino Espresso** (č. 28/Q11) počítá s promítáním filmů nejen v kavárnách všech městských částí, ale také ve vzdělávacích institucích všech kategorií. Lektoři brněnských kin společně s učitelem vyberou film podle vyučovaciho předmětu či probírané látky, každá projekce bude doprovozena odborným úvodem a aktivitami navazujícími na film (diskuse, workshop).

KOLIK STOJÍ DRAK?

Zatím jsme to zde nezmínili, ale drak je pro Brno domácí mýtické zvíře a symbol města. Jeden takový dokonce visí v průchodu do Staré radnice, a dokonce je po něm i pojmenovaný zákusek. Souhvězdí draka je jedním z největších a díky své poloze i jedním z nejstarších. Stejně jako samotné Brno. Staňte se s námi astrology, zvezme vás ke čtení rozpočtu.

Q

V. KAPITOLA

Rozpočet města na kulturu

20

Výdaje na kulturu se pohybují okolo 9 % z celkového rozpočtu města. Město financuje běžné i kapitálové výdaje 9 kulturních příspěvkových organizací (4 divadla, filharmonii, galerii, muzeum, městskou knihovnu se sítí poboček a turistické a informační centrum). Město má také propracovaný dotační systém s 9 pravidelnými a občasnými tematickými dotačními programy na provoz i jednorázové projekty. Roční objem dotací byl v roce 2022 více jak 2,6 mil. eur.

Pozn: 1 euro = 25 Kč

Rok	Roční rozpočet na kulturu ve městě (v eurech)*	Roční rozpočet na kulturu ve městě (v procentech z celkového ročního rozpočtu města)*
2018	79 517 000	12,1 %
2019	63 821 840	9,4 %
2020	61 618 880	8,6 %
2021	55 531 360	8,1 %
2022	70 936 280	9,3 %

* Celkový rozpočet města včetně městských částí, bez výdajů na přípravu přihlášky do soutěže EHMK

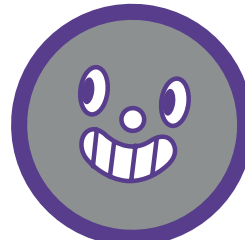
Q

V. KAPITOLA

Financování projektu EHMK z rozpočtu běžných výdajů města na kulturu

21

Město neplánuje použít běžné výdaje do kultury k financování projektu EHMK. Může se však stát, že některé příspěvkové organizace zapojené do programu použijí část svého běžného rozpočtu.

Q

V. KAPITOLA

Jakou částku z celkového ročního rozpočtu hodlá město vynaložit na kulturu po roce, v němž se chce stát Evropským hlavním městem kultury (v eurech a % celkového ročního rozpočtu)?

22

Město dlouhodobě vynakládá na kulturu ze svého rozpočtu poměrně vysoké procento. Kromě toho v posledních 8 letech zvýšilo více než 4 x částku pro nepříspěvkovou sféru (finance přidělované prostřednictvím dotací) – v roce 2014 to bylo 560 000 €, v letošním roce je to více jak 2,6 mil. €. Strategie kultury a kreativních odvětví města Brna také zavazuje město financovat kulturu alespoň 9 % z běžných výdajů

rozpočtu statutárního města Brna. Cílem pro roky 2029+ bude tedy udržet tento trend, a to i za předpokladu, kdyby se město zbavilo „zodpovědnosti“ za jednu či více kulturních příspěvkových organizací (např. na základě transformace, společné finanční zodpovědnosti zakladatelů apod.).

Celkové příjmy na pokrytí provozních výdajů (v eurech)	z veřejného sektoru (v eurech)	z veřejného sektoru (v %)	ze soukromého sektoru (v eurech)	ze soukromého sektoru (v %)
35 000 000	33 250 000	95 %	1 750 000	5 %

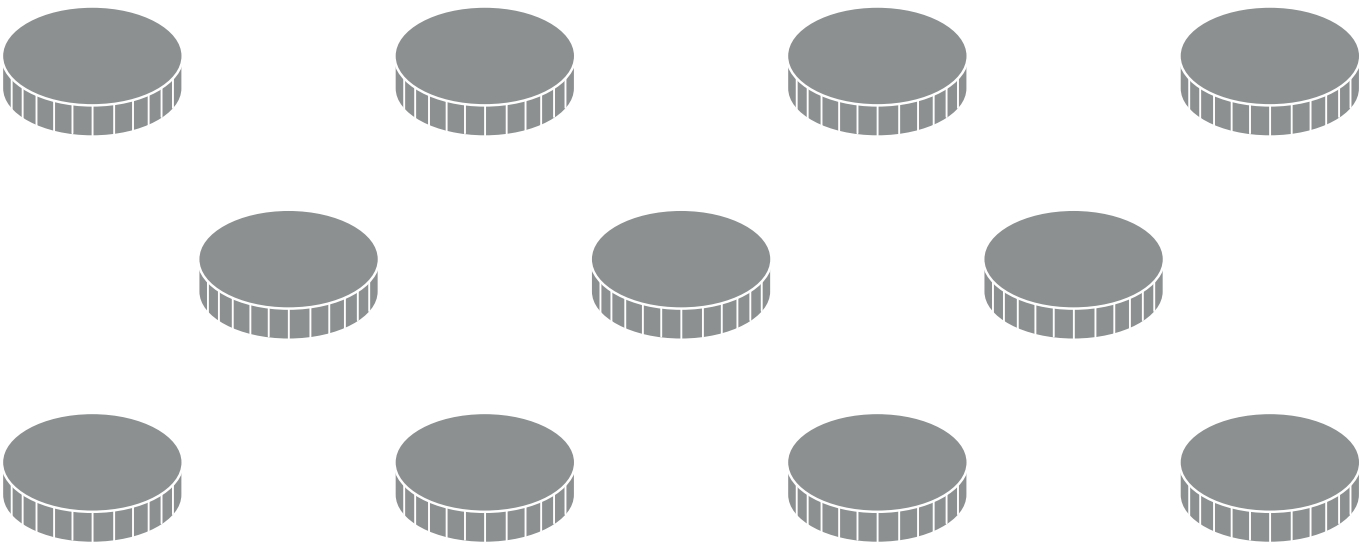
Příjmy z veřejného sektoru na pokrytí provozních výdajů	v eurech	v %
vláda ČR	20 000 000	60 %
město	8 000 000	24 %
Jihomoravský kraj	1 750 000	5 %
EU (s výjimkou ceny Meliny Mercouriové)	3 500 000	11 %

Celkem	33 250 000	100 %
--------	------------	-------

V červnu 2022 schválilo Zastupitelstvo města Brna podání přihlášky do výběrového řízení na titul EHMK 2028, a to včetně závazku budoucího financování v případě výhry v soutěži v celkové výši 8 mil. eur.

V létě 2022 podepsali hejtman Jihomoravského kraje a primátorka města Brna Memorandum o spolupráci a podpoře kandidatury města Brna na titul EHMK 2028. Prozatím bez finančního závazku ze strany Jihomoravského kraje, který bude definován v případném 2. kole kandidatury.

Přes to, že probíhají interní jednání na úrovni Ministerstva kultury ČR a kandidátských měst, prozatím neexistuje jediné oficiální vyjádření o konkrétní výši finanční podpory projektu EHMK 2028 ze strany státu. Proto v příslušných tabulkách uvádíme odhad založený na našich potřebách, velikosti města a kraje v kombinaci s porovnatelnými EHMK městy ze zahraničí.

Česká republika, stejně jako další postsocialistické země, nemá příliš vyvinutou kulturu podpory neziskového a kulturního sektoru privátním sektorem. Respektive **velká část firem chápe fundraising spíše jako součást posilování své značky** v rámci společenské odpovědnosti firem. Zahrnutí prostředků ze soukromých zdrojů na úrovni českých i zahraničních firem bude doprovázet také osvěta a podpora **mecenášství, které je v případě Brna dosud neobjevenou výzvou.**

Rozvoj individuálního dárcovství souvisí v České republice zejména s „eventy“ – akcemi jako jsou běhy, pochody nebo jízdy za „dobrou věc“, jako je boj proti rakovině, boj proti chudobě a podobně. Společným jmenovatelem je aktivní zapojení lidí do tématu. To je začátek příběhu i podstata peer to peer fundraisingu dnes. Při realizaci kulturních a navazujících akcí v rámci EHMK **se bez podpory soukromého sektoru neobejdeme.** Nehledáme však podporu pouze finanční, ale jde nám spíše o strategická partnerství, které vede ke sdílení znalostních, marketingových, personálních nebo infrastrukturních kapacit. Zásadním momentem v celém procesu bude komunikovat a na sdílenou vizi naladit případné **dárce, mecenáše a zástupce soukromého sektoru.**

Významnou roli v procesu hledání zdrojů, budou hrát **ambasadoři.** Ty chceme zapojovat přímo do procesu, aby si podpořené projekty vzali za své a identifikovali se s nimi. Zároveň chceme využít i mechanismu **crowdfundingu.** Místo vybírání finanční podpory se zaměříme na lidské zdroje a lidský kapitál. Tradiční pojetí crowdfundingu tak proměníme **na občanskou participaci, do které plánujeme zapojit i ambasadory/mecenáše jako součást „crowdu“.** Vznikne tak společný moment sdíleného města.

Stejně jako má Brno svoji specifickou kulturní scénu, bude i **fundraisingová strategie nutně odrážet specifika Brna,** respektive Jihomoravského kraje.

V rámci zapojení firem na úrovni města a kraje jsou již do příprav prostřednictvím mezioborové pracovní skupiny na úrovni MMB zapojeny městské firmy, tedy firmy vlastněné ze 100 % městem, které by EHMK podporovaly v rámci poskytování plnění v podobě

služeb. EHMK může být atraktivní příležitostí pro posílení značek tradičních brněnských firem (Starobrna či Zetor). Ve spolupráci s Regionální hospodářskou komorou Brno bude osloveno na 400 malých a středních podniků a počítáme i se zapojením nadnárodních firem a skupin působících v Brně: CPI Property Group v rámci areálu Nové Zbrojovky a CTP v případě Nové Vlněny.

Vybrané projekty budou příležitostí pro **zapojení technologických start-upů a globálních technologických firem** stejně tak jako pro **JIC a program kreativních voucherů** pro podporu spolupráce mezi kreatívci a firmami. Platforma Kontext (č. 6/Q11) bude úzce navázaná na BRNO.AI – platformou, která sdružuje ekosystém umělé inteligence Brna a Jihomoravského kraje a snaží se jej umístit na světovou mapu. Velký potenciál pro spolupráci představují IT a vývojářské firmy a start-upy z oblasti gamingu. V Brně existuje řada zajímavých platforem, jejichž zaměření se překrývá s tématy kandidatury a jejichž potenciál plánujeme plně aktivovat.

Velký prostor pro spolupráci se nabízí v oborech hotelnictví, gastro a na úrovni kraje. V rámci příprav a realizace projektů spojených s vínem a folklorem budeme spolupracovat s Vlnářským fondem.

Řada firem působících na území Jihomoravského kraje se profiluje inovacemi. Jde například o světově největšího výrobce gumotextilních nafukovacích lodí šetrných k přírodě GUMOTEX nebo o výrobce ekodrogerie a ekokosmetiky Tiera Verde. V kontextu chytrých řešení pro úsporu energií na vytápění a chlazení staveb je to například společnost Liko-S, ekozemědělská vinařství a ekozemědělské firmy jako např. gravitační vinařství VILAVIN, výrobce čajů a bylinek Sonnentor a další. S podobnými firmami bychom rádi spolupracovali při prosazování společných hodnot.

Jako příklad spolupráce s nadnárodní společností na poli kreativních odvětví se nabízí spolupráce se společností IKEA, skrz kterou bychom rádi akcentovali historickou návaznost švédského dobývání Brna. To prostřednictvím spolupráce na limitované edici Brno 2028 transformujeme v „obývání Brna“ s doplňkem z IKEA v každé brněnské domácnosti.

	v eurech	v %
výdaje na program	21 000 000	60 %
propagace a marketing	6 300 000	18 %
mzdy, režie a správa	7 700 000	22 %
CELKEM	35 000 000	100 %

Jaký je podíl jednotlivých typů příjmů z veřejného sektoru, které město obdrží na pokrytí kapitálových výdajů v souvislosti s rokem, na který se titul uděluje?

Příjmy z veřejného sektoru na pokrytí kapitálových výdajů	v eurech	v %
vláda ČR	25 135 000	19 %
město	97 560 000	75 %
Jihomoravský kraj	7 148 000	6 %
EU (s výjimkou ceny Meliny Mercouriové)	–	–

Celkem	129 843 000	100 %
---------------	--------------------	--------------

Tabulka obsahuje výdaje na kulturní infrastrukturu uvedenou v Q38. Projekty označené hvězdičkou v Q38 prozatím nemají alokovaný rozpočet a budou předloženy ke schválení orgánů města Brna v případném 2. kole.

Uvedte, zda orgány spravující veřejné finance (městské, regionální, celostátní) již hlasovaly nebo jinak rozhodly o tom, jaké závazky na sebe vezmou v souvislosti s pokrytím kapitálových výdajů na akci. Pokud ne, kdy tak učiní?

Příslušné orgány již rozhodly o financování většiny projektů kulturní infrastruktury zahrnutých v otázce Q28. V 1. kole přihlášky uvažujeme o konkrétních investičních projektech v souladu s konceptem „nerůstu“. Nestavíme tedy nové budovy, revitalizujeme ty stávající. Projekty s hvězdičkou, které jsou uvedené u otázky Q38

(Bílý dům, Muzeum Leoše Janáčka, Café Kaprál, brněnské výstaviště), mají buď předpokládané státní financování, či o nich teprve bude rozhodnuto v roce 2023 a následujících letech při hlasování o městském a krajském rozpočtu.

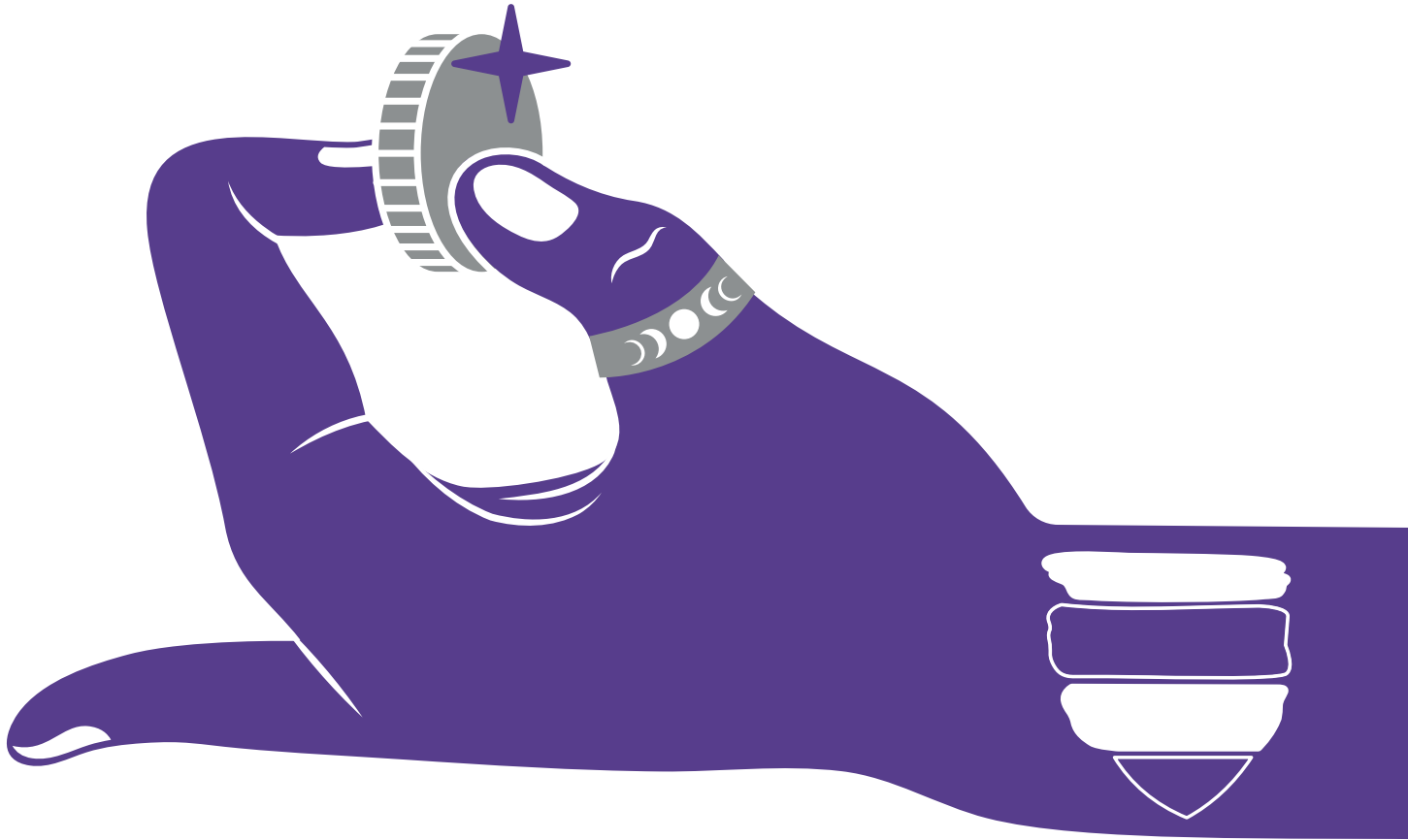
Jak chcete získávat finanční podporu na pokrytí kapitálových výdajů z unijních programů/prostředků?

Finanční prostředky na rozvoj měst se distribuují **prostřednictvím ministerstev**, která řídí příslušné programy financování EU. V novém programovém období 2021–2027 město například plánuje využít **Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost na revitalizaci objektu bývalé brněnské káznice pro účely Kreativního centra**. S ohledem na rozsáhlé zkušenosti města Brna s čerpáním evropských fondů budeme v případě postupu do 2. kola **hledat vhodné programy na financování projektů**

uvedených v otázce Q38 s hvězdičkou (např. Integrovaný regionální operační program, Nový evropský Bauhaus, Granty EHP a Norska, Národní plán obnovy). Kromě toho město plánuje zabezpečovat na pokrytí běžných výdajů finanční podporu či know-how na přímou podporu umělců a uměleckých programů z dalších programů, jako jsou Kreativní Evropa, Erasmus+, ERDF, Interreg, Horizon Europe a další.

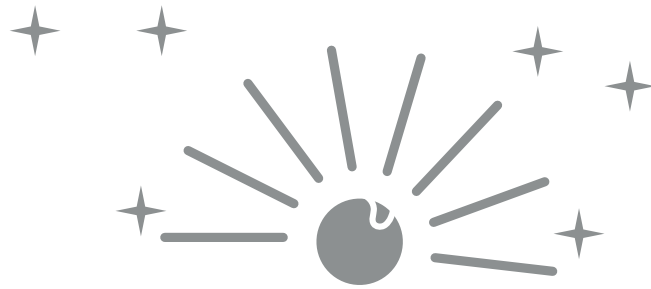
Je-li to relevantní, vložte prosím na toto místo tabulku, upřesňující jaké částky budou vynaloženy na novou kulturní infrastrukturu, která bude využita v roce platnosti titulu.

Projekt	Hodnota investice (v eurech)	Harmonogram	Investor
Janáčkovo kulturní centrum	120 000 000	2025	Město Brno

ÚČASTNÍC/ SEANCE

Zveme vás, abyste přihlíželi naší seanci. Tohle není konspirace, ale skupina lidí, kteří společně vyvolávají duchy příslibů. Seznamte se!

NOVÝ ŘÁD

U základů každého spolku, jež se nesmazatelně запиše do historie i duší lidí, stojí vždy pevné principy a společenství, které úkol zdárně realizuje. Společenstvo prstenu, Řád zlatého úsvitu, Fénixův řád... a Zapsaný ústav Brno 2028.

Dosavadní spolupráce mezi jednotlivými garanty kandidatury přípravě 1. kola kandidatury města na titul Evropské hlavní město kultury, nás přivedla k tomu, abychom převtělili tuto zkušenost do společné práce v rámci **jedné organizace**. Ta bude kapitalizovat výstupy předešlých jednání a zabezpečí v případě výhry titulu funkční a vysoce kvalifikovanou platformu pro naplnění všech cílů kandidatury. Principy, na nichž naši spolupráci stavíme, jsou tvořeny **participativním přístupem, vzájemnou důvěrou a snahou o rovnocenné zapojení všech sektorů**.

V roce 2023 proběhne příprava dokumentů potřebných k založení **zapsaného ústavu Brno 2028**. V českém právním kontextu jde o organizaci, která je založena za účelem provozování veřejně nebo společensky prospěšné činnosti. Tato právní forma umožní organizaci a koordinaci programu jak v průběhu celého roku, kdy město titul ponese, tak samotné přípravy vč. akcí, které budou na titul navazovat a kulturní program ve městě dále rozvíjet.

ČLENOVÉ ŘÁDU

Jasně definovaným účelem tohoto uskupení bude plánování a podpora rozvoje města Brna v oblasti kreativních odvětví, kultury a vzdělávání. Jeho nejvyšším představitelem bude **generální ředitel/ka**, výkonným orgánem **Správní rada** ústavu a dozorovací funkci převezme **Dozorčí rada**.

Generální ředitel/lka ústavu povede tým, který bude zodpovídat za jednotlivé sekce.

Programový/á ředitel/ka bude zodpovídat za koncepci a celkovou kvalitu uměleckého a kulturního programu v rámci obecného finančního, administrativního a logistického rámce nastaveného a zabezpečeného generálním ředitelem a schváleného správní radou. Zodpovídá za složení a tvůrčího týmu a týmů spolupracujících odborníků, úzce spolupracuje s ostatními členy vedení ústavu. Sestavuje a řídí Uměleckou radu.

Finanční ředitel/ka zodpovídat za rozpočet a jeho čerpání nákladů nutných jak pro provoz organizace, tak pro naplnění jednotlivých projektů vč. vyúčtování dotačních titulů.

Fundraisingový/á ředitel/ka bude zodpovídat za naplňování fundraisingové strategie.

Manažer/ka komunikace bude zodpovídat za implementaci marketingové strategie a řízení národních a mezinárodních kampaní souvisejících s EHMK. Součástí agend ředitele komunikace bude také protokol.

Manažer/ka pro rozvoj partnerství a mezinárodní spolupráce bude zodpovídat za naplňování strategie partnerství. Zároveň bude řídit projektový tým odpovědný za řízení evropských projektů a poradenství pro ko-producenty při hledání partnerů pro projekty.

HR a Dobrovolnický manažer/ka bude zodpovídat za agendu lidských zdrojů pro zaměstnance, externí spolupracovníky a dobrovolníky, najímat je a školit a bude řídit skupinu dobrovolnic/iků.

Koordinátor/ka monitoringu a evaluace neboli garant/ka udržitelnosti bude zodpovídat za nastavení a vyhodnocení indikátorů z hlediska jejich vlivu na klíčové rozměry udržitelnosti a za dodržování etických norem.

Součástí týmu Brno 2028 bude také **Happiness manažer/ka** a další.

Instituci bude dozorovat **správní a dozorčí rada**. Členství ve správní radě není slučitelné s členstvím v dozorčí radě, ve správní radě budou zástupci všech garantů Brno 2028 (Statutární město Brno, Jihomoravský kraj, zástupce vlády ČR / ministerstva kultury, jeden politický zástupce z evropské politické úrovně). Každý sektor (veřejný, univerzitní/neziskový a soukromý) bude mít v Dozorčí radě rovnoměrné zastoupení.

PRAVIDELNÉ RITUÁLY

Tomuto procesu bude napomáhat koncept **otevřené kanceláře Brno Evropské hlavní město kultury 2028**, která bude situovaná na dobře dostupném místě a bude plnit funkci konzultačního místa, kreativního hubu a místa setkávání, kde jsou dveře všem otevřené. V návaznosti na otevřené konzultační hodiny **„Brno2028 Happy Hours“**, které nyní pořádáme v Asphalt Cycling Lab budou probíhat i pravidelná diskusně-konzultační a současně nehiercharická setkání v této kanceláři. Kancelář Brno 2028 bude současně zahrnovat otevřený projekt **Komnata nejvyšší potřeby** (č. 11/Q11), ve které bude sídlit Happiness manažer Brno 2028. Svou klubovnu zde budou mít také **Šamani & šamanky** (č. 13/Q11).

B R N O 2028, zapsaný ústav

Dozorčí rada

Správní rada

KDYŽ POROZUMÍŠ JEDNÉ ZÁLEŽ/TOST/,

POROZUMÍŠ OSM/.

„I z lijáku se můžeme něčemu naučit. Když nás na cestě zasáhne náhlá průtrž mračen, snažíme se moc nezmoknout, takže přidáme do kroku. Ale když se snažíme mezi domy přebíhat zpod okapu pod okap, stejně se tomu nevyhneme a zmokneme. Jste-li od počátku pevně rozhodnutí, nic vás nezaskočí, ačkoli mokří budete stejně. Tato moudrá zásada platí ve všem.“ Jamamoto Cunetomo (Hagakure)

SILNÉ STRÁNKY

- ♦ bohatá kulturní historie a funkční síť stabilních kulturních institucí s pestrou kulturní nabídkou
- ♦ zapojení města i kraje do mezinárodních sítí (EUROCITIES, IAEH, síť kreativních měst UNESCO – pro oblast hudby, Evropská síť zdravých měst WHO, ERRIN, PURPLE a další)
- ♦ zastoupení kvalitních kapacit a osobností v oblasti kultury i příbuzných odvětví
- ♦ populární destinace pro turisty a business, hlavní město herního průmyslu v ČR (podle českých médií)
- ♦ kritická masa kulturního publika, která je spojená s takovou velikostí města
- ♦ rozvoj strategií za pomoci principů kandidatury Brno2028, a to: strategie Brno 2050, strategie KKO i Akční plán kultury 2021+, Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2021+ a i v místech, která dosavadní strategie nepokryjí

- ♦ inovativní koncept přihlášky vytvořený participativním procesem tzv. „odspodu“ (bottom-up), tj. nastartování změn v oblasti rozvoje města a kraje prostřednictvím inkluzivního nerůstu, zohlednění lokálních, regionálních i globálních výzev a směřování obyvatel k tomu, aby byli připraveni těmto výzvám čelit
- ♦ podpora a potřeba titulu EHMK ze strany kulturní scény
- ♦ začlenění přípravného týmu pod TIC BRNO, nejsilnějšího hráče v Brně v oblasti marketingu, brandingu, cestovního ruchu a také pořadatele kulturních akcí
- ♦ rozvinutá ubytovací infrastruktura ve městě i v regionu schopná přijmout návštěvníky EHMK
- ♦ dobrá dopravní dostupnost Brna (1,5 h z Vídně) a regionu po železnici, tedy ekologickou cestou
- ♦ otevřenost města participativním formátům, např. existence rozvinutého participativního rozpočtu
- ♦ politická podpora na úrovni města i kraje, která přesahuje rámec volebních období
- ♦ dostatek finančních prostředků na kulturu ve srovnání s jinými městy v ČR, tj. poskytuje bezpečný prostor pro experimenty a nové přístupy

SLABÉ STRÁNKY A JEJICH ŘEŠENÍ

- ♦ nevyvážená nabídka kulturních formátů a služeb v centru a na periferii
- ♦ nedostupná kulturní produkce pro skupiny ohrožené sociálním vyloučením
- ŘEŠENÍ: participativní projekty zohlední diverzitu skupin obyvatel jednotlivých městských částí a připraví projekty na míru v každé městské části
- ♦ nekoordinovaná komunikace kulturní nabídky směrem k veřejnosti na úrovni města i kraje a nedostatečná provázanost formátů, které se mohou vzájemně podpořit
- ŘEŠENÍ: komunikační platforma a sociální síť s názvem KONTEXT, nabídka na míru každému uživateli pracuje s typologiemi osobností, umělou inteligencí, znalostmi i zvyky
- ♦ absentující funkční platforma pro dialog mezi kulturními aktéry a poskytovateli dotací
- ŘEŠENÍ: transformace Brněnského kulturního fóra pod hlavičku Brno 2028 s volenými zástupci napříč obory, kteří se budou pravidelně scházet.
- ♦ nízká absorpční kapacita v kulturním sektoru, nedostatek zkušeností v oblasti realizace velkých evropských projektů
- ŘEŠENÍ: mapování potřeb v této oblasti a poskytování školení experty na fundraising a čerpání dotací evropských programů a koprodukce

- ♦ stagnace kulturní scény, slabá externí profilace města v oblasti kultury mimo Jihomoravský kraj
- ŘEŠENÍ: pozitivní komunikace viditelných zahraničních příkladů, spolupráce se zahraničními umělci, kurátory, odborníky, sdílení zkušeností v rámci rezidencí, dlouhodobé vztahy a s nimi související sdílení zkušeností, vytváření prostoru pro pozitivní zkušenost jak v komunikaci, tak v projektech – otevřená komunikace a sdílení
- ♦ absence sociálních jistot pro kulturní aktéry a to jak na národní, tak na lokální úrovni, vyhoření, únava, velký tlak grantových schémat na produkty (premiéry, představení koncerty), ne na tvorbu a síťování
- ŘEŠENÍ: sdílení pracovníků a pozic, vybavení, prostor apod., které bude fungovat v rámci platformy KONTEXT s podstránkou PROFESIONÁL
- ♦ nízké zapojení zahraničních aktérů do kulturních a komunitních projektů (zejména v městských částech a regionech) z důvodu jazykových bariér
- ŘEŠENÍ: kurátorské projekty připravené pro Brno na míru, které budou obsazeny na základě otevřené výzvy pro smíšené kurátorské kolektivy komunikované do Evropy a do světa + aktivní posílení vazeb na Vídeň a Bratislavu nejen v kandidátském roce
- ♦ nedostatek povědomí o sobě navzájem napříč komunitami
- ŘEŠENÍ: horizontální přístupy, které pojímají celé oblasti, nikoliv vybrané komunity

NALADĚ SE NA FREKVENC/ BRNA

S DŮVĚROU SE ODEVZDAT OSUDU

V dnešní době, kdy se na nás valí nezměřitelné množství informací za sekundu, máme recept na to, jak vytvořit bezpečný prostor pro tělo (i ducha) každého člověka.

28 TYPOLOGIÍ

Abychom mohli docílit osobního, **personalizovaného zážitku, který stojí ve středu naší pozornosti**, nepůjdeme nikam jínam než do samotného nitra. Na základě socio-kulturních analýz vytvoříme 28 typologií osobností. Ty budou odpovídat pestrému spektru komunit, které v Brně jsou a které tvoří jeho jedinečný spirit. Každý typ osobnosti dostane své pojmenování, své vlastnosti a svůj vlastní program. Tyto „automaty na přání“ budou jak v analogové, tak v digitální podobě. Návštěvník i místní se tak může úlevně svěřit do péče Brna a díky jednoduché hře na způsob osobnostních testů se zařadit do (pro něj třeba překvapivé) brněnské komunity. Na základě toho mu bude přímo **na míru sestaven program**. Reagujeme tím především na internetovou informační změť, problém dezinformací i mentální nemoci, které běžné lidi v současnosti potkávají. Tato typologie jednotlivci umožní přeskočit tápání, zbourat prvotní bariéru, nasednout na vlnu, nechat se vést a užít si niterný zážitek. Ale i **objevovat novou komunitu a seznamovat se sám se sebou**.

PRAŽSKÁ AMBASÁDA

Každý stát má své městské „rivaly“. Ani my v Česku se tomu nemůžeme ubránit, a tak je zde již odedávna na stole něžné a přátelské porovnávání Brna s hlavním městem Prahou. Praha si z našeho města dělá historicky srandu a my v Brně to podporujeme! Opravdu silná sebejistota je, když jsme hrdí na to, že jsme druzí. Proto jsme se rozhodli pro potřeby kandidatury otevřít v Praze **dočasné stálé zastoupení**. V komunikaci totiž chceme pracovat s typicky brněnskými ambasadory, proč jim tedy neotevřít vlastní institut přímo v hlavním městě? Odpovídáme tím mimojiné i na to, že jednou z cílových skupin jsou také Pražané, návštěvníci a obyvatelé hlavního města. Rádi bychom jim to tak ulehčili.

VLASTNÍ UTKANÉ SÍTĚ (ZN. Z UDRŽITELNÉHO MATERIÁLU)

I když bychom ji měli rádi, křišťálovou kouli zatím nemůžeme nikde sehnat. Je proto velmi obtížné předjímat, jak bude svět marketingu a jeho kanálů vypadat. To by to ale nebylo Brno, aby si nenašlo vlastní, svéráznou cestu.

Podoby komunikačních kanálů vnímáme dnes spíše jako moře. V našem konceptu se silně orientujeme na to, že Brnu na každém záleží. Je proto důležité, abychom nikoho nenechali v tomto moři zápasit, ale nabídli síť a plavidla, které budou pomáhat cestu bezpečně zvládnout. Ctíme proto principy **inkluzivní a udržitelné komunikace** postavené na osobním přístupu viz ukázka lokální úrovně osobní komunikace v projektu **Šamani & šamanky** (č. 13/Q11).

ANALOGOVÁ MÉDIA

Pro předinternetovou generaci (nebo prostě pro ty, co preferují svět mimo digitální zařízení) vytvoříme srozumitelnou mediální síť napojenou na to, co důvěrně znají. Navážeme (a navazujeme) spolupráce jak

s veřejnoprávními, tak soukromými médii, jako jsou noviny, magazíny, časopisy, rozhlas a televize. Kromě toho bychom rádi postavili svou **vlastní participativní rozhlasovou stanici**, která bude vysílat do celého světa. Rádio totiž vnímáme jako udržitelné médium, které je prověřeno časem. Brno je zároveň velmi silným hráčem na poli audiotvorby. V rámci této stanice chceme zprostředkovat lidem samostatný silný kulturní zážitek – od rozhovorů s různými tuzemskými i zahraničními umělci, přes živé přenosy z akcí, zapojení hudebníků, DJ a moderátorů až po autentické cestopisy po evropských zemích. Vysílání také bude přístupné přímo v centru města ve veřejně dostupných prostorech.

VIZUÁLNÍ SÍLA NÁS PROVÁZÍ

Celkové pojetí vizuální komunikace vnímáme jako prostor pro edukaci, zodpovědnost, sebevědomé vyjádření a udržitelnost. Naše město má historicky vybudované svébytné místo na mapě grafického designu. I toto samostatné odvětví uměleckého zážitku bude důležitou součástí kandidatury. Hodláme bojovat proti vizuálnímu smogu jak v offline, tak v online světě. Chceme být trendsetter, kterým mohou lidé důvěřovat a nechají se inspirovat. I vizuální komunikaci chceme šířit spirit Brna a zasadit se o budoucnost zodpovědného zacházení s grafickými i propagačními materiály.

ZAPOJIT SE – PROPOJIT SE

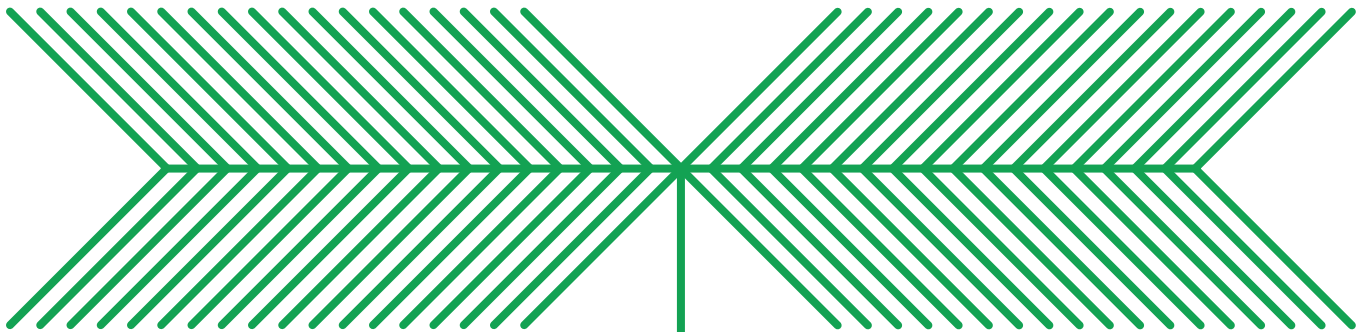
Sociální síť hýbou světem, kdo ale ví, jak to bude dál? Je však jasné, že touha lidí se propojovat zůstane. Pevně víme, že stejně jako dnes, i v budoucnu bude Brno silnou součástí sítě, ať už budou mít jakoukoliv podobu. Zároveň však jdeme vstříc osudu a rozhodli jsme se pro naše potřeby **vytvořit samostatnou sociální síť (Kontext – viz č. 6/Q11)**. Víme, že to je odvážné a ambiciózní, ale to my jsme! Kontext nám poskytne prostor pro to, co je pro nás nejdůležitější: převést doslova do online podoby naše motto „Brno s Tebou“. Kontext bude propojovat místní obyvatele, jednotlivé komunity, typologie osobností, cestovatele a návštěvníky. Je pro nás důležitý i obrovský potenciál, který tahle sociální síť má na poli udržitelnosti a využitelnosti do budoucna. Cítíme, že by to mohl být velký průlom v marketingu i komunikaci. Kdo ví, třeba jsme u zrodu nového Facebooku, který ostatně vznikl v rámci jedné univerzity.

DO SVĚTA!

Je to klíště, ale nemůžeme ho nezmínit: Brno JE v srdci Evropy. Jsme si sice vědomi toho, že geografické uspořádání je díky internetu již dávno překonané, ale i přesto tuto pozici silně vnímáme a pokládáme ji za výsadu.

VE STŘEDU HVĚZDY

Evropa je výjimečným místem pro život. Je rozmanitá, bohatá a zářící. A my jsme její pevnou součástí. Naše napojení nejen na okolní země je silné. Jsme totiž v jejím středu, a to nám poskytuje skvělou příležitost pevně se provázat s celým kontinentem. V době velkých globálních změn se ukazuje, že je potřeba se obrátit na to, co je prověřené a udržitelné. Chceme proto pro komunikaci využít především **železniční dopravní síť a její výhody**. Navíc díky nově budovanému vlakovému napojení na Vídeň získáváme přístup k mezinárodnímu letišti. Naši primární cílovou skupinou jsou cestovatelé, dobrodruzi

a lidí vyhledávající zážitky, budeme proto naši propagaci a marketing směřovat právě na nosiče v rámci železniční sítě, kterou tito lidé stále více využívají.

VYSÍLÁ BRNO

Chceme vytvořit **vlastní participativní rozhlasovou stanici**. Vysílání je totiž prověřené časem a udržitelné. Naší ambicí je vysílat do celého světa a propojit se napříč naší krásnou planetou. Díky této stanici se budou moci lidé přenést přímo do centra dění, do Brna, a být jeho součástí. V rámci vysílání se ale nechceme orientovat jen na Brno! Prostřednictvím autentických rozhlasových cestopisů chceme provádět lidi i po dalších evropských městech a zemích. Zaměříme se například na Francii jako zemi, jejíž město také ponese v roce 2028 titul EHMK. Na radiových vlnách však hodláme navštívit i další země a města, a ukázat tak rozmanitost Evropy a Evropské unie. Kromě radia se se světem propojíme i dalšími kanály, které bude poskytovat internet, a to včetně naší vlastní vytvořené sociální sítě (viz výše).

SOUČASNOST A BUDOUCNOST

Stejně jako u každé plnohodnotné věštby i my vám nyní ve stručnosti vyložíme, jak vypadá současný stav, jak se bude dál odvíjet a jak si představujeme budoucnost. Jste na to připravení? My ano!

PŘÍTOMNÝ ČAS

Právě teď stojíme na začátku budování našich marketingových a mediálních kanálů. Naš start se vyznačuje odhodláním i promyšlenou konstrukcí základů:

- ✦ v napojení na kulturní i občanskou veřejnost jsme vypracovali kulturní pocitovou mapu Brna
- ✦ budujeme uzké vztahy se zásadními kulturními hráči Brna i Česka
- ✦ máme nastavenou a ukotvenou spolupráci s TIC Brno a jeho aktivitami
- ✦ ctíme strategické dokumenty města Brna, Jihomoravského kraje i Česka a navazujeme na ně
- ✦ založili jsme a rozvíjíme sociální síť Brno2028 (Instagram a Facebook) v češtině i angličtině
- ✦ na sociálních sítích zapojujeme veřejnost a reflektujeme aktuální dění (proukrajinská podpora, komunikace festivalů a akcí, analýza veřejného mínění)
- ✦ zapojujeme se do mediálních i marketingových aktivit – např. celé vydání zavedeného magazínu KAM, spolupráce s organizací Czechdesign, boj za zachování moderní architektury (Bílý dům), organizace Dne Evropy, účast na Brněnském kulturním fóru, apod.
- ✦ budujeme dlouhodobou PR, marketingovou a komunikační strategii
- ✦ rozvíjíme partnerství s Centrálou cestovního ruchu jižní Moravy a Regionální hospodářskou komorou

BUDOUCÍ ČAS PRŮBĚŽNÝ

Na následujících 6 let jsme si stanovili nemalé cíle. Máme je ale dobře promyšlené, přistupujeme k nim zodpovědně a s nadšením.

V letech 2022–2028 plánujeme:

- ✦ zmapovat potřeby a potenciál naší cílové skupiny napříč Evropou
- ✦ s odborníky vybudovat vlastní funkční a dlouhodobě udržitelnou sociální síť
- ✦ se sociology, antropology, psychology a behaviorálními vědci vypracovat podrobnou charakteristiku 28 typologií osob
- ✦ ve spolupráci s audioumělci vypracovat koncept vlastní rozhlasové stanice
- ✦ sledovat trendy a vytvořit chytrou a inkluzivní vizuální komunikaci
- ✦ prohlubovat mediální partnerství v Česku i za jeho hranicemi
- ✦ otevřít Brněnskou ambasádu v Praze
- ✦ budovat brand Brna jako osudového i osobního zážitku

BUDOUCÍ ČAS KONKRÉTNÍ (ROK 2028)

Když se díváme do roku 2028, obracíme se stále více sami k sobě. Snažíme se co nejvíce naplnit svoje poslání. Tkví v každém jednotlivci, který je připravený se otevřít Brnu jako pravdě, svérázu, zážitku i spiritu.

V roce 2028 budeme:

- ✦ mít vybudovaný silný brand
- ✦ představovat hlavní plán k návštěvě pro cílovou skupinu, jejíž potřeby budou plně saturované
- ✦ mít vlastní funkční sociální síť a komunitu, ve které bude zapojený každý, kdo bude chtít, a která bude dlouhodobě udržitelná
- ✦ mít inkluzivní přístupné město, které je každému ušité na míru
- ✦ vysílat z vlastní rozhlasové stanice do celého světa
- ✦ mít vlastní ambasádu v Praze i velvyslance v cizích zemích

V roce 2028 také toužíme být:

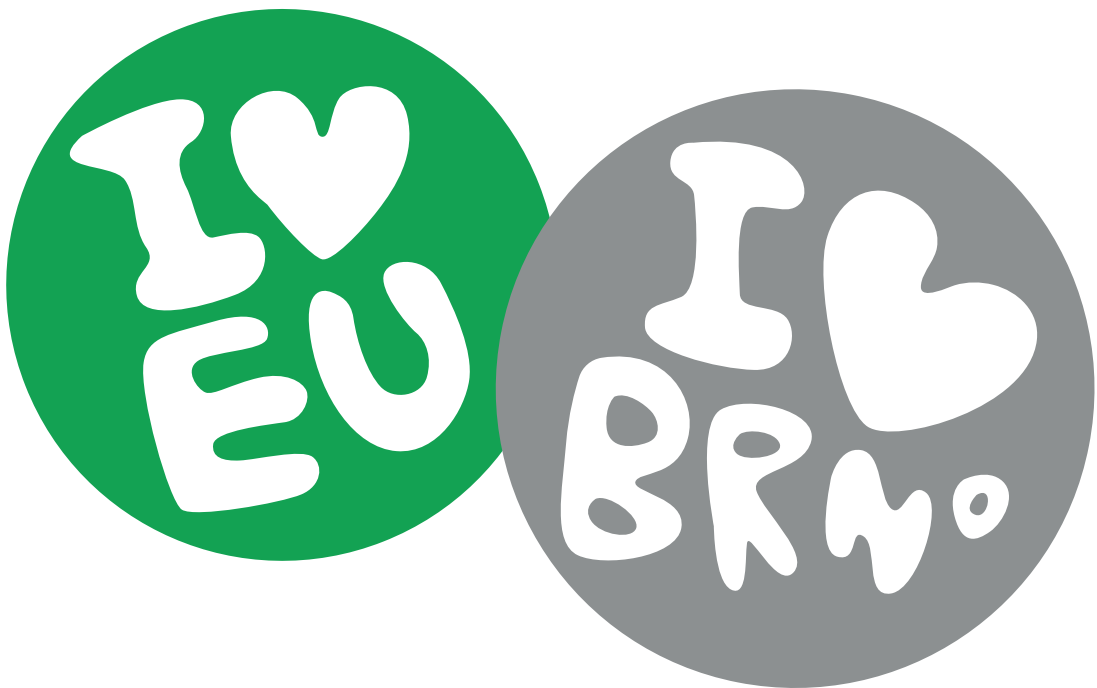
- ✦ bezpečným a důvěrným poznáním
- ✦ vidět i z vesmíru
- ✦ inspirací, která ovlivní budoucnost dalších míst po planetě
- ✦ trendsetterem v udržitelnosti ve všech jejích formách
- ✦ místem, kam se lidé vydají vstříc svému osudu
- ✦ městem, kde se tvoří dějiny
- ✦ osobním zážitkem, který si člověk nese navždy ve svém srdci
- ✦ Brno s Tebou – a všichni, co to zažijí, budou cítit, co to znamená

Q

V. KAPITOLA

Jak plánujeme komunikovat zvýraznit / zdůraznit, že akce EHMK je akcí EU?

35

HRDÝ ČLEN RODINY

Brno je sebevědomé a hrdé město. Stejně tak se **hrdě hlásí k Evropské unii a Evropě jako světadílu**. Jsme členem skvělé evropské rodiny a chceme to dávat najevo, jak nejlépe umíme. V tomto projektu je pro nás středobodem člověk a jeho napojení na Brno. Tuto silnou vazbu a její upevňování obdobně cítíme i v napojení na naši Evropskou identitu.

Je pro nás proto samozřejmostí, že **symboly a loga EU budou všude v rovnosti po boku s prezentací Brna** jako Evropského hlavního města kultury. Kde bude vlát vlajka Brno 2028, tam bude i vlajka EU. Přirozeně bude EU vidět na veškeré vizuální komunikaci, bude slyšet z rozhlasu, vidět na obrazovkách i v projekcích, bude protkána v atmosféře celého města a stane se součástí jeho krevního oběhu. Evropa v Brně s Tebou!

EVROPSKÁ ENERGIE

Příslušnost k Evropské unii bude pohánět nejen veškerý program, ale i komunikační síť. Pro potřeby EHMK chceme **vybudovat vlastní rozhlasovou stanici a jejím prostřednictvím vysílat do celého světa**. Nebudeme se však orientovat jen na Brno, ale cestovat na radiovlnách po celé Evropě. Chceme tak vytvořit inkluzivní rodinný evropský prostor, který budou moci poslouchat i na vesmírných stanicích.

Evropská linka pak povede veškerou internetovou komunikaci, a bude se tak šířit do domovů lidí na všech kontinentech a do různých komunit. **A díky naší unikátní vlastní sociální síti pak tyto lidi spojuvat na jednom místě.**

Stejně tak je pro nás pak v evropském rozměru a propojování důležitá ještě jedna síť. Je trochu starší než ty sociální, rozhlasové či dokonce mediální. Není to nic jiného než naše **jedinečná evropská železniční síť**, kterou vnímáme jako důležitý nástroj komunikace v naší marketingové strategii.

PEVNÉ SPOJE

Osudové vazby vytváříme už i nyní, kdy spolupracujeme s partnery z celé Evropské unie, a to na úrovni politické, umělecké či komunitní. Vztahy na **lokální úrovni zase propojujeme s evropskou sítí** a edukujeme v rozšiřování povědomí o jejich možnostech. Naši marketingovou strategii plánujeme navazovat na strategické dokumenty evropských rozměrů. Přirozenými partnery jsou pro nás nejen okolní státy, ale i Francie jako země, které bude patřit titul Evropského hlavního města kultury v roce 2028. Hledáme společné znaky, společnou řeč a společná propojení skrz osobnosti a jejich osudová napojení na Brno.

Historický zážitek a Brno navždy v srdci bychom rádi zprostředkovali i všem **zástupcům evropských institucí a zemí, které osobně pozveme** na významné události spojené s EHMK. Brno je osud, který se ale nejprve musí zažít.

Každý rok si pak nenecháváme ujít **významný svátek, Den Evropy 9. května**. I zde se soustředíme na propojení Brna s Evropou a ukazujeme návaznosti na různé země i města Evropské unie. V samém srdci našeho města roztepeme bohatým kulturním programem naše evropské já. **Brno s Tebou a Evropou.**

STRÁŽCI/ CHODU DĚNÍ

Elementární jsou personifikované přírodní síly uskutečňující velký plán universa. Zkráceně jim říkáme politici. Tito strážci chodu dění jsou nedílnou součástí naší kandidatury. Známe recept na to, jak je nejen vyvolat, ale i jak je pro naši věc naklonit a udělat z nich naše partnery.

Jakou má projekt politickou podporu a jak jsou projektu udržitelným způsobem závázány místní, regionální a celostátní veřejné orgány?

PODPORA MĚSTA

Myšlenka kandidatury města Brna v soutěži Evropské hlavní město kultury vznikla již **v průběhu tvorby Strategie kultury a kreativních odvětví**, která byla schválena městem v květnu 2018 a jako jeden z cílů obsahuje ambici získat tento prestižní titul (viz Q5). Zcela konkrétní kroky týkající se kandidatury zahájilo Brno na úrovni svého vedení již po volbách v roce 2018, první cesty nového člena rady města Brna pro kulturu a památkovou péči Marka Fišera vedly totiž právě do evropských hlavních měst kultury Leeuwardenu a následně do Plzně (společně s primátorkou města Brna Markétou Vaňkovou), a to kvůli tomu, aby se zorientovali v této problematice. Rada města Brna následně dne 13. 3. 2019 souhlasila se zahájením příprav účasti města Brna v soutěži o titul EHMK 2028 a současně schválila **vznik nového Oddělení koncepce a rozvoje** na Odboru kultury (4 pracovní pozice), které vzniklo nejen v souvislosti s prací na Strategii kultury a kreativních odvětví, ale i s ohledem na přípravu kandidatury Brna na EHMK 2028.

V TIC Brno, příspěvkové organizaci, se začal od listopadu 2021 formovat tým pro přípravu kandidatury s propojením na Odbor kultury Magistrátu města Brna a na radního Marka Fišera. Usnesením Rady města Brna dne 16. 3. 2022 **vznikla koordinační mezesortní pracovní skupina** za účasti primátorky města Brna i tajemníka Magistrátu města Brna, zástupců všech zastupitelských klubů Zastupitelstva města Brna. Mezi členy jsou nejen ředitelé klíčových městských organizací, ale i zástupce Jihomoravského kraje. Jejich první setkání se uskutečnilo 27. 4. 2022.

Výrazným milníkem pak bylo projednání konceptu přihlášky do soutěže EHMK 2028 Zastupitelstvem města Brna, které dne 21. 6. 2022 **schválilo podání přihlášky**, a to včetně závazku budoucího financování v případě výhry v soutěži v celkové výši 8 mil. eur.

PODPORA JIHMORAVSKÉHO KRAJE

Na podzim roku 2021 byla kandidatura komunikována systémově směrem k Jihomoravskému kraji, Ministerstvu kultury ČR a na evropské úrovni. Proběhly schůzky se zástupci všech politických stran v relevantních komisích krajské rady i v ýborech Zastupitelstva Jihomoravského kraje.

V létě 2022 podepsali hejtmán Jihomoravského kraje a primátorka města Brna Memorandum o spolupráci a podpoře kandidatury města Brna na titul EHMK 2028, a vedení kraje tak deklarovalo vůli podílet se na projektech kandidatury.

VÝPRAVA DO MĚSTA DĚJE

KRAJINA DĚJE

♦ Jakým způsobem budeme využívat a rozvíjet kulturní infrastrukturu města?

Každý správný příběh je tvořen nejen postavami či dobrodružstvím, ale i zasazením děje do prostoru. Objevujeme, co v Brně máme, hledáme příběhy a vytahujeme je na světlo. Tvoříme krajinu děje.

NEPŘEHlíŽENÁ MÍSTA

Brno má již dnes solidní a životaschopnou kulturní infrastrukturu pro pořádání titulu EHMK. Avšak s výhledem do budoucnosti se přirozeně pojí i potřeba rozšíření stávající infrastruktury o místa, o kterých dlouhodobě víme, že mají potenciál, a z kapacitních důvodů byla dosud přehlížena nebo zastávala na úrovni města nižší prioritu.

Kulturní prostory jsou vitální částí ekosystému, který má podíl na brněnské kulturní ekonomice. V souvislosti s EHMK jsme se rozhodli stávající infrastrukturu vybalancovat směrem k rovnoměrnému rozložení na celé území města Brna a posílit o místa a funkce, které nyní postrádáme nebo kterých není v Brně dostatek. Jako kulturní infrastrukturu chápeme budovy, prostory, struktury a místa, kde je kultura buď konzumována, nebo produkována. Při podpoře kulturní infrastruktury v případě této kandidatury se nejedná **o výstavbu nových budov, ale o zachování, údržbu, opravy či dovybavení těch stávajících.**

ZNOVUNALEZENÉ PŘÍBĚHY MÍST

Brno má i mimo kandidaturu na EHMK vypracovaný vlastní plán strategických projektů, které jsou k vidění na stránce cobudebrno.cz. Mimo ně jsou v návaznosti na filozofii nerůstu pro Brno2028 stěžejní (z hlediska rozvoje, nikoliv výstavby) následující infrastrukturní projekty:

1 Brněnské výstaviště a proměna jeho historické části
viz projekt č. 22/Q11

2 Bílý dům ve formátu projektu Laboratoř Bílý dům
viz projekt č. 10/Q11

3 Muzeum Leoše Janáčka
Moravské zemské muzeum v Brně zastřešuje **vznik Muzea Leoše Janáčka s moderní stálou expozicí,** která osobnost a tvorbu

skladatele propojuje s městem Brnem. Ve světě nejhranější český operní skladatel strávil v Brně téměř celý život, podstatně se podílel na organizaci brněnského kulturního života a v Brně měla světovou premiéru i většina jeho díla. Město Brno se k Janáčkovu odkazu hrdě hlásí – je sídlem Archivu Leoše Janáčka, zapsaného pro jeho výjimečnou celistvost a rozsah v seznamu Pamět světa UNESCO, každé dva roky pořádá prestižní mezinárodní hudební festival Janáček Brno, staví nový koncertní sál nesoucí Janáčkovu jméno, zrekonstruovalo moderní Janáčkovu divadlo, nabízí procházku po Janákových stopách a mimo jiné díky Janáčkovi se stalo městem hudby v síti kreativních měst UNESCO. Stálá muzejní expozice, která by do Brna lákala i zahraniční návštěvníky tu ale chybí. **S odkazem Leoše Janáčka v Brně je spojen značný turistický potenciál,** nejvýrazněji se zatím projevuje v době konání festivalu Janáček Brno.

4 Rezidence Café Kaprál

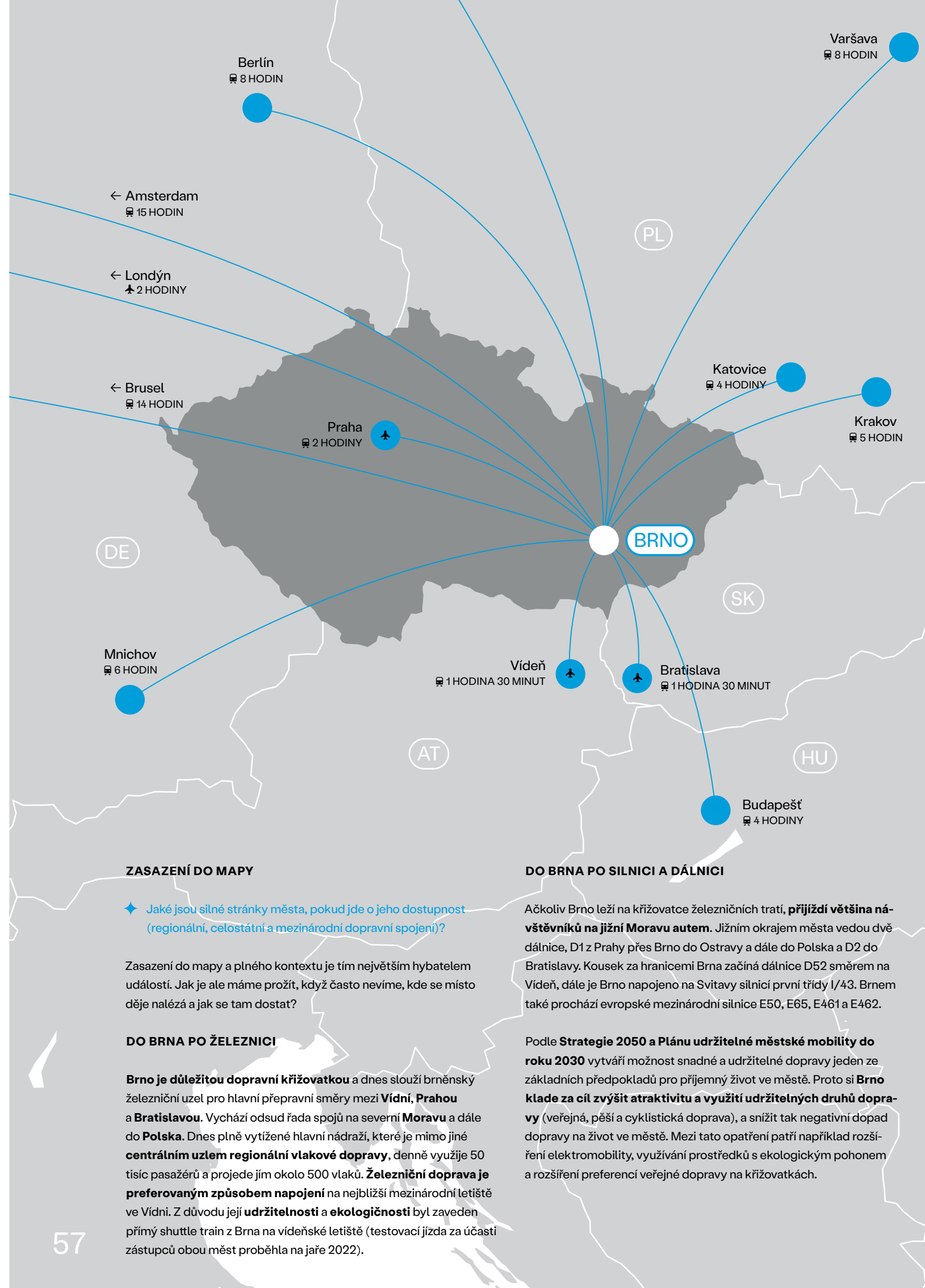
Brno se může chlubit špičkovými nakladatelskými domy, legendárním Měsícem autorského čtení, pestrou škálou pouličních festivalů, Moravskou zemskou knihovnou, v níž sedává kultura a vzdělávání u jednoho stolu. Pod hlavičkou kandidatury chce založit unikátní literární salon s pracovním názvem **Rezidence Café Kaprál.** Jedinečně zachovaný byt brněnského básníka Zeno Kaprála (1941–2020) v Údolní ulici č. 17 nabízí prostor k rezidenčním pobytům, ale také k literárním setkáním, čtení, besedám a knižním křtům.

5 Podpůrná kulturní infrastruktura

Může mít udržitelnou formu a aktivity mohou být plovoucí. Jako příklad můžeme uvést modulární architekturu, mezi jejíž základní vlastnosti patří rychlost výstavby, mobilita a snadná možnost demontáže a převozu na jiné místo. Dnes se modulární systémy čím dál více i z důvodů ekologické nenáročnosti oprostují od své původní čistě utilitární funkce a stávají se plnohodnotnou architekturou. Tato část bude vyvíjena ve spolupráci s Biennále demokratické architektury (č. 22a/Q11). Potenciál volnočasové urbánní infrastruktury nabízí lokalita Ponava se stadionem za Lužánkami, pro kterou se inspirováme berlínským projektem bývalého letiště Tempelhof.

VYSLOVIT PŘÁNÍ

Brno bude mít **Velký infrastrukturní plán,** který znamená zmapování a uchování existující kulturní infrastruktury. Plán bude vytvořen a odpilotován v období 2023–2025 po vzoru **strategického dokumentu města Londýna** s napojením na aktivity jiných EHMK, např. Chemnitz 2025 „3000 garages project“.

ZASAZENÍ DO MAPY

♦ Jaké jsou silné stránky města, pokud jde o jeho dostupnost (regionální, celostátní a mezinárodní dopravní spojení)?

Zasazení do mapy a plného kontextu je tím největším hybatelem událostí. Jak je ale máme prožít, když často nevíme, kde se místo děje nalézá a jak se tam dostat?

DO BRNA PO ŽELEZNICI

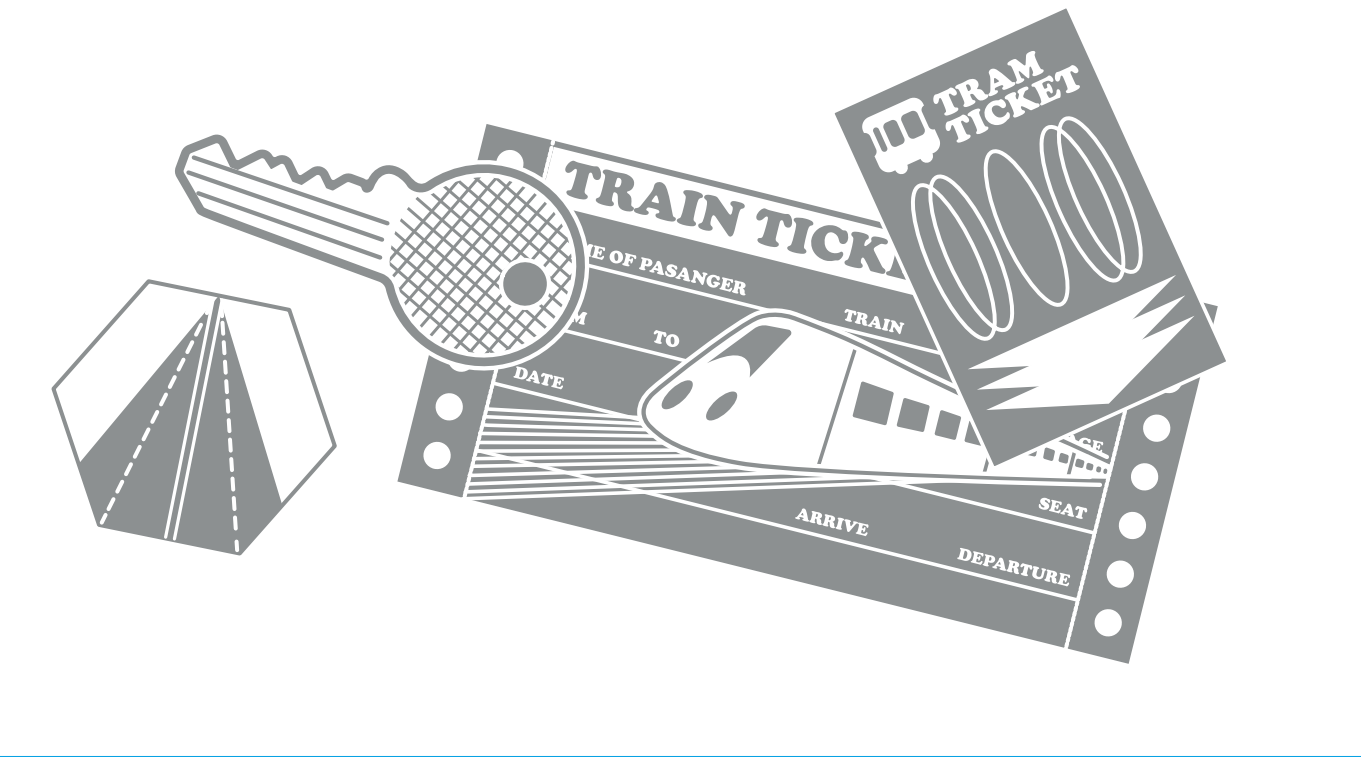
Brno je důležitou dopravní křižovatkou a dnes slouží brněnský železniční uzel pro hlavní přepravní směry mezi **Vídni, Prahou** a **Bratislavou**. Vychází odsud řada spojů na severní **Moravu** a dále do **Polska**. Dnes plně vytižené hlavní nádraží, které je mimo jiné **centrálním uzlem regionální vlakové dopravy**, denně využije 50 tisíc pasažérů a projede jím okolo 500 vlaků. **Železniční doprava je preferovaným způsobem napojení** na nejbližší mezinárodní letiště ve Vídni. Z důvodu její **udržitelnosti a ekologičnosti** byl zaveden přímý shuttle train z Brna na vídeňské letiště (testovací jízda za účasti zástupců obou měst proběhla na jaře 2022).

DO BRNA PO SILNICI A DÁLNICI

Ačkoliv Brno leží na křižovatce železničních tratí, **přijíždí většina návštěvníků na jižní Moravu autem**. Jižním okrajem města vedou dvě dálnice, D1 z Prahy přes Brno do Ostravy a dále do Polska a D2 do Bratislavy. Kousek za hranicemi Brna začíná dálnice D52 směrem na Vídeň, dále je Brno napojeno na Svitavy silnicí první třídy I/43. Brnem také prochází evropské mezinárodní silnice E50, E65, E461 a E462.

Podle **Strategie 2050 a Plánu udržitelné městské mobility do roku 2030** vytváří možnost snadné a udržitelné dopravy jeden ze základních předpokladů pro příjemný život ve městě. Proto si **Brno klade za cíl zvýšit atraktivitu a využití udržitelných druhů dopravy** (veřejná, pěší a cyklistická doprava), a snížit tak negativní dopad dopravy na život ve městě. Mezi tato opatření patří například rozšíření elektromobility, využívání prostředků s ekologickým pohonem a rozšíření preferencí veřejné dopravy na křižovatkách.

Veřejná hromadná doprava v Brně tvoří poměrně rozsáhlý systém sestávající ze 74 linek tramvají, trolejbusů a autobusů (včetně nočních). Nákup jízdenky pomocí nového systému **Pípní a jed!** je pro návštěvníka jednoduchý a jasný. Jeho off-line i online prezentace je srozumitelná v české i anglické verzi. Brněnská veřejná doprava je zapojena do **Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje**, který propojuje všechny obce Jihomoravského kraje a zasahuje i do sousedících krajů a zemí (Slovensko, Rakousko). Pro pohodlné cestování po celém území kraje tak stačí jedna jízdenka a mluvíme o dobré dopravní dostupnosti.

MOŽNOSTI PROSTORU

✦ **Jaká je absorpční kapacita města, pokud je o turistické ubytování?**

V Brně je ke dnešnímu datu **13 445 lůžek v 6 304 pokojích ve 146 ubytovacích zařízeních**. Průměrná délka pobytu ve městě je **2,8 dnů**. **V Jihomoravském kraji je v 1 020 ubytovacích zařízeních 20 268 pokojů s 50 833 lůžky**.

Převažují hotely 3*, 4* a 5*, v kraji pak menší ubytovací zařízení typu penzion. V roce 2020 zde bylo na 554 penzionů. Jiné formy ubytování jako airbnb nebo hostely jsou v Brně sice k dispozici, ale jejich momentální nabídka je spíše minoritní (31–35 tisíc ubytovaných osob).

KEMPING, BABY

Kapacity na pořádání EHMK v roce 2028 v podobě hotelů a hostelů jsou již nyní saturované. Co se týče skupiny „cestovatelů“ a lidí vyhledávající zážitky, které jsou naši hlavní cílovou skupinou, chystáme se v případném 2. kole kandidatury vytipovat oblasti, kde bychom **vytvořili dlouhodobě udržitelná kempovací místa**. Zároveň bychom i tento typ ubytování rádi pojalí jako performance a kulturní zážitek. Budeme se tak snažit o propojení s programem (viz otázka Q11) a zařadit do hledáčku např. Nemísta, prostory Výstaviště či možnosti po celém Jihomoravském kraji.

Cyklistika získává ve městě stále větší oblibu, cyklostezky či dráhy pro bruslaře na kolečkových bruslích jsou dále postupně rozšiřovány. **Z Brna vede téměř 130 km dlouhá cyklostezka do jednoho z jeho partnerských měst, Vídně**. Velké oblíbené se těší **Moravské vinařské cyklostezky**. Městem prochází i několik turistických stezek Klubu českých turistů. Mezi priority města patří právě vyšší prostupnost města pro nemotorovou dopravu, tedy cyklodopravu a pěší, v rámci projektů Brno 2028 plánujeme rozvíjet i city logistiku například prostřednictvím cargo-elektrokol. Město vnímá mobilitu ve městě jako službu, a proto podporuje i **sdílení dopravních prostředků**: bikesharing, carsharing a Peer-2-Peer Carsharing.

JEDEN A PŮL MILIONU NOCÍ

V roce 2019 navštívilo Brno 850 000 návštěvníků, kteří strávili v Brně 1,5 milionu nocí. V letech covidové pandemie došlo k obrovským propadům, také proto, že významnou cílovou skupinou ubytovacích zařízení v Brně byla **byznys klientela** (v některých hotelech tvořila až 70 % ubytovaných). Podle aktuálního Programu rozvoje cestovního ruchu města Brna 2021–2026 je **cílem vrátit se na návštěvnost roku 2019**. Zahraniční klientelu tvoří v Brně převážně **turisté z Evropy, dominantně ze sousedních států** (Německo, Slovensko).

POJĎ VEN

V letních měsících, které představují hlavní období návštěvnické sezóny, město nabízí **příjemnou neformální atmosféru** s možností široké škály jídla a pití (včetně svérázného postávání s půllitrem piva na Jakubském náměstí). Mezi silnými trendy, proč se návštěvníci v poslední době do Brna vracejí, je vysoká a **pestrá nabídka gastronomických zážitků** v místních restauracích, lokálních bistrech a kavárnách.

V současnosti jsme na **počátku transformačního období**, kdy po obnově cestovního ruchu po odeznění pandemie covid-19 je třeba vytvořit silné, spolupracující odvětví, které díky bohatým zkušenostem minulých pěti let umí nabídnout širokou škálu služeb a zážitků. Základem takové spolupráce bude jistě kandidatura Brna na EHMK.

Pokud jde o kulturní, městskou a turistickou infrastrukturu, jaké projekty (včetně renovačních) plánujeme v souvislosti s akcí Evropská hlavní města kultury realizovat v období do roku, pro který se titul udílí?

VELKÁ SCENÉRIE

Nyní vás zavedeme na místa, kde se celý příběh konkrétně odehraje. Jedná se o projekty, z nichž příprava některých je již rozeběhlá, jiné se připravují a další čekají na to, zda titul Brno získá. Projekty označené hvězdičkou (*) mohou mít rozpočet alokovaný v rámci investičních nákladů EHMK Brno 2028 a nejsou zahrnuty ve strategických

projektech města. Ostatní (bez hvězdičky) zahrnuty jsou a budou realizovány bez ohledu na získání titulu Brno 2028 EHMK. Změna všech částek uvedených v tabulce je vyhrazena v návaznosti na budoucí rozhodnutí jejich investorů.

KULTURNÍ INFRASTRUKTURA

Projekt	Hodnota investice (v eurech)	Harmonogram	Popis projektu
BRNO			
Janáčkovo kulturní centrum	120 000 000	2025	Moderní koncertní sál se špičkovou technikou a nahrávacím studiem.
Vodojemy na Žlutém kopci	5 560 000	2024	Brno chce tuto ojedinělou technickou památku zpřístupnit veřejnosti.
Kreativní centrum Káznice	dílčí etapy dle stavebního povolení a dostupných finančních zdrojů	Přesné termíny pro revitalizaci Káznice zatím nejsou známy, projekt je v roce 2022 ve fázi územního řízení.	Konverze objektu bývalé Káznice na divadelní sál, ateliéry, zkušebny a mnoho dalších prostor včetně expozice, která připomene neblahou historii káznice.
Bílý dům* (Brno 2028)	dílčí etapy dle možného využití, bude alokováno dle schváleného rozpočtu na infrastrukturu Brno 2028 (2. kolo)	2028	Konverze Bílého domu na formát Laboratoř Bílý dům.
Muzeum Leoše Janáčka* (Brno 2028)	1 920 000	2022–2028	Pod hlavičkou Brno 2028 budou zahrnuty primárně neinvestiční položky.
Rezidence Café Kaprál* (Brno 2028)	dílčí etapy dle možného využití, bude alokováno dle schváleného rozpočtu na infrastrukturu Brno 2028 (2. kolo)	2022–2028	Nové místo pro kulturní programy se zaměřením na literaturu a příbuzné obory vč. rezidenčních pobytů.
JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
Dům přírody Dolní Věstonice	2 000 000	2023	Expozice v Dolních Věstonicích věnovaná Pálavě, jakožto jedné z nejstarších kulturních krajín světa.
Mohyla míru Prace	1 600 000	2023	Přestavba památníků bitvy u Slavkova při Mohyle míru – nová expozice, zázemí, vyhlídkové terasy.
Velkomoravské hradisko v Mikulčicích	480 000	2023	Nová expozice „Mojmírovský hrad“ v prezentačním pavilonu na mikulčickém hradisku.
Muzeum Vyškov	240 000	2023	Nová expozice – „Pravěk a středověk na Vyškovsku“.

URBÁNNÍ INFRASTRUKTURA

Projekt	Hodnota investice (v eurech)	Harmonogram	Popis projektu
Brněnské výstaviště* (Brno 2028)	bude alokováno dle schváleného rozpočtu na infrastrukturu Brno 2028 (2. kolo)	2023–2028	Konverze historické části BVV viz výše projekt č. 20/Q11.
Arena Brno (Multifunkční sportovní a kulturní centrum)	160 000 000	2024	Sport od hokeje až po box nebo koncerty a výstavy. Nová hala nabídne 30 různých způsobů využití. Kapacita 13 000 návštěvníků. Vznikne 1 300 nových parkovacích míst.
Revitalizace Staré Ponávky	20 000 000	2025	Stará Ponávka teče jako opomíjená popelka samotným centrem Brna. Revitalizace toku Ponávky probíhá postupně. Je rozdělena do 11 menších částí.
Revitalizace Holáseckých jezer	10 600 000	zatím bez termínu	Holásecká jezera se promění v atraktivní přírodní lokalitu vhodnou nejen k procházkám, ale i ke koupání.
Sportovní rekreační areál Pisárky a vodácký kanál	40 800 000	2027	Horolezecká stěna, hřiště pro rekreační sporty nebo inline dráha do roku 2023. Časem také nový vodácký kanál vhodný pro tréninky i mezinárodní závody.
Vozovna Pisárky a lanovka do kampusu	72 480 000	2024	U Výstaviště vznikají hned tři stavby, které pomohou dopravní situaci v okolí: nová parkoviště, nová tramvajová smyčka a lanovka od Výstaviště do kampusu
Nová tramvajová trať do kampusu	60 000 000	2023	Nová tramvajová trať, která povede z velké části pod zemí a přepraví 40 000 osob denně.

TURISTICKÁ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

Projekt	Hodnota investice (v eurech)	Harmonogram	Popis projektu
Vozovna Pisárky a lanovka do kampusu	72 480 000	2024	U Výstaviště vznikají hned tři stavby, které pomohou dopravní situaci v okolí: nová parkoviště, nová tramvajová smyčka a lanovka od Výstaviště do kampusu.
Nová tramvajová trať do kampusu	60 000 000	2023	Nová tramvajová trať, která povede z velké části pod zemí a přepraví 40 000 osob denně.

DOSLOV

Chcete znát ten nejsilnější pádný důvod, proč by se mělo Brno stát evropským hlavním městem kultury?

Víme, že některé naše vize a projekty jsou ambiciózní, o to více je ale přijímáme jako výzvu. Bez víry sama v sebe a v Brno samotné bychom totiž nenaplnovali naše hlavní poselství.

Protože tohle všechno, o čem jste si právě přečetli (nebo co jste prolístovali), prostě chceme zažít! A doufáme, že vy s námi. Jsme neuvěřitelně zvědaví na to, jak naše vize a plány budou dostávat reálné obrysy. Je to jako cestovat časem nebo se přinejmenším dívat do křišťálové koule. Je to hra a jak už víte, Brno je hravé ze své podstaty.

TAK AŽ VÁS BRNO PROVÁZÍ!

SDÍLENÉ MĚSTO:

BRNO S TEBOU

Brno Evropské hlavní město kultury 2028

Kandidátské město

Předvýběr, 2022

Žadatel: Statutární město Brno

TÝM BIDBOOKU Marcela Straková Pavla Lukešová Táňa Šedová Natálie Kratochvíle ✦Marek Fišer ✦ Jana Tichá Janulíková Blanka Marková Kateřina Rundová Gabriela Juriga Petra Stránská Martina Sedláčková David Severa David Oplatek Jakub Kořínek	GRAFICKÝ DESIGN / SAZBA NEON Studio / Jakub Konvíca & Lucie Horáková	KONZULTACE Nadja Grizzo Neil Peterson Hanns D. Schmidt	ILUSTRACE © Tereza Bierská	FOTOGRAFIE © Kiva Photography	VÝROBA Tiskárna Helbich, a.s.	REDAKCE TEXTŮ Markéta Slezáková	ODKAZY www.bрно2028.cz Facebook / brno2028 #brno2028
---	---	---	---	--	--	--	---

Zvláštní poděkování za to, že přispěli a zapojili se do procesu příprav: Šárka Berková, Michaela Brůhová, Martin Bukáček, Michal Doležel, Petr Fedor, Jakub Geisler, Kateřina Havelková, Petra Hlaváčková, Lucia Hýllová, Jiří Ježek, Radek Klimeš, Anna Kremláčková, Michal Konečný, František Kubeš, Barbora Laierová, Veronika Majíčková, Kristýna Motyčáková, Zuzana Mičkalová, Radka Musilová, Adéla Nováková, Petra Rút Oplatková, Ondřej Slach, Vladimíra Surmanová, Sára Szőkeová, Štěpánka Šimková, Tomáš Štěpánek, Kateřina Vorlíčková a kolegové z Magistrátu města Brna napříč odbory, a mnozí další....

SPOLUPRÁCE /

ODBORNÉ KONZULTACE

Interdisciplinary groups

Marika Kupková
Pavel Strašák
Petra Hlaváčková
Ivan Buraj
David Butula
Rostislav Koryčánek
Ivana Košuličová
Zdeňka Hubáček Kujová
Matyáš Dlab
Jan Němec
Petr Kamenický
Rostislav Koryčánek
Tomáš Kelar
Barbora Šedivá
Radek Perníca
Helena Lukášová

VÝTVARNÉ UMĚNÍ

Silvie Šeborová
Jan Fišer
Roman Franc
Jana Písaříková
Vendula Chalánková
Tomáš Pavčík
Ondřej Navrátil
Tomáš Plachký
Susan Malý
Karin Písaříková
Hynek Skoták
Alžběta Vlčková
Anna Königová
Ilona Víchová
Šárka Zahálková

HUDBA

Viktor Pantůček
Marie Butula Cichá
David Dittrich
Ludmila Němcová
Vilém Spilka
Vítězslav Mikeš
Jiří Heřman
Vladimír Maňas
Radim Hanousek
Šárka Zahradková

DIVADLO A SCÉNICKÁ UMĚNÍ

Jiří Honzírek
Juraj Augustín
Florent Golfier
Veronika Všianská
Alexandra Bolřová
Blanka Chládková
Sylva Marková
Tomáš Pavčík
Eva Lietavová
Patrik Boušek

ARCHITEKTURA /

URBANISMUS

Markéta Žáčková
Veronika Jičínská
Diana Hodulíková
Matěj Kruntorád
Michal Palaščík
Šárka Svobodová
Jaroslav Sedlák
Petr Svoboda
Michal Doležel
Lukáš Beran

BRNĚNSKÉ VÝSTAVIŠTĚ

Lenka Štěpánková
Tomáš Moravec
Jan Klimeš
Jan Kuběna
Jan Press
Kristína Župková
Martina Pacasová
Renata Vrábelová

LITERATURA

Martin Reiner
Stanislav Bíler
Petr Minařík
Tomáš Kubiček

FOLKLOR

Marie Hvozdecká
Petr Mička
Jiří Hradil
Jaroslav Kneisl
Anežka Hrbáčková
Filipína Cimrová

DESIGN

Olo Křížová
Veronika Rút Fullerová
Alexandra Georgescu
Jaroslav Juřica
Světlana Ruggierová Kulíšková

KREATIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ /

ROZVOJ PUBLIKA

Kristýna Drášilová
Eliška Bartošová
Elena Varadová Ostrá
Martin Bukáček
Jana Ovčáčková
Jan Švihálek
Šimon Kříž
Pavčina Lišovská
Břetislav Svozil
Kristýna Malíková
Barbara Gregorová

MENŠINY

Alica Sigmund Heráková
Eva Yildizová
Don Sparling
Jan Milota
Zdeňka Vlachovská
Dagmar Sára Norková
Eva Kaličinská
Tomáš Jurčík
Lenka Herčíková
Lenka Šafránková Pavlíčková

GAMING / NOVÁ MÉDIA

Jan Bárta
Alina Matějová
Filip Dufka
Roman Hladík
Jana Horáková
Jiří Chmelík
Jakub Bedecs
Lukáš Veselý
Vojtěch Brůža
Tomáš Odehnal

... a všem těm, kteří nám trpělivě naslouchali a pomohli nám najít odpovědi na všechny otázky.

DĚKUJEME!